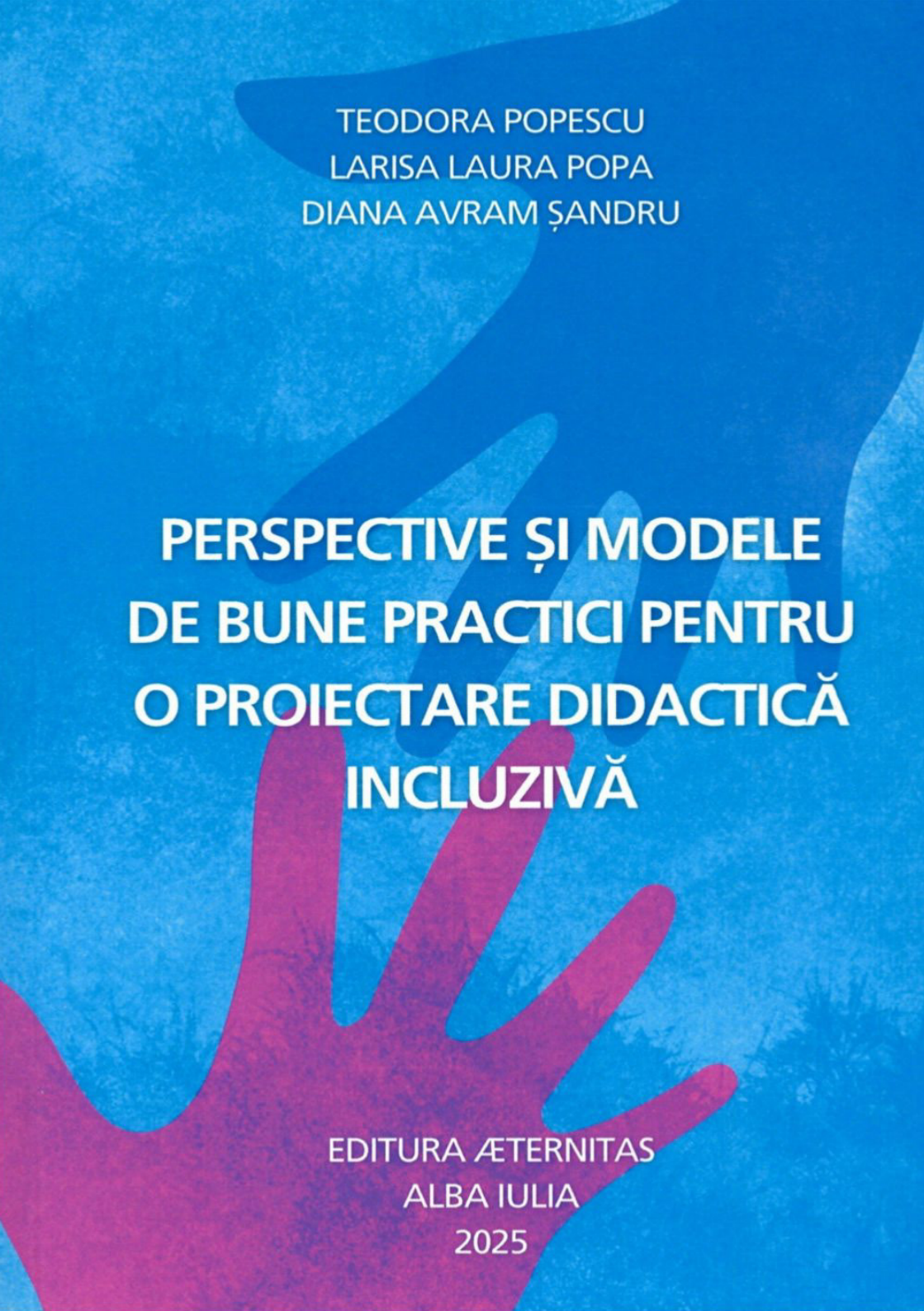

The background of the cover is a vibrant blue with a textured, watercolor-like appearance. Overlaid on this are two large, stylized handprints. One handprint is a darker blue and is positioned higher, with its fingers spread. The other handprint is a deep purple/magenta and is positioned lower, also with fingers spread, appearing to reach up towards the first handprint. The text is centered and white, providing a strong contrast against the blue background.

TEODORA POPESCU
LARISA LAURA POPA
DIANA AVRAM ȘANDRU

**PERSPECTIVE ȘI MODELE
DE BUNE PRACTICI PENTRU
O PROIECTARE DIDACTICĂ
INCLUZIVĂ**

EDITURA ÆTERNITAS
ALBA IULIA
2025

**TEODORA POPESCU
LARISA LAURA POPA
DIANA AVRAM ȘANDRU**

**PERSPECTIVE ȘI MODELE DE BUNE PRACTICI
PENTRU O PROIECTARE DIDACTICĂ INCLUZIVĂ**

Reproducerea integrală sau parțială a textului cărții, prin orice mijloace, fără acordul autoarelor și/sau al editurii, este interzisă.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POPESCU, TEODORA

Perspective și modele de bune practici pentru o proiectare didactică incluzivă / Teodora Popescu, Larisa Laura Popa, Diana Avram Șandru. - Alba Iulia : Aeternitas, 2025

Conține bibliografie

ISBN 978-606-613-274-9

I. Popa, Larisa-Laura

II. Avram Șandru, Diana

37

© Teodora Popescu, Larisa Laura Popa, Diana Avram Șandru, 2025

Sursa imaginilor:

<http://www.freepik.com/>

<http://www.adobe.com/express>

Tiparul a fost executat la

Tipografia Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Editura Aeternitas

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Str. Gabriel Bethlen, nr. 5

RO 510009 Alba Iulia

Tel: 004-0258-811412

Fax: 004-0258-812630

E-mail: editura_aeternitas@yahoo.com

www.editura-aeternitas.ro

**TEODORA POPESCU
LARISA LAURA POPA
DIANA AVRAM ȘANDRU**

**PERSPECTIVE ȘI MODELE DE BUNE
PRACTICI PENTRU O PROIECTARE
DIDACTICĂ INCLUZIVĂ**

EDITURA ÆTERNITAS
ALBA IULIA
2025

Această carte a fost publicată în cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, câștigat de Rotary Club Alba Iulia, ca parte a competiției anuale de proiecte din programul „Educație pentru noua generație”, 2024-2025, director de proiect: Dr. Horia Moruțan.

Au contribuit cu modele de proiecte didactice:

Premiul pentru cel mai bun portofoliu didactic:

Prof. înv. **Scutelnicu Ana Sorana** (Școala Gimnazială ”Axente Sever”, Aiud, jud. Alba)

Prof. înv. **Crețiu Alexandra Maria** (Liceul Dr. Lazăr Chirilă, Baia de Arieș, jud. Alba)

Diplomă de apreciere pentru cel mai bun portofoliu pentru învățământul special:

Prof. înv. special **David Antoaneta Eugenia** (Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, jud. Alba)

Diplomă de apreciere pentru cel mai bun portofoliu cu abordare interdisciplinară

Prof. **Matei Sorina Niculina** și Prof. **Todoran Felicia** (Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, Alba Iulia, jud. Alba)

Prof. înv. **Lațiu Călina Elena, Goia Ana Nicoleta și Popa Mihaela Elena** (de la Școala Gimnazială Nicolae Drăgan, Galda de Jos, jud. Alba)

Prof. itinerant și de sprijin **Harda Ioana Alina** (de la Centrul Școlar de Educație Incluziva Alba Iulia, jud. Alba)

Prof. **Moldovan Florina**, (de la Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Unirea, jud. Alba)

Tabla de materii

Introducere.....	7
-------------------------	----------

Capitolul I. Strategii și metode didactice pentru dezvoltarea competențelor de autoinstruire, colaborare și autodezvoltare.....	14
--	-----------

1.1 Metode pentru dezvoltarea competenței de autoinstruire și autoperfecționare	15
1.2 Metode pentru dezvoltarea competențelor de lucru în echipă.....	39
1.3 Metode pentru dezvoltarea competenței de a învăța să înveți (mentalitatea de creștere, gândirea critică, gestionarea învățării)	63

Capitolul II. Integrarea educației incluzive la ciclul primar.....	78
---	-----------

2.1 Plan de lecție pentru Aria curriculară Limbă și comunicare. Comunicare în limba română / Limba și literatura română.....	78
2.2 Plan de lecție pentru Aria curriculară Matematică și științe ale naturii. Matematică și Științe ale naturii / Matematică..	100
2.3 Plan de lecție pentru Aria curriculară Om și societate. Educație civică / Religie pentru cultul ortodox.....	116
2.4 Plan de lecție pentru Arte vizuale și abilități practice. Arte.....	133
2.5 Plan de lecție pentru Aria curriculară Consiliere și orientare. Dezvoltare personală.....	139
2.6 Plan de lecție pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate.....	151

Capitolul III. Integrarea educației incluzive la ciclul gimnazial.....	156
---	------------

3.1 Plan de lecție pentru aria curriculară Limbă și comunicare. Limba și literatura română.....	156
3.2 Plan de lecție pentru aria curriculară Matematică și Științe ale naturii. Matematică.....	164

3.3 Plan de lecție pentru aria curriculară Om și societate. Istorie.....	173
3.4 Plan de lecție pentru Aria curriculară Arte. Educație muzicală.....	180
3.5 Plan de lecție pentru Aria curriculară Consiliere și orientare. Consiliere și dezvoltare personală.....	189
3.6 Plan de lecție pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare si moderate.....	200

Capitolul IV. Integrarea educației incluzive la ciclul liceal.....210

4.1 Plan de lecție pentru aria curriculară Limbă și comunicare. Limba și literatura română.....	210
4.2 Plan de lecție pentru aria curriculară Matematică și Științe ale naturii. Matematică.....	220
4.3 Plan de lecție pentru Aria curriculară Om și societate. Istorie.....	227
4.4 Plan de lecție pentru Aria curriculară Arte. Educație artistică.....	236
4.5 Plan de lecție pentru Consiliere și orientare.....	246
4.6 Plan de lecție pentru învățământul special liceal, dizabilități intelectuale ușoare si moderate.....	257

Capitolul V. Feedback și autoevaluare pentru profesori și elevi265

5.1 Chestionar de feedback pentru elevi asupra lecțiilor pentru educația incluzivă.....	267
5.2 Chestionar de feedback pentru profesori asupra educației incluzivă.....	273
5.3 Chestionar de feedback pentru părinți.....	278

Concluzii.....283

Bibliografie.....285

Introducere

Înainte de a explora în detaliu modelele și practicile educaționale legate de incluziune, este esențial să discutăm despre diversitate, o realitate naturală a lumii moderne. Aceasta este o realitate imposibil de ignorat, dar adesea greu de gestionat în mediile educaționale. Acest prim capitol al setului de instrumente subliniază importanța de a aborda diversitatea cu respect prin procese de predare-învățare sensibile și echitabile.

Astăzi, în orice școală, este clar că profesorii se confruntă cu provocarea de a răspunde nevoilor tot mai diverse ale elevilor: aceștia provin din medii socio-economice variate, au abilități sau dizabilități de învățare, identități și convingeri culturale diferite, fiecare cu interese și nevoi proprii. Înțelegerea acestor particularități și acțiunile întreprinse cu sensibilitate pentru a sprijini progresul tuturor elevilor sunt esențiale pentru promovarea echității în educație și pentru îmbunătățirea accesului și rezultatelor învățării.

De asemenea, este important să învățăm despre diversitate și să dezvoltăm modalități eficiente de a lucra cu cei care sunt diferiți, pentru a aduce beneficii semnificative elevilor, profesorilor și întregii comunități. Diversitatea, în esența sa, reprezintă o oportunitate importantă de a îmbogăți procesul educațional.

Satisfacerea nevoilor educaționale ale elevilor face parte din dezvoltarea unor politici echitabile într-o societate incluzivă, unde drepturile individuale sunt recunoscute și protejate. Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului, de exemplu, afirmă că toți copiii au dreptul la educație și, prin urmare, au dreptul de a face progrese. Nerespectarea dreptului la educație și la crearea condițiilor pentru progresul individual poate fi considerată o încălcare a drepturilor copilului. Încălcarea acestor drepturi sau capacități în ceea ce privește copiii poate fi văzută ca un precursor al excluderii sociale (Evans et al., 2002). Sălile de clasă nu mai reprezintă un grup omogen, deoarece fiecare copil este diferit din punct de vedere al factorilor socio-culturali, al limbajului, genului și diversității umane. Diversitatea este o parte inerentă a societății. Prin urmare,

într-o clasă de elevi vor exista diferențe legate de cultură, etnie, statut socio-economic, stiluri de învățare, abilități, dizabilități, gen sau alte aspecte. Ca profesor, este esențial să înțelegi că diversitatea nu acționează izolat, ci influențează modul în care fiecare elev învață. De exemplu, un copil dintr-un mediu defavorizat poate avea dificultăți din cauza lipsei de resurse educaționale, dar poate avea și un stil de învățare diferit față de colegii săi.

Pentru a răspunde acestor provocări, profesorii trebuie să își adapteze metodele de predare astfel încât să faciliteze învățarea fiecărui elev, indiferent de contextul socio-cultural sau stilul său de învățare. Faptul de a avea elevi cu nevoi diferite trebuie privit într-un mod pozitiv pentru toți copiii, inclusiv pentru copiii cu dizabilități și, în special, copiii neurotipici au nevoie de un astfel de mediu incluziv. În acest fel, ei învață respectul reciproc, își dezvoltă empatia și o atitudine mai incluzivă și stimulativă. Elevii, prin diversitatea lor, reprezintă o adevărată reflectare a societății. Ei învață să crească împreună și, ca adulți, vor învăța să relaționeze mai bine, în calitate de colegi, angajatori, angajați, vecini sau prieteni.

În ultimii ani, atenția specialiștilor din domeniul dizabilității s-a transferat de la modelul medical la modelul bio-psiho-social. În loc să continuăm vechea dezbatere despre natură versus educație, este important să înțelegem cum interacționează natura și educația în dezvoltare. Atât predispozițiile biologice, cât și mediul în care un copil crește, dar și mediul social mai larg, influențează dezvoltarea și învățarea acestuia.

Cultura și grupul social au modalități proprii de funcționare, iar pentru a participa eficient la activitățile sociale dintr-o anumită cultură, membrii acesteia trebuie să învețe aceste tipare de gândire. Unele teorii ale învățării sugerează că indivizii învață tipare de gândire prin interacțiunile sociale, în special atunci când rezolvă probleme ancorate social. Această activitate devine internalizată și folosită ulterior independent de ceilalți. Vygotsky (1981) susține că dezvoltarea cognitivă este „convertirea relațiilor sociale în funcții mentale”. Lave și Wenger (1991) afirmă că învățarea este situată, adică învățarea se desfășoară în activități, contexte și culturi, iar de

obicei este nespecifică, fiind mai degrabă accidentală decât intenționată.

Influențele socio-culturale pot fi psihologice, emoționale, biologice, morale etc. Este esențial să oferim un mediu sănătos copilului pentru o dezvoltare adecvată în societatea sa. Mediul social/cultural include norme, valori, sisteme de credințe și principii morale, care reglementează comportamentul în grupul cultural în care copilul crește. Tipul și gradul de stimulare pe care copilul îl primește în mediul său joacă un rol major în dezvoltarea sa. Relațiile interpersonale și sprijinul afectiv contribuie la dezvoltarea personalității și a identității copilului, iar mediul său imediat și cultura în care este crescut au un impact semnificativ asupra acestuia.

Printre cei mai importanți factori socio-culturali se remarcă:

1. Mediul familial. Familia este văzută ca un set complex de relații interdependente, iar acest sistem depinde de influențe bidirecționale. Din această perspectivă largă, există mulți factori care pot reprezenta un punct central de interes, fiecare având un impact individual asupra dinamicii familiale.

a. Statutul socio-economic. Acest factor reprezintă un indice care combină numărul de ani de educație, prestigiul și abilitățile necesare locului de muncă al unei persoane și venitul aferent acestuia. Pe măsură ce SSE crește sau scade, părinții și copiii se confruntă cu condiții fluctuante care afectează profund funcționarea familiei și învățarea copilului. SSE joacă un rol important în dezvoltarea valorilor copilului, auto-controlului, încrederii în sine, stimei de sine și socializării, care, pe termen lung, influențează învățarea copilului.

b. Structura familiei. Familia nucleară și familia extinsă au practici și sisteme de valori diferite în ceea ce privește creșterea copilului. Calitatea și cantitatea timpului petrecut cu copilul au un efect semnificativ asupra dezvoltării acestuia. Copiii provenind din familii destrămate au adesea probleme emoționale ascunse care pot fi manifestate prin dificultăți de învățare.

c. Practicile de creștere a copiilor. Diferite stiluri de parenting – democrat (cooperant), neglijent (neimplicat), permisiv și autoritar – au fiecare un efect aparte asupra

copilului. În cazul parenting-ului democrat (cooperant), părinții încurajează copilul să își exprime gândurile, sentimentele și dorințele, în timp ce copiii cu părinți autoritari sunt mai supuși și mai anxioși din fire. Adaptarea la mediu depinde și de stilul de parenting.

d. Familii vulnerabile. Abuzul asupra copilului în familie nu este un fenomen nou, dar efectele sale imense au început să fie recunoscute abia în ultimul timp. Abuzul fizic, abuzul sexual, neglijarea fizică, neglijarea emoțională și abuzul psihologic pot lăsa copilul traumatizat și dezvoltarea sa poate fi grav afectată.

e. Copiii părinților cu tulburări psihice/SIDA etc.

Stigmatizarea asociată cu tulburările psihice, SIDA, cancerul etc. lasă adesea familia izolată de societate. Acest lucru are un impact considerabil asupra copiilor provenind din aceste familii. Aceștia se simt izolați în cele mai multe cazuri, iar tachinările și bullying-ul sunt frecvent întâlnite. Refuzul de a merge la școală este un rezultat frecvent.

2. Factori personali

Factorii personali sunt trăsăturile și caracteristicile individuale ale unui copil, cum ar fi sănătatea fizică și mentală, temperamentul, emoționalitatea și vârsta, care influențează modul în care acesta se dezvoltă, învață și interacționează cu mediul înconjurător. Acești factori joacă un rol esențial în formarea comportamentului, abilităților sociale și cognitive ale copilului.

a. Sănătatea fizică și mentală. Un copil sănătos și fericit poate participa la diverse activități care îi modelează dezvoltarea socială, personalitatea, stima de sine și încrederea. Toate acestea au un impact asupra învățării sale. Copilul devine mai curios, învață prin experiențe și expunere la mediu. Dacă copilul este deprimat sau anxios, acest lucru va afecta cu siguranță funcționalitatea sa. ADHD și ODD sunt probleme de sănătate mentală care trebuie abordate imediat ce sunt identificate pentru asigurarea dezvoltării optime a copilului.

b. Temperamentul copilului. Un copil care se adaptează ușor este curios, poate face față criticilor și eșecurilor într-un mod adecvat, este sociabil, vesel și poate face față stresului. Însă, atunci când copilul are o personalitate de tip A, acesta ar putea fi impacient, furios, impulsiv, competitiv și poate

experimenta stresul mai frecvent decât ceilalți. Capacitatea copilului de a face față stresului perceput determină adesea abilitatea sa de a rezolva probleme, ceea ce influențează și facilitează stilurile sale de învățare în viitor.

c. Probleme emoționale. Copiii întâmpină adesea dificultăți în înțelegerea, reglarea și exprimarea adecvată a emoțiilor lor. Problemele emoționale ale copiilor pot fi manifestate și prin scăderi bruște ale performanțelor școlare, neatenție, iritabilitate sau tendințe de opoziție. Conflictele familiale, abuzul fizic și sexual, tachinările și bullying-ul trebuie întotdeauna să fie avute în vedere atunci când sunt observate astfel de manifestări comportamentale.

d. Vârsta. Vârsta joacă, de asemenea, un rol important în stilul de învățare al copilului. La început, copiii depind mai mult de părinți și profesori, dar mai târziu se bazează mai mult pe experiențele lor. Tranziția de la copilăria timpurie la adolescență este foarte critică, iar educația trebuie să fie adaptată în consecință.

3. Factori sociali

Factorii sociali se referă la influențele și condițiile externe, provenite din mediul social în care trăiește copilul, care afectează dezvoltarea acestuia. Acești factori includ valori culturale, norme sociale, prejudecăți, grupuri etnice sau etape ale dezvoltării sociale, care pot modela percepțiile, comportamentele și abilitățile copilului.

a. Valori culturale. Fiecare cultură are propriile seturi de valori care influențează stima de sine a copilului și strategiile acestuia de adaptare.

b. Prejudecăți. Prejudecățile legate de gen, diferite grupuri etnice sau chiar față de anumite trăsături fizice pot reprezenta un obstacol în ceea ce privește asigurarea unui proces de învățare adecvat pentru copii. Tulburările dismorfice corporale, anorexia nervoasă etc. sunt adesea rezultate ale acestor prejudecăți.

Factorii mai sus menționați au deopotrivă implicații pentru copiii cu dizabilități, dar și pentru ceilalți copii din clasă care provin din diferite medii socio-culturale. În calitate de profesor, este important să înțelegi contextul socio-cultural și să fii sensibil la nevoile elevilor, fără a judeca eventualele dificultăți academice sau comportamentale ca fiind dovada unui comportament „indezirabil”, sau „rău” al copilului.

Valorile fiecărei culturi influențează modul în care un elev învață. Fiecare învață despre lume și cum să se comporte în conformitate cu regulile și valorile culturii sale. Elevul aplică aceste reguli în același mod și în clasă. Este important ca profesorul să fie conștient de aceste valori și de tipurile de elevi pe care le formează. Deși este bine să se țină cont de diferențele dintre valorile culturale, profesorul trebuie să fie atent să nu facă generalizări excesive sau să nu stereotipeze un elev pe baza normelor culturale ale etniei sale. Mai degrabă, profesorul ar trebui să cunoască elevul ca pe un individ, pentru a înțelege contextul sau mediul său, care poate influența învățarea. De asemenea, profesorii ar trebui să evalueze fiecare elev în parte pentru a descoperi care sunt metodele prin care învață cel mai bine. Cunoașterea modului în care elevii învață cel mai eficient permite profesorului să planifice lecții care să sprijine învățarea optimă pentru toți elevii din clasă.

Implementarea unor practici eficiente în învățământul incluziv presupune crearea unui mediu educațional care să răspundă nevoilor tuturor elevilor, indiferent de diferențele dintre ei. Următoarele condiții joacă un rol important în practicile de învățământ incluziv:

- Incluziunea depinde de atitudinea profesorilor față de elevii cu nevoi speciale, de capacitatea lor de a îmbunătăți relațiile sociale, de viziunea asupra diferențelor din clasă și de disponibilitatea lor de a gestiona eficient aceste diferențe.
- Profesorii au nevoie de un set de abilități, expertiză, cunoștințe, abordări pedagogice, metode și materiale adecvate de predare și timp, dacă vor să abordeze diversitatea în mod eficient în cadrul claselor lor.
- Profesorii au nevoie de sprijin din interiorul și din afara școlii. Cooperarea la nivel de direcțiune, al inspectoratelor școlare, al comunităților și al administrației locale este esențială. Cooperarea regională între instituții și părinți este o condiție prealabilă pentru o incluziune eficientă.
- Administrația locală ar trebui să dezvolte o viziune clară asupra incluziunii și să asigure condițiile adecvate, care permit o utilizare flexibilă a resurselor.

În ceea ce privește practicile de la clasă, putem identifica cinci categorii de factori care vin în sprijinul educației incluzive:

Predarea colaborativă

Profesorii au nevoie de sprijin și trebuie să poată coopera cu colegii din școală și profesioniștii din afara școlii.

Învățarea cooperantă

Mentoratul între colegi sau învățarea cooperantă este eficientă în ceea ce privește aspectele cognitive și afective (social-emoționale) ale învățării și dezvoltării elevilor. Elevii care se ajută reciproc, mai ales într-un sistem flexibil de grupare a elevilor, beneficiază de învățarea colaborativă.

Rezolvarea colaborativă a problemelor

În special pentru profesorii care au nevoie de ajutor în includerea elevilor cu probleme sociale/comportamentale, o abordare sistematică a comportamentului nedorit din clasă este un instrument eficient pentru reducerea cantității și intensității situațiilor de criză/perturbărilor din timpul lecțiilor. Reguli clare ale clasei și un set de limite, agreate de toți elevii (alături de recompense potrivite) s-au dovedit a fi eficiente.

Gruparea eterogenă

Alcătuirea eterogenă a colectivului de elevi și o abordare mai diferențiată a învățării sunt necesare și eficiente atunci când se lucrează cu o largă diversitate de elevi în clasă. Obiectivele clare, rutele alternative de învățare, instruirea flexibilă și multitudinea de modalități omogene de grupare îmbunătățesc educația incluzivă.

Predarea eficientă

Nu în ultimul rând, alcătuirea clasei menționată mai sus ar trebui să aibă loc într-o abordare generală eficientă a școlii/predării, unde educația se bazează pe evaluare și apreciere, așteptări mari, instruire directă și feedback. Toți elevii, inclusiv elevii cu nevoi speciale, își îmbunătățesc performanțele școlare prin monitorizarea sistematică, evaluarea, planificarea și aprecierea muncii depuse. Curriculumul poate fi adaptat nevoilor individuale, iar sprijinul suplimentar poate fi introdus adecvat prin Planul Educațional Individualizat (PEI). Acest PEI ar trebui să se încadreze în curriculumul pentru învățământul de masă.

Capitolul I. Strategii și metode didactice pentru dezvoltarea competențelor de autoinstruire, colaborare și autodezvoltare

Capitolul de față abordează metode educaționale esențiale pentru dezvoltarea unor competențe fundamentale în învățare și dezvoltare personală. Acestea sunt esențiale nu doar pentru performanța școlară, dar și pentru formarea unor abilități de viață care vor sprijini elevii pe parcursul întregii lor existențe. În prima secțiune, vom explora metodele care contribuie la dezvoltarea competenței de autoinstruire și autoperfecționare, ajutând elevii să devină mai independenți și motivați în procesul lor de învățare. În continuare, ne vom concentra pe metodele destinate dezvoltării competențelor de lucru în echipă, esențiale pentru colaborarea eficientă și succesul în medii diverse. În final, vom aborda metodele care sprijină dezvoltarea competenței de a învăța să înveți, prin cultivarea unei mentalități de creștere, promovarea gândirii critice și gestionarea învățării, asigurându-se astfel că elevii sunt pregătiți pentru provocările educaționale și profesionale ale viitorului. Fiecare dintre aceste metode are rolul de a forma o fundație solidă pentru dezvoltarea continuă și adaptabilitatea elevilor într-o lume în continuă schimbare.

Totodată, metodele prezentate în acest capitol au scopul de a transforma profesorul într-un adevărat agent al schimbării, capabil să conducă acest proces de la nivel personal către ceilalți, pentru a stimula motivația și inspirația, contribuind astfel la îmbunătățirea calității procesului de învățare în școli și participând activ la schimbările pe termen lung.

În concluzie, următoarele metode didactice se constituie în veritabile instrumente care propun îmbunătățirea tehnicilor de învățare prin abordări diferențiate, vocaționale, activ-participative și centrate pe elev, facilitând o predare integrată ce depășește simpla asimilare a cunoștințelor și sprijină dezvoltarea unor competențe specifice, ce permit transferul acestora în viața cotidiană prin cultivarea competențelor de viață.

I.1 Metode pentru dezvoltarea competenței de autoinstruire și autoperfecționare

1. Metoda *Popcorn*

Introdusă inițial pentru dezvoltarea capacității de lectură, metoda *popcorn* (sau „lectura combat”) este o tehnică în care elevii, atât cei buni cât și cei mai puțin buni, sunt invitați să citească cu voce tare pentru o perioadă de timp și apoi să spună *popcorn*, alegând alți elevi să citească sau să își exprime opinia cu privire la textul citit. Elevii nu știu niciodată când le va veni rândul la citit. Acest lucru face ca elevii să fie mult mai atenți și să rămână concentrați pe citirea textului.

Printre beneficiile acestei metode se numără:

- **Nivelul ridicat de concentrare.** Elevii trebuie să fie atenți la text pentru a fi pregătiți să citească în orice

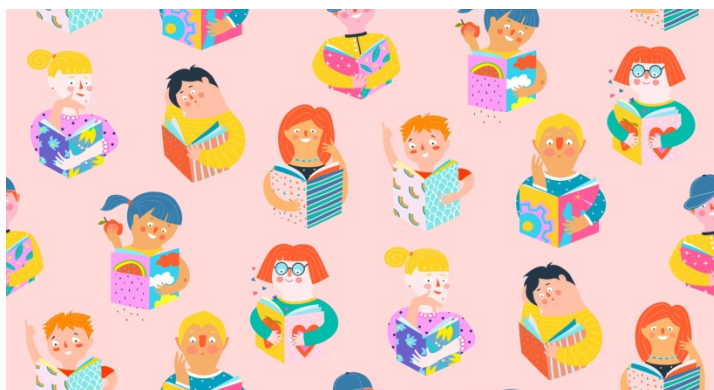

moment, ceea ce contribuie la un mediu de învățare cu un nivel de concentrare ridicat, fără a se mai permite intervenția factorilor distractori de către elevi.

- **Elementul-surpriză.** Implicarea unui factor de imprevizibilitate adaugă entuziasm activității de

lectură, stimulând interesul elevilor și menținându-i implicați, neștiind când urmează rândul lor să „sară” precum popcornul.

- **Implicarea colaborativă.** Metoda încurajează lucrul în echipă, implicând toți elevii în exercițiile de citire orală, ceea ce îmbunătățește abilitățile de citire, înțelegere și reținere a materialului.
- **Dezvoltarea abilităților de ascultare.** Elevii trebuie să fie atenți și să îi asculte pe ceilalți atunci când așteaptă să fie rândul lor, dezvoltându-și astfel abilitățile de ascultare activă.
- **Acceptarea diversității.** Această metodă creează un mediu de învățare incluziv, permițând elevilor cu abilități diferite să participe, ceea ce contribuie la creșterea încrederii în propriile abilități de citire.

Scopul metodei

Utilizarea metodei *Popcorn* are ca scop dezvoltarea abilităților de citire și ascultare ale elevilor, crearea unui mediu de învățare mai interesant și favorabil, și promovarea implicării active și colaborative în activitățile de citire.

Desfășurarea metodei

Această metodă poate fi utilizată cu succes și pentru etapa inițială a unor lecții, pentru a dezvolta capacitatea de exprimare orală și pentru a spori coeziunea și integrarea elevilor. Astfel, profesorul poate folosi metoda *Popcorn* pentru a stimula elevii să se prezinte și să se conecteze la activitate.

Aceștia vor răspunde la două întrebări, pornind de la ideea că orice nouă călătorie începe după încheierea unei alte călătorii:

1. Numele, prenumele, localitatea de origine (dacă elevii se cunosc deja, se pot folosi ziua și anul nașterii sau culoarea preferată);
2. Cum vă simțiți în acest moment al vieții voastre?

Profesorul trebuie să se asigure că fiecare elev are ocazia să fie auzit și văzut. Nu există o ordine fixă pentru răspunsuri, dar nu sunt permise pauze mai mari de 5 secunde între răspunsuri.

De asemenea, metoda *Popcorn* fiind o metodă didactică interactivă poate fi utilizată în cadrul lecțiilor pentru a stimula implicarea activă a elevilor prin adresarea de întrebări scurte și rapide. Scopul adresării acestor întrebări este să genereze răspunsuri spontane din partea elevilor, care „sar” în conversație asemenea boabelor de porumb ce pocnesc la căldură. Așadar, profesorul adresează o întrebare legată de subiectul lecției sau lansează o temă de discuție, iar elevii contribuie cu idei fără a urma o ordine fixă. Această metodă stimulează gândirea rapidă și oferă fiecărui elev oportunitatea de a se exprima fără presiunea unei structuri rigide.

Resurse materiale

- Opțional: un bol cu popcorn;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Exersarea atenției și a autocunoașterii. Elevii devin mai conștienți de propriile idei, sentimente și stiluri de gândire, reușind să își exprime punctele de vedere cu mai multă claritate. Prin participarea activă, ei reflectează asupra cunoștințelor și experiențelor lor, dezvoltând un sentiment mai profund de identitate personală.
- Creșterea stimei de sine. Prin implicarea în răspunsuri spontane, elevii capătă încredere în propriile idei și în capacitatea lor de a se exprima. Faptul că profesorul și colegii le ascultă opiniile și le validează contribuțiile îi ajută să își dezvolte o imagine pozitivă despre sine.
- Dezvoltarea abilității de a vorbi în public. Metoda îi ajută pe elevi să își exprime gândurile clar și concis în

fața colegilor. Exersând frecvent acest tip de comunicare, ei își îmbunătățesc dicția, tonul vocii și încrederea în discursurile publice.

2. Metoda bomboanelor M&M's

Metoda M&M's este o activitate interactivă și creativă care ajută elevii să învețe despre diversitate, să-și exprime gândurile și sentimentele și să dezvolte abilități de colaborare.

Scopul metodei

Activitatea utilizează bomboanele M&M's ca un simbol al diversității, încurajând elevii să reflecteze asupra diferențelor lor și să aprecieze unicitatea fiecărei persoane din clasă.

Desfășurarea metodei

Profesorul expune un bol cu M&M's, dar nu îi lasă pe elevi să atingă bolul sau bomboanele. Le adresează următoarele întrebări:

- Ce vedeți?
- Ce puteți să-mi spuneți despre aceste M&M's doar uitându-vă la ele? (de exemplu, elevii pot da răspunsuri precum: culori sau forme diferite)
- Sunt unele dintre aceste M&M's mai bune decât altele? (unii ar putea avea o culoare preferată, dar profesorul ghidează conversația către valoarea bomboanei în sine).

Profesorul face următoarea afirmație: „Suntem ca acest bol de M&M's. Putem părea diferiți pe dinafară, dar suntem foarte asemănători pe dinăuntru”.

Profesorul invită fiecare elev să aleagă o bomboană, să noteze culoarea aleasă și apoi să o mănânce. Le cere să o muște, dacă pot, pentru a privi interiorul, și le spune: „Comparați interiorul, observați cum sunt toate la fel.”

„Poate că ne plac mai mult cele roșii sau verzi, dar asta nu înseamnă că cele portocalii nu sunt la fel de bune. Același lucru se întâmplă cu oamenii. Poate că unii oameni ne plac mai mult, dar asta nu înseamnă că alții nu sunt la fel de buni. M&M's sunt făcute din aceleași ingrediente pentru ciocolată.

Asemenea bomboanelor M&M's, oamenii sunt făcuți să fie la fel. Toți avem sânge, mușchi, piele, o inimă care simte, și totuși arătăm diferit pe dinafară. Ce s-ar întâmpla dacă am fi toți la fel ca mărime, formă sau culoare? Această clasă nu ar fi la fel de interesantă sau amuzantă. Diferențele dintre noi sunt cele ce fac ca viața să fie interesantă. Observați atât diferențele de abilități, cât și cele de mărime, formă sau culoare.”

După această conversație, fiecare elev va răspunde la câte o întrebare, în funcție de culoarea pe care a ales-o anterior.

- **ROȘU** – Care este ultima realizare personală de care ești mândru?
- **PORTOCALIU** – Fă o urare optimistă pentru colegii tăi!
- **GALBEN** – Descrie un proiect personal pe care ai dori să îl începi în viitor!
- **VERDE** – Ultima ta plimbare în natură a fost... unde și când? Cu cine?
- **ALBASTRU** – Cu cine ți-ar plăcea să îți petreci mai mult timp și ce activități ați face împreună?
- **MARO** – Care este mâncarea ta preferată, când ai mâncat-o ultima dată și cu cine ai împărțit-o?

Resurse materiale

- Opțional, un bol cu bomboane M&M's;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Exersarea autocunoașterii. Această metodă îi provoacă pe elevi să reflecteze asupra propriei identități, valorilor și emoțiilor. Acest proces îi ajută să își conștientizeze

punctele forte și aspectele pe care le pot îmbunătăți, contribuind astfel la dezvoltarea unei imagini de sine clare și autentice.

- Dezvoltarea introspecției. Metoda stimulează gândirea profundă, oferindu-le elevilor ocazia de a analiza experiențele personale și impactul acestora asupra dezvoltării lor. În timp, această practică duce la o mai bună înțelegere a propriilor sentimente și reacții în diverse situații.
- Crearea unui mediu de învățare sigur și empatic. Metoda M&M încurajează ascultarea activă și respectul reciproc, deoarece fiecare elev are șansa de a împărtăși aspecte personale într-un cadru non-critic și prietenos.

3. Metoda *Check-in*, *Check-out*

Această metodă este una interactivă și folosită pentru a stimula reflecția și implicarea activă a elevilor la începutul și sfârșitul unei sesiuni de învățare, contribuind la o mai bună înțelegere a procesului de învățare și evaluare continuă. De asemenea, poate sprijini procesul de autocunoaștere și de luare a deciziilor rapide.

Scopul metodei

Metoda *Check-in*, *Check-out* este concepută pentru a ajuta elevii să își identifice starea emoțională și nivelul de pregătire la începutul lecției (*Check-in*) și să își evalueze progresul și impresiile la finalul acesteia (*Check-out*). Aceasta încurajează auto-reflecția, îi ajută pe elevi să își conștientizeze emoțiile și le oferă profesorilor informații valoroase despre starea generală a clasei.

Această metodă creează un cadru sigur pentru exprimarea gândurilor și sentimentelor, consolidând conexiunea dintre elevi și profesor. În plus, facilitează dezvoltarea unei culturi a responsabilității și a învățării continue, în care fiecare elev este implicat activ în procesul său educațional.

Descrierea metodei

1. Check-in (la începutul activității)

Profesorul cere elevilor să se așeze în formă de cerc, în clasă/încăpere, pentru a stimula o atmosferă de deschidere și comunicare.

După ce toți elevii au înțeles ce trebuie să facă, profesorul pune o serie de întrebări de reflecție pentru a ajuta elevii să se concentreze asupra activității ce urmează. Întrebările pot varia în funcție de scopul activității și pot include atât întrebări simple, cât și cerințe creative.

Exemple de întrebări pentru **Check-in**:

- Ce ai făcut ieri?
- Ce vei face astăzi?
- Are cineva nevoie de ajutor din partea grupului?
- Cum te simți azi?
- Exprimă-ți starea ta de acum ...(printr-un desen, cuvânt, melodie etc.)

2. Check-out (la sfârșitul activității)

După finalizarea activității, profesorul cere elevilor să reflecteze asupra modului în care au participat la lecție și asupra activităților realizate.

Profesorul pune întrebări pentru a ajuta elevii să își autoevalueze progresul și să înțeleagă ce mai trebuie făcut în continuare.

Exemple de întrebări pentru **Check-out**:

- Cum a fost?
- Ce ai terminat astăzi?
- Ce lucru ai lăsat neterminat și ce trebuie să mai faci, în raport cu planul de timp și rezultatele așteptate?

- Exprimă-ți starea ta de acum ...(printr-un desen, cuvânt, melodie etc.)

Beneficii ale metodei

Metoda *Check-in*, *Check-out* permite profesorului să creeze o legătură între elevi și activitatea ce urmează, oferindu-le un cadru pentru introspecție și autoevaluare. Aceste etape ajută elevii să se concentreze asupra prezentului, să reflecteze asupra propriilor realizări și să stabilească clar obiective pentru activitățile viitoare.

- **Exersarea luării rapide a deciziilor**

Prin întrebările din cadrul sesiunii *Check-in*, elevii trebuie să își organizeze rapid gândurile și răspunsurile, ceea ce ajută la îmbunătățirea capacității acestora de a lua decizii rapide și eficiente.

- **Dezvoltarea**

intuiției. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra propriilor sentimente și să își exprime părerea despre activitatea desfășurată, ceea ce contribuie la dezvoltarea intuiției și a autocunoașterii.

- **Creșterea stimei de sine**

Atât întrebările din cadrul sesiunii de *Check-in*, cât și cele de *Check-out* oferă elevilor un spațiu sigur pentru a-și exprima ideile, gândurile, realizările și dificultățile. Astfel, aceștia își pot conștientiza progresul

și pot câștiga încredere în propriile abilități.

- **Dezvoltarea abilității de autoevaluare.** Elevii sunt încurajați să-și analizeze progresul, să își identifice

punctele forte și să identifice zonele în care mai au nevoie să se dezvolte, ceea ce le va spori abilitățile de autoevaluare.

Resurse materiale

- Fișe de lucru, instrumente de scris;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- O mai bună organizare a gândirii elevilor. Prin utilizarea constantă a acestei metode, elevii învață să își structureze ideile mai clar și mai logic, pornind de la încurajarea (*check-in*) să își exprime așteptările, starea emoțională sau cunoștințele anterioare, ceea ce le permite să își canalizeze atenția către activitatea didactică. La finalul lecției (*check-out*), elevii sunt ghidați să își organizeze gândurile în mod structurat, să identifice informațiile esențiale și să facă legături între noile cunoștințe și cele deja dobândite. Această practică îi ajută să își dezvolte gândirea critică și să își îmbunătățească capacitatea de a rezuma și sintetiza informațiile.
- Dezvoltarea competenței de autoevaluare. Elevii vor învăța să se autoevalueze eficient și vor dobândi abilități care contribuie la dezvoltarea personală și profesională deoarece învață să își evalueze propriile progrese, să își conștientizeze punctele forte și aspectele ce necesită îmbunătățire. Prin acest proces de autoevaluare constantă, elevii devin mai responsabili și mai reflexivi în legătură cu modul în care învață. De asemenea, această abilitate le va fi utilă și în viitor, în mediul academic și profesional, deoarece îi ajută să își analizeze performanțele, să își fixeze obiective realiste și să găsească soluții pentru dezvoltarea personală continuă. În plus, această metodă contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale, precum luarea deciziilor, adaptabilitatea și capacitatea de autoreglare emoțională, toate acestea fiind esențiale pentru succesul în carieră și în viața personală.

4. Metoda *Harta vieții mele*

Harta vieții mele este o activitate care ajută elevii să reflecteze asupra călătoriei lor personale, identificând momentele cheie din viața lor și cum au influențat acestea dezvoltarea lor. Printr-o abordare vizuală și creativă, elevii își pot exprima experiențele de viață

într-un mod metaforic, folosind simboluri, imagini și culori pentru a-și ilustra traseul personal.

Scopul metodei

Această activitate este menită să încurajeze introspecția, autoevaluarea și înțelegerea propriului parcurs de viață.

Desfășurarea metodei

• **Introducerea activității**

Profesorul explică scopul exercițiului și obiectivele acestei activități, încurajând participanții să fie creativi și să reflecteze asupra propriei vieți. Se va menționa faptul că nu există o manieră corectă sau greșită de a desena harta vieții lor, ci aceasta trebuie să fie o reprezentare simbolică a călătoriei lor personale.

• **Împărțirea în echipe mici**

Participanții vor fi împărțiți în grupuri mici de câte trei persoane.

- **Crearea hărții vieții**

Fiecare grup va primi o coală albă de hârtie, creioane și culori.

Elevii vor desena sau vor crea o hartă a vieții lor, prin reprezentarea momentelor pe care ei le consideră

semnificative prin imagini, simboluri și culori. Aceștia vor avea 10 minute la

dispoziție pentru a finaliza desenul.

- **Împărtășirea semnificației**

După finalizarea desenului, participanții din fiecare echipă vor discuta între ei despre semnificația simbolurilor și a desenului realizat. Fiecare elev va explica ce reprezintă elementele din harta sa, ce momente din viața lor sunt prezentate și ce lecții sau învățăminte au învățat din acestea.

- **Prezentarea în plen**

După ce fiecare echipă își împărtășește harta vieții în grupul mic, profesorul va solicita fiecărei echipe să desemneze un reprezentant care va prezenta grupului mare unul dintre cele mai surprinzătoare sau semnificative aspecte descoperite în timpul activității. Acest lucru poate include un simbol neașteptat sau o lecție importantă desprinsă din discuțiile echipei.

Resurse materiale

- Coli albe de hârtie;
- Creioane, markere, culori;
- Pentru lecții online - aplicații de videoconferință cu opțiunea de camere virtuale (ex. Zoom, Microsoft Teams, etc.), aplicații de desen sau de mind-mapping (ex. Paint, MindMapping, MindMeister, etc.)

Resurse umane

- Profesor, elevi;

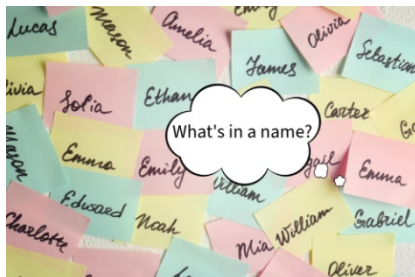
Rezultate așteptate

- Exersarea introspecției. Elevii vor avea ocazia să reflecteze asupra propriei vieți, identificând momente cheie și semnificația acestora, ceea ce contribuie la dezvoltarea abilității de autoanaliză.
- Dezvoltarea gândirii analogice. Activitatea de a reprezenta simbolic viața prin imagini și culori ajută elevii să își exprime gândurile și experiențele într-un mod creativ și metaforic, stimulând gândirea analogică.
- Dezvoltarea abilității de autocunoaștere. Prin crearea și desenarea hârtii, precum și prin contribuția la discuțiile ulterioare, participanții vor înțelege mai bine cine sunt, ce a contribuit la formarea lor până la acel moment și cum s-au dezvoltat, contribuind astfel la creșterea stimei de sine și la autocunoaștere.
- Dezvoltarea abilității de a vorbi despre sine celorlalți. Identificarea unor momente-cheie din viață, alături de reprezentarea acestora prin niște imagini, emoticoane, cuvinte, expresii, ajută elevii să împărtășească cu ceilalți colegi lucruri pe care aceștia nu le știau. Această metodă facilitează transmiterea cu ușurință a unor informații pe care aceștia poate își doreau să le știe ceilalți despre ei, dar nu au avut ocazia sau nu au știut cum să le exprime. De asemenea, această metodă contribuie la coeziunea grupului, deoarece ajută elevii să se cunoască mai bine și chiar mai repede.

5. Metoda *Ce înseamnă numele meu?* / *What's in a name?*

Scopul metodei

Această activitate are ca scop încurajarea elevilor să reflecteze asupra semnificației numelui lor și a puterii acestuia. Prin activități interactive și discuții în grup, elevii vor învăța de ce numele joacă un rol important în formarea identității și cum pot contribui la crearea unui mediu respectuos în care numele să nu fie niciodată limitative pe baza semnificației lor, ci mereu puternice, sugestive.

Desfășurarea metodei

Această metodă se va desfășura pornind de la aplicarea strategiei de predare - *Gallery Walk/ plimbarea prin galerie* - ce implică deplasarea elevilor în clasă pentru a explora o serie de documente, citate, imagini sau lucrări ale elevilor, toate expuse în jurul încăperii. Elevii se mișcă în jurul camerei pentru a interacționa cu resursele expuse și pentru a învăța din ceea ce au realizat colegii lor.

• Pregătirea galeriei *Ce înseamnă numele tău?*

Înainte de a începe lecția, profesorul scrie și afișează pe foi mari citate despre importanța numelui, pe care elevii le vor analiza în cadrul unei activități de tip *gallery walk*. Citatele pot include pasaje celebre, precum:

- „Dacă voi spune o poveste adevărată, o voi începe cu numele meu.” — Kendrick Lamar
- „O soție nu trebuie să își ia numele soțului mai mult decât acesta ar trebui să își ia numele ei. Numele meu este identitatea mea și nu trebuie să fie pierdut.” — Lucy Stone, activistă pentru drepturile femeilor

- „Tigrii mor și lasă pielea; oamenii mor și lasă numele lor.” — Proverb japonez
- „Ar fi stupid din partea mea să nu iau în considerare că există anumite lucruri pentru care oamenii nu mă vor considera din cauza numelui meu Lopez. Și știu că pot să fac orice rol. Nu vreau ca cineva să spună că nu pot face asta.” — Jennifer Lopez
- „Este prin numele nostru cum ne plasăm prima dată în lume. Numele nostru, fiind darul altora, trebuie să fie făcut al nostru.” — Ralph Ellison

• **Plimbarea prin galeria *Ce înseamnă numele tău?***

Elevii vor circula în jurul clasei, citind citatele expuse. Li se va spune că urmează să discute despre aceste citate într-un moment ulterior. După ce au citit citatele, fiecare elev va primi un marker și va alege două citate cu care rezonază cel mai mult. Elevii vor nota ideile lor lângă citatele alese. Pentru a-i ajuta să reflecteze, profesorul poate oferi câteva întrebări de reflecție:

- De ce ai ales acest citat?
- Ce crezi că înseamnă acest citat?
- Ce idei despre nume vrea să ne transmită vorbitorul/scriitorul?
- Ce întrebări îți ridică acest citat?

Elevii vor avea timp să citească reflecțiile colegilor lor și să răspundă la două dintre ideile acestora prin extinderea ideii, punerea unei întrebări sau furnizarea unui exemplu.

• **Discuția despre puterea numelui**

După plimbarea prin galeria clasei, elevii vor fi împărțiți în grupuri mici. Fiecare grup va desemna un reprezentant, o persoană care va lua notițe și o persoană care va rezuma discuția. De asemenea, fiecare grup va primi o fișă de lucru despre „Puterea numelui” și va discuta pe baza a câteva întrebări ghidate.

După discuțiile de grup, va urma o dezbatere în cadrul clasei, în care fiecare grup va împărtăși ideile principale și reflecțiile rezultate.

- **Reflecția finală**

La finalul activității, profesorul va încuraja elevii să răspundă la următoarea întrebare:

- Ce pas ești dispus să faci pentru a te asigura că numele vor fi întotdeauna o sursă de putere, de reprezentare și niciodată o limitare în această clasă?

Resurse materiale

- Citate tipărite pe hârtie mare;
- Markere sau creioane colorate pentru elevi;
- Fișe de lucru pentru grupuri;
- Post-it notes pentru feedback și reflecții;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Exerciții de reflecție și o mai bună înțelegere asupra importanței numelor. Elevii vor înțelege cum numele le influențează identitatea și cum pot să își aprecieze și să își onoreze numele, fără a lăsa ca acesta să devină o limitare.
- Dezvoltarea abilității de a lucra în grup. Prin activitatea de grup, elevii vor învăța să colaboreze și să

își exprime ideile într-un mod organizat, respectându-și rolurile și sarcinile.

- Promovarea unui mediu respectuos și incluziv. Elevii vor învăța să aprecieze diversitatea numelui și a culturii fiecăruia, contribuind la

la crearea unui climat școlar mai deschis și mai respectuos.

6. Metoda Valorile cardinale

Metoda *Valorile cardinale* este un exercițiu profund de introspecție, destinat să ajute participanții să reflecteze asupra valorilor fundamentale care le ghidează viața.

Scopul metodei

Valorile cardinale reprezintă o activitate cu o puternică încărcătură emoțională, care îmbină auto-reflecția cu procesul decizional rapid și are scopul de a ajuta participanții să își consolideze sistemul de valori personale. Mai mult, îi ajută să devină mai conștienți de modul în care acestea influențează acțiunile și comportamentele lor.

Desfășurarea metodei

• Crearea unui cadru sigur și confortabil

Profesorul trebuie să creeze o atmosferă sigură și liniștită în care elevii să se simtă confortabil să reflecteze asupra valorilor lor. Se poate folosi muzică liniștitoare sau sunete ambientale, pentru a ajuta elevii să intre într-o stare de calm și concentrare.

• Explicarea pașilor activității

Profesorul va explica scopul activității astfel încât să îi ajute pe elevi să își înțeleagă mai bine propriile valori fundamentale și să le integreze în viața lor de zi cu zi. Acesta le va explica și importanța valorilor în viața lor personală și în relațiile cu ceilalți.

• Exercițiul de scriere (5 minute)

- Elevii vor avea la dispoziție 5 minute pentru a scrie 10 valori care sunt cele mai importante pentru ei. Acestea pot include valori precum respectul,

prietenia, familia, responsabilitatea, încrederea, corectitudinea, etc.

- Profesorul va încuraja elevii să reflecteze sincer asupra valorilor lor, fără a se grăbi.
- **Primul proces de selecție** (20 secunde)
 - După ce elevii au scris cele *10 valori*, profesorul va cere ca aceștia să taie două dintre ele de pe listă, astfel rămânând cu *8 valori*. Aceasta este o decizie rapidă, bazată pe intuiție, iar profesorul va explica faptul că nu este nevoie de o analiză aprofundată.
- **Al doilea proces de selecție** (20 secunde)
 - Elevii vor tăia încă două valori din cele rămase, rămânând cu *6 valori*. Profesorul va sublinia importanța intuiției în această etapă și va încuraja elevii să nu-și pună prea multe întrebări.
- **Al treilea proces de selecție** (20 secunde)
 - În această etapă, elevii vor tăia încă două valori, rămânând doar cu *4 valori* cardinale.
- **Reflecția** (5 minute)
 - După ce au rămas cu 4 valori, profesorul va oferi elevilor o perioadă de 5 minute pentru a reflecta asupra modului în care aceste valori se reflectă în

viața lor, în alegerile lor și în comportamentele de zi cu zi. Întrebările pe care le pot lua în considerare sunt:

- *Cum influențează aceste valori deciziile pe care le iau zilnic?*
- *Cum se oglindesc aceste valori în comportamentele și atitudinile mele față de ceilalți?*
- *Ce înseamnă pentru mine fiecare dintre aceste valori?*

Încheierea activității

- **Discuție în grup restrâns**

După exercițiul de reflecție, profesorul poate organiza elevii în grupuri mici (de 3-4 elevi) și le poate cere să împărtășească cu colegii lor unele dintre concluziile lor sau ce au învățat despre ei înșiși în urma acestui exercițiu.

- **Discuție în plen**

În grupul mare, elevii vor împărtăși ce au învățat din exercițiu. Profesorul poate încuraja fiecare grup să prezinte ce a fost cel mai surprinzător sau revelator pentru ei, ajutând astfel elevii să înțeleagă diversitatea de valori și perspective din cadrul clasei.

- **Consolidarea valorilor personale**

Profesorul va încuraja elevii să își păstreze în minte cele 4 valori cardinale și să își propună să le aplice în fiecare zi, atât în relațiile cu ceilalți, cât și în luarea deciziilor. De asemenea, aceștia pot crea un plan de acțiune personalizat în care să aplice aceste valori.

Resurse materiale

- Laptop, boxe sau tablă inteligentă;
- Caiete, foi albe, pixuri sau creioane colorate;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Exersarea luării rapide a deciziilor. Elevii vor învăța să ia decizii rapid și să se bazeze pe intuiție. Mai mult, îi ajută să învețe cum să prioritizeze ceea ce este cu adevărat important pentru ei.

- Dezvoltarea intuiției. Prin selecția rapidă a valorilor, elevii își vor dezvolta intuiția și vor învăța să își asculte instinctele.
- Creșterea stimei de sine. Conștientizarea propriilor valori ajută elevii să își construiască o identitate mai solidă, ceea ce duce la creșterea stimei de sine.
- Consolidarea sistemului de valori personale. Elevii vor reflecta asupra valorilor care le ghidează viața și vor învăța să le aplice în mod activ în deciziile lor cotidiene.

7. Metoda *Emoțiile prin emoji-uri*

Această activitate își propune să ajute elevii să își identifice și exprime emoțiile, să înțeleagă mai bine ce simt și să dezvolte empatie față de ceilalți, ascultând și împărtășind sentimentele lor.

Scopul metodei

Identificarea emoțiilor prin intermediul utilizării emoji-urilor face acest proces mai accesibil și mai interactiv, stimulând comunicarea deschisă într-un mod jucăuș și vizual. Elevii sunt încurajați să se exprime și prin aplicarea graduală și sistematică a acestei metode, ei se pot deschide cu mai multă ușurință și să împărtășească ceea ce simt. Acest fapt va contribui la dezvoltarea inteligenței lor emoționale și relaționale, dar și la coeziunea grupului de elevi.

Desfășurarea metodei

- **Crearea unei diagrame cu emoții (pictogramă emoji)**

- Profesorul va proiecta o prezentare sau va crea un afiș cu emoji-uri care

reprezintă o gamă largă de emoții.

- Este important ca alegerea emoji-urilor să reflecte o diversitate de emoții și să includă o gamă largă de persoane (de exemplu, să reprezinte diverse rase, etnii, genuri, abilități, etc.).
- Fiecare emoji va fi titrat sau profesorul poate invita elevii să denumească emoția pe care o reprezintă fiecare simbol.

- **Ghidarea activității de către profesor**

Profesorul va arăta un emoji și va vorbi despre emoția pe care o reprezintă (de exemplu, „Acest emoji reprezintă tristețea, și mă simt așa pentru că astăzi am avut o zi mai grea la școală.”).

Aceasta va ajuta elevii să înțeleagă cum pot folosi emoji-urile pentru a-și

exprima emoțiile proprii într-un mod clar și concis.

- **Alegerea emoției personale**

Fiecare elev va alege un emoji care descrie cum se simte în acel moment. Dacă niciunul dintre emoji-urile existente nu exprimă ceea ce simt, elevii vor fi încurajați să creeze propriul emoji sau să deseneze unul care să exprime mai bine emoția lor. Această etapă a activității le va oferi elevilor libertatea de a fi creativi și de a reflecta asupra propriilor emoții.

- **Jurnalul Emoțiilor**

După alegerea emoji-urilor, elevii vor scrie în jurnalele lor despre ce înseamnă pentru fiecare dintre ei emoji-ul ales. Aceștia vor descrie de ce au ales acel simbol, mai specific, ce evenimente sau gânduri au contribuit la starea lor emoțională din acel moment.

De exemplu: „Am ales emoji-ul acesta pentru că mă simt fericit azi, deoarece am obținut un 10 la un test important. Mă simt mândru de mine!”

- **Dezbateri în grupuri restrânse**

Elevii se vor împărți în grupuri mici de câte trei persoane și vor împărtăși cu colegii lor emoji-ul ales și ce emoție exprimă pentru ei în acel moment. Așadar, fiecare elev va explica ce a

simțit și ce eveniment a dus la acea emoție. Elevii vor învăța să asculte activ și să își exprime empatia față de emoțiile celorlalți.

- **Brainstorming. Strategii de încurajare**

După discuțiile în grupuri, elevii vor desfășura cu toții, o activitate de tip brainstorming pentru a găsi strategii sau cuvinte de încurajare pentru colegii care au ales emoji-uri ce reprezintă emoții negative (de exemplu, tristețe, furie, frustrare, anxietate, stres, etc.).

Elevii pot propune metode de sprijin pentru cei care nu se simt bine sau care trec printr-o perioadă dificilă, încurajându-i să se deschidă și să caute soluții pentru a se simți mai bine.

Încheierea activității

- După brainstorming, profesorul va încuraja elevii să împărtășească câteva dintre strategiile sau cuvintele de încurajare identificate.
- Activitatea se poate încheia printr-o discuție generală despre importanța exprimării și înțelegerii emoțiilor, dar și despre rolul empatiei și al susținerii reciproce în comunitatea clasei.

Resurse materiale

- Planșă emoji-uri;
- Laptop sau tablă inteligentă pentru proiectarea unor emoji-uri;
- Caiete, foi albe, pixuri sau creioane colorate;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Identificarea și exprimarea emoțiilor. Elevii vor învăța cum să recunoască și să își exprime emoțiile într-un mod eficient și clar.

- Dezvoltarea empatiei. Prin ascultarea colegilor, elevii vor învăța să devină mai empatici și înțelegători față de emoțiile celorlalți.
- Sprijin reciproc. Elevii vor învăța cum să sprijine un coleg care se confruntă cu emoții negative și să ofere încurajare în mod constructiv.
- Comunicare deschisă: Elevii se vor obișnui să vorbească despre sentimentele lor într-un mod deschis, într-un mediu sigur, unde găsesc, dar și învață să ofere sprijin și înțelegere.

8. Metoda *Cele patru colțuri*

Metoda *Cele patru colțuri* ajută elevii să își exprime opiniile și să își argumenteze punctele de vedere pe teme de dezbatere, promovând gândirea critică, respectul pentru opiniile altora și dezvoltarea abilităților de argumentare.

Scopul metodei

Activitatea poate fi folosită ca o introducere într-un subiect, ca o activitate de aprofundare a unui subiect sau ca pregătire pentru scrierea unui eseu.

Desfășurarea metodei

- **Pregătirea sălii de clasă**

Profesorul etichetează cele patru colțuri ale sălii de clasă cu patru afișe/ planșe care conțin următoarele opțiuni:

- *De acord în totalitate*

- *De acord*
- *Nu sunt de acord*
- *Nu sunt de acord în totalitate*

Înainte de a începe activitatea, profesorul va crea o listă de enunțuri provocatoare și discutabile, care sunt legate de materialul pe care elevii îl studiază. Aceste enunțuri ar trebui să genereze discuții și să permită argumente nuanțate. Exemple de enunțuri ar putea fi:

- „Nevoile societății sunt mai importante decât nevoile individului.”
- „Scopul educației este să pregătească tinerii să fie cetățeni buni.”
- „Indivizii pot alege propriul lor destin; alegerile lor nu sunt dictate de constrângerile societății.”
- „Este corect să rezistăm întotdeauna legilor injuste, indiferent de consecințe.”
- „Sunt responsabil doar pentru mine însumi.”

• **Introducerea enunțurilor**

Profesorul prezintă un enunț elevilor și le oferă câteva momente pentru a se gândi și a-și formula opiniile.

Elevii pot răspunde la enunț în scris folosind un ghid grafic sau un tabel care include opțiunile „De acord în totalitate”, „De acord”, „Nu sunt de acord”, „Nu sunt de acord în totalitate” și o scurtă explicație a motivelor lor. Acesta este un moment pentru a le permite elevilor să își structureze ideile înainte de a participa activ la discuție.

• **Dezbaterea în cele patru colțuri ale sălii de clasă**

După ce elevii au reflectat asupra enunțului, profesorul va citi cu voce tare enunțul și va solicita elevilor să se deplaseze către colțul care reflectă cel mai bine opinia lor.

Odată ce elevii s-au așezat în colțul corespunzător, profesorul poate invita reprezentanți din fiecare colț să justifice alegerea lor. Elevii ar trebui să își susțină opinia folosind dovezi din materialul studiat, dar și experiențe personale sau alte informații relevante.

După ce elevii au explicat de ce au ales să stea într-un anumit colț, profesorul poate încuraja schimbul de locuri dacă un argument prezentat îi face pe unii dintre elevi să își schimbe opinia. Aceasta le oferă oportunitatea de a învăța să-și reevalueze punctele de vedere în funcție de dovezi noi.

La finalul discuției din fiecare colț, se poate deschide o sesiune de întrebări între grupuri, permițând elevilor să pună întrebări și să își conteste argumentele unii altora într-un mod respectuos.

- **Exercițiu de reflecție și debriefing-ul în jurnale**

După dezbateri, elevii vor evalua cum a decurs activitatea și vor face un bilanț al acesteia prin notițele luate în jurnalele lor. Întrebările pentru exercițiul de reflecție pot include:

- *Cum a influențat această activitate opinia ta inițială?*
- *Ai dobândit noi argumente care ți-au consolidat punctul de vedere sau te-au făcut să îți schimbi opinia?*
- *Ce aspecte ale discuției te-au făcut să fii mai confuz sau să simți o stare de incertitudine?*

În timpul acestei reflecții, profesorul va încuraja elevii să analizeze cum dezbateri le-a îmbogățit înțelegerea subiectului și cum pot aplica argumentele și dovezile în viitor, pentru scrierea de eseuri sau pregătiri pentru dezbateri, competiții sau alte activități academice.

O altă metodă de încheiere a activității este realizarea unei hărți a argumentelor, în care profesorul poate scrie pe tablă principalele idei *pro* și *contra* ridicate de elevi, ajutându-i să vizualizeze diversitatea opiniilor și argumentelor.

Resurse materiale

- Afișe/ planșe opțiuni elevi;
- Tablă inteligentă și acces la internet pentru accesarea resurselor electronice și proiectarea enunțurilor sau a întrebărilor de reflecție;
- Jurnalele elevilor,

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Angajament activ. Toți elevii sunt implicați, deoarece trebuie să își aleagă un colț și să își argumenteze opinia.
- Dezvoltarea abilităților de argumentare. Elevii învață să își susțină punctele de vedere cu dovezi și exemple din experiențele lor și materialele studiate.

- Gândire critică. Elevii sunt provocați să își reevalueze opiniile și să aprecieze perspectivele celor din jur.
- Dezvoltarea empatiei. Prin ascultarea și respectarea argumentelor colegilor, elevii învață să aprecieze diversitatea de gândire.
- Colaborare. Activitatea promovează colaborarea și comunicarea între elevi într-un cadru de dezbatere plin de respect.

I.2 Metode pentru dezvoltarea competențelor de lucru în echipă

1. Metoda *Arcade de învățare* / *Learning arches*

Metoda *Learning Arches* (LAs) este un mod de a concepe călătorii sau procese de învățare transparente, colaborative și experiențiale, care maximizează implicarea, capacitatea, ambiția, responsabilitatea, încrederea, relevanța și, cel mai important, dialogul între elevi și profesori, care sunt toți părți implicate în procesul de învățare.

Scopul metodei

Scopul activității este de a ajuta participanții să dezvolte abilități de rezolvare a problemelor și creativitate prin aplicarea metodei *Arcade de învățare*, care urmărește să promoveze învățarea activă, colaborarea și responsabilizarea. Prin intermediul acestei metode, participanții vor învăța cum să își construiască o poveste sau un proiect, crescându-și abilitățile pas cu pas, prin exerciții de grup și provocări individuale. De asemenea, se va încuraja reducerea emoțiilor negative și a percepțiilor false de sine, iar participanții vor câștiga încredere în propriile lor abilități.

Desfășurarea metodei

• Pregătirea resurselor

Profesorul va pregăti și se va asigura că fiecare elev are toate materialele necesare activității – foi de hârtie, instrumente pentru scris, și orice alte materiale suplimentare care ar putea sprijini crearea produselor (ex: foaie colorată, markere, etc.).

• Explicarea metodei *Learning Arches*

Profesorul va prezenta pașii metodei *Arcade de învățare*, explicând procesul de învățare progresivă – de la sarcini

simple la sarcini mai complexe. Aceasta va include și clarificarea rolului fiecărui participant și a modului în care feedback-ul și colaborarea vor fi esențiale în derularea activității.

- **Formarea grupurilor**

Elevii vor fi împărțiți în grupuri mici, asigurându-se că fiecare grup va avea un mix de abilități pentru a încuraja colaborarea eficientă.

- **Exersarea abilităților deja dobândite**

Fiecare elev va primi o foaie de hârtie și va avea la dispoziție 4 minute pentru a crea un obiect simplu (de exemplu, un pahar de hârtie). Acesta este un exercițiu ușor, care ajută participanții să înceapă procesul de învățare fără presiune.

- **Creșterea dificultății**

După cele 4 minute inițiale, elevii vor avea încă 4 minute pentru a îmbunătăți produsul, adăugând noi elemente sau modificându-l pentru a atinge un nivel superior de complexitate. Se va încuraja procesul de auto-îmbunătățire și de învățare prin încercare, iar profesorul va oferi sprijin pentru cei care au nevoie.

- **Introducerea provocării**

În acest pas, elevii vor avea în continuare doar 4 minute la dispoziție pentru a crea ceva inovativ și ieșit din comun pe baza obiectului deja realizat. Fiecare elev va fi provocat să își depășească limitele imaginației lui și să aducă un element creativ și original în procesul de creație.

- **Munca în echipă**

După finalizarea etapei individuale a activității, elevii vor forma grupuri de 4-5 persoane și vor lucra împreună pentru a crea un produs comun folosind abilitățile și ideile fiecăruia. Acesta va fi un exercițiu de colaborare, în care fiecare elev va adăuga valoare echipei. Vor avea 10 minute la dispoziție pentru a dezvolta un proiect, iar apoi vor prezenta rezultatele în fața întregii clase, demonstrându-și creativitatea și puterea de a inova.

- **Prezentarea rezultatelor**

Fiecare echipă va prezenta în fața grupului produsul la care au lucrat, explicând procesul de creație și provocările

întâmpinate. Elevii vor reflecta asupra experienței și vor învăța din feedback-ul dat de ceilalți.

- **Evaluarea rezultatelor**

Profesorul va facilita o discuție de grup în care participanții vor împărtăși cum s-au simțit în timpul activității și ce au învățat. Se va încuraja auto-reflecția, iar elevii vor avea ocazia să identifice momentele în care au simțit că și-au dezvoltat încrederea în propriile lor abilități și că pot fi nu doar creativi, ci și inovativi.

- **Exercițiul de reflecție**

La final, elevii vor face un exercițiu de reflecție prin completarea unui scurt ghid de autoevaluare, reflectând asupra abilităților pe care le-au dezvoltat și despre modul în care au colaborat cu ceilalți.

Resurse materiale

- Foi colorate, markere sau creioane colorate;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Reducerea emoțiilor negative și a percepțiilor false de sine. Elevii vor învăța să depășească frica de eșec și să abordeze sarcinile dificile cu încredere, datorită sprijinului progresiv oferit de profesor și a feedback-ului constant.
- Dezvoltarea abilităților practice și a creativității. Prin exersarea în etape succesive, participanții își vor dezvolta abilități de rezolvare a problemelor, creativitate și adaptabilitate, de la nivel individual și până la încrederea în echipă.
- Creșterea stimei de sine. Pe măsură ce vor depăși provocările și vor primi feedback pozitiv, participanții își vor construi o încredere mai mare în abilitățile lor și în capacitatea de a rezolva sarcini complexe.
- Încrederea în forțele proprii și învățarea prin colaborare. Activitățile în grup și lucrul în echipă vor ajuta participanții să înțeleagă importanța învățării colaborative și să aprecieze lucrurile învățate de la colegii lor.

2. Metoda Povestiri dintr-o pungă de hârtie/ Developing Story Structure with Paper-Bag Skits

Activitatea *Povestiri dintr-o pungă de hârtie* poate fi integrată cu succes în educația incluzivă, oferind tuturor elevilor, indiferent de capacitățile lor, oportunitatea de a învăța și de a se exprima într-un mediu sigur și stimulat.

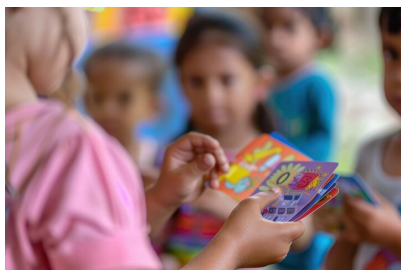
Scopul metodei

Scopul principal al acestei activități este de a ajuta elevii să fixeze și să înțeleagă mai bine *momentele subiectului* și să aprecieze modul în care acestea contribuie la crearea unei povești coerente (expozițiunea, intriga, desfășurarea acțiunii, punctul culminant, deznodământul). Activitatea promovează creativitatea, gândirea critică, dezvoltarea abilităților de ascultare și colaborare, fiind accesibilă tuturor elevilor, inclusiv celor cu nevoi educaționale speciale, prin activități de grup și prin utilizarea unor instrumente vizuale și kinestezice.

Desfășurarea metodei

• Revizuirea elementelor narative

Pentru a se asigura că tuturor elevilor li se acordă condițiile necesare desfășurării activității, profesorul trebuie să adapteze fișele de lucru, dar și materialele utilizate de către elevi în timpul activității. Astfel, pentru elevii cu dificultăți de învățare, se poate folosi o abordare vizuală și multisenzorială. Profesorul poate crea un poster sau o prezentare multimedia cu exemple clare de elemente

narative. În plus, elevii vor putea vizualiza și manipula obiecte pentru a înțelege mai bine conceptele abstracte. De asemenea, se pot folosi flash carduri cu imagini care reprezintă diferite momente ale subiectului (expozițiunea, intriga, punctul culminant etc.).

• Resursele necesare

Profesorul pregătește materialele necesare activității și se asigură de diversitatea acestora ținând cont de nevoile clasei. Pe lângă videoproiector/ tablă inteligentă, pot fi utilizate

aplicații pentru persoane cu dizabilități, cum ar fi dicționare vizuale sau programe de citire a textelor pentru elevii cu deficiențe de învățare sau cu deficiențe de auz. Aceste resurse ajută la clarificarea conceptelor și la facilitarea înțelegerii.

- **Crearea grupurilor**

Profesorul va împărți elevii în grupuri mai mici, deoarece în acest mod elevii vor colabora mai ușor. Elevii cu nevoi educaționale speciale pot fi sprijiniți de colegi sau de un profesor de sprijin pentru a-și exprima ideile și a dezvolta povestea.

- **Prezentarea activității**

Fiecare grup de elevi va primi o pungă de hârtie, care va conține diferite obiecte ce îi vor ajuta pe elevi să construiască la rândul lor o poveste, utilizând momentele subiectului.

Fiecare elev va scoate din pungă 1-2 obiecte (profesorul va stabili acest lucru în funcție de câți elevi distribuie în fiecare grup și câte obiecte a ales să pună în pungă) și

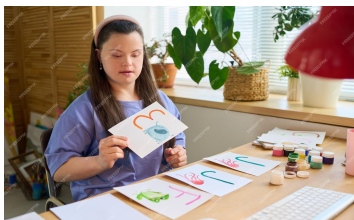
se va gândi cum poate construi mai departe povestea în jurul aceluiași obiect ținând cont de personaje și contextul spațio-temporal. După ce toate obiectele au fost extrase din pungă, elevii vor construi povestea prin colaborare, alipind asemeni unui puzzle toate elementele poveștii prin respectarea momentelor subiectului. Povestea va fi pusă în scenă de fiecare grup și interpretarea ei va fi analizată de colegi.

Implementarea acestei activități facilitează învățarea prin metode active, prin manipularea obiectelor și prin participarea la activități care implică toate simțurile. Profesorul va adapta explicațiile în funcție de nevoile elevilor, oferind exemple

vizuale și kinestezice pentru a ajuta elevii cu dificultăți de înțelegere.

- **Crearea schițelor**

Pentru elevii care au dificultăți în exprimarea verbală, profesorul poate oferi suport în scris sau prin imagini pentru a facilita dezvoltarea poveștii. De asemenea, elevii pot folosi fișe de lucru care să îi ajute să identifice fiecare parte a poveștii și să le conecteze cu obiectele din punga de hârtie.

- **Ascultarea activă.**

Elevii vor învăța să-și exprime gândurile și să-și împărtășească opiniile într-un mod respectuos. Profesorul poate utiliza o abordare diferențiată în funcție de nevoile elevilor, oferind sprijin suplimentar pentru elevii care au dificultăți de exprimare sau de înțelegere a etapelor activității.

- **Improvizația**

Activitatea de improvizație poate fi foarte benefică pentru elevii cu nevoi educaționale speciale, oferindu-le un mediu mai relaxat pentru a-și exprima creativitatea și a învăța să colaboreze cu ceilalți.

Profesorul va încuraja fiecare elev să participe, adaptând sarcinile în funcție de abilitățile lor. De exemplu, elevii pot să transforme povestea într-o scenetă și să aleagă ce roluri vor juca în funcție de preferințele lor și de nivelul de confort în ceea ce privește comunicarea și colaborarea cu ceilalți.

Încheierea activității

- **Discuție de grup**

Profesorul va facilita o discuție în care elevii cu nevoi educaționale speciale să aibă oportunitatea de a vorbi despre cum au perceput *conflictul* și *deznodământul* în poveștile

prezentate. Dacă este necesar, profesorul poate utiliza întrebări ghidate pentru a ajuta elevii să formuleze răspunsuri clare și să participe activ la conversație.

- **Exercițiu de reflecție**

La final, după ce toate grupurile vor spune/pune în scenă povestea, elevii vor completa ghidul „Rezolvarea conflictelor”, astfel încât să evalueze performanța fiecărui grup. Pentru elevii cu dificultăți de învățare, acest ghid poate fi simplificat, iar explicațiile vor fi adaptate în funcție de ritmul lor de învățare.

- **Evaluare**

Evaluarea va fi realizată într-un mod flexibil, luând în considerare diferențele dintre elevi. Profesorul va oferi feedback constructiv și sprijin individualizat acolo unde este necesar, iar evaluarea se va concentra nu doar pe produsul final (povestea creată), ci și pe procesul de învățare și de colaborare al fiecărui elev.

Resurse materiale

- Coli de hârtie, creioane, cărți senzoriale, dicționare vizuale/auditive, imagini, cartonașe/ cartonașe kinetice cu imagini.
- Tablă și markere colorate;
- Fișă de lucru cu exerciții/ Fișă de lucru adaptată cu exerciții simple;
- Pungi de hârtie, jucării de pluș.

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Înțelegerea elementelor narative. Toți elevii, indiferent de capacitățile lor, vor dobândi o înțelegere mai clară a elementelor narative, adaptată nevoilor lor specifice.
- Dezvoltarea abilităților de colaborare. Elevii vor lucra eficient în grupuri, învățând să comunice și să colaboreze într-un mod respectuos și incluziv. Elevii cu nevoi educaționale speciale vor avea sprijinul necesar pentru a participa activ.
- Improvizație și gândire critică. Elevii vor dezvolta abilități de improvizație și vor învăța să analizeze poveștile într-un mod critic, având în vedere diversitatea perspectivei colegilor lor.

- Utilizarea tehnologiei. Tehnologia va fi folosită pentru a sprijini elevii în înțelegerea și crearea de noi povești, facilitând accesul la informație și organizarea etapelor activității pentru toți elevii.

Această activitate poate fi un instrument valoros în educația incluzivă, prin promovarea unei învățări active, prin adaptarea sarcinilor la nevoile individuale și prin crearea unui mediu în care fiecare elev se simte valorizat și sprijinit.

3. Metoda Ascultarea activă

Ascultarea activă este un exercițiu de comunicare prin care o persoană își concentrează atenția asupra unei alte persoane, arătându-i un interes sincer și disponibilitatea de a o urmări și a îi răspunde. Aceasta poate ajuta la crearea unui spațiu în care elevii își pot observa reacțiile cu ușurință și să reflecteze asupra a ceea ce spun și gândesc, contribuind astfel la dezvoltarea unei educații incluzive. Prin punerea constantă în practică a exercițiilor de ascultare activă, profesorii pot veni în sprijinul elevilor în ceea ce privește ameliorarea deficitului lor de atenție și pot promova un mediu de învățare mai atent și mai empatic.

Scopul metodei

Scopul acestei metode este de a dezvolta abilitățile de ascultare activă în rândul elevilor și de a crea un mediu educațional incluziv. Prin practicarea ascultării active, se încurajează empatia, înțelegerea și dialogul, aspecte esențiale pentru o educație incluzivă, care susține diversitatea și participarea tuturor elevilor.

Desfășurarea metodei

- Profesorul împarte elevii în echipe de câte trei.
- Se explică scopul activității și rolurile fiecărui elev: povestitor, reporter și observator.
- Profesorul furnizează instrucțiuni clare pentru fiecare rol și pentru dinamica activității.
- Fiecare rundă durează 10 minute, în care participanții își joacă rolurile desemnate pentru respectiva rundă:

- **Povestitorul** prezintă o situație problematică din viața școlară sau profesională și un proiect pentru a o rezolva.

- **Reporterul** pune întrebări relevante pentru a sprijini povestirea și pentru a menține dialogul activ.
- **Observatorul** observă comportamentele non-verbale și relevanța întrebărilor adresate de reporter, fără a interveni direct.
- După fiecare rundă, participanții schimbă rolurile (trei runde în total).

Încheierea activității

- După finalizarea rundelor, participanții revin în plen, iar profesorul pune întrebări de reflecție pentru a analiza experiența activității:
 - *Cum a fost experiența trăită?*
 - *Cum a fost să schimbați rolurile?*
 - *În care rol v-ați simțit confortabil? Dar cel mai incomfortabil?*
 - *Ce v-a surprins la acest joc?*
 - *Care întrebări dintre cele adresate de reporter v-au ajutat?*
- Profesorul încurajează reflecția asupra importanței ascultării active și formulării de întrebări potrivite pentru rezolvarea problemelor.
 - **Reflecție:** A rămâne ancorat în problemă este la fel de important ca și găsirea soluției. Întrebările potrivite vor genera răspunsuri (idei,

întrebări retorice, elemente adiționale) implicit, soluții.

Resurse materiale

- Coală de hârtie, creioane și/sau markere, videoproiector.

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea abilității de a munci în echipă și a abilităților de comunicare și colaborare. Respectarea cerințelor legate de timp și îndeplinirea rolului primit, îi provoacă pe elevi să fie atenți și să ducă la bun sfârșit activitatea, fără să interfereze cu rolul celorlalți, să își aștepte rândul și să învețe să asculte de pe poziții diferite.
- Dezvoltarea abilității de ascultare activă. Această abilitate de comunicare este esențială pentru un mediu educațional incluziv. Acordând atenție celor din jur în situațiile de comunicare, îi învață pe elevi să descifreze limbajul corpului, gesturile, mimica și să învețe să comunice eficient, nu numai prin intermediul cuvintelor, ci și prin analiza limbajului non-verbal.
- Îmbunătățirea atenției pentru detalii și înțelegerea profundă a mesajelor transmise de colegi. Metoda de față le oferă prilejul elevilor să valorizeze aspectele diferite ale fiecărui rol jucat, implicit ale fiecărei persoane din grup, indiferent de particularitățile fiecăruia. Prin intermediul acestei metode, ei învață de asemenea, să fie atenți la ce „spun” și la ce „nu spun”, dar transmit ceilalți prin limbajul corpului.

4. Metoda colajului

Metoda *colajului* implică crearea unei reprezentări vizuale a unui subiect prin adunarea și asamblarea materialelor pe o suprafață de bază (de obicei o hârtie sau un carton). Aceste materiale pot include hârtie, imagini

imprintate, cuvinte, fragmente textile cusute pe o pânză, fotografii, materiale găsite sau o combinație între toate acestea. Materialele sunt aranjate într-un mod semnificativ pentru cel care creează colajul.

Scopul metodei

Scopul metodei *colajului* este de a stimula creativitatea, gândirea critică și colaborarea prin crearea unui produs comun, folosind materiale vizuale. Aceasta ajută participanții să analizeze și să organizeze idei, să colaboreze eficient în echipă, să gândească neconvențional și să își exprime gândurile prin metode non-verbale. Metoda promovează reflecția asupra procesului creativ, dezvoltând abilități de comunicare și autoevaluare, iar prin realizarea unui colaj, participanții înțeleg mai profund un subiect și își dezvoltă abilități cognitive și sociale.

Descrierea metodei

Această metodă poate însoți sau completa o discuție pe tema luării deciziilor independente și rapide, în conformitate cu tema propusă spre studiere. Realizarea acestora presupune o sarcină de grup (un proiect, cum ar fi reprezentarea societății

văzută prin ochii unui copil, propuneri de îmbunătățire a vieții sociale, schimbări necesare la nivel de comunitate etc.), care se va duce la bun sfârșit printr-un efort comun folosind exclusiv materialele puse la dispoziție de către profesor/trainer (reviste, ziare, foarfeci, lipici, creioane/markere/carioci, acuarele, sclipici, materiale diverse (textile, fâșii de lemn, carton, chiar neconvenționale). De asemenea, poate fi folosită ca metodă de formare a unei echipe, de încurajare a comunicării non-verbale și de adaptare la societatea în care trăim.

Desfășurarea metodei

• Formarea echipelor

La finalul prezentării temei propuse, facilitatorul cere elevilor/cursanților să se împartă în două grupuri, aplicând o metodă de selecție imparțială. De exemplu, le poate cere să

numere pe rând 1, 2, 1, 2... etc. Atunci când toți participanții au terminat, se formează echipele în funcție de numărul rostirii. Toți cei care au spus „1” vor face parte dintr-o echipă, iar cei care au spus „2” vor forma a doua echipă.

- **Alegerea și reprezentarea temei colajului**

Profesorul solicită reprezentarea temei alese prin tehnici de decupare și lipire pe foaia de flipchart pusă la dispoziția fiecărei echipe a temei propuse. Se cere integrarea artei și a jocului în munca de echipă, pentru elaborarea unei planșe colective de tip colaj care să reprezinte sau să descrie prin imagini sugestive tema aleasă. Elevii sunt încurajați să folosească limbajul nonverbal, să fie creativi, să gândească reflexiv și sintetic, iar comunicarea verbală este interzisă pe toată durata exercițiului.

- **Scrierea cuvintelor cheie**

Fiecare participant scrie pe un bilețel două cuvinte care descriu tema respectivă din punctul său de vedere. Bilețelele sunt lipite pe perete/tabla/flipchart, fără a fi semnate sau numerotate.

- **Selectarea materialelor**

În această etapă, participanții vor selecta din reviste, ziare și materiale aduse la clasă, texte, imagini și elemente care să descrie cât mai sugestiv tema propusă.

- **Execuția colajului**

Toți participanții vor lucra în liniște, fără a vorbi între ei. Fiecare va decupa, rupe și lipi imagini, texte, desene sau orice material selectat în etapa anterioară. Colajul final va reprezenta o compunere colectivă care să descrie cuvintele de pe bilețelele lor.

- **Comunicarea și conștientizarea**

După finalizarea colajului, fiecare participant va explica alegerile personale făcute în realizarea colajului și va descrie simbolistica elementelor folosite. Aceasta va fi o oportunitate de reflecție asupra modului în care fiecare contribuție a influențat mesajul general al colajului. Elevii vor sta într-un semicerc în jurul colajului expus, ascultând explicațiile colegilor lor. Profesorul va coordona discuția finală.

Resurse materiale

- Coală mare de flipchart;
- Reviste, ziare, cărți vechi, foarfeci și lipici;

- Creioane/markere/carioci;
- Acuarele, pensule
- Materiale diverse, chiar neconvenționale (ex. sclipici, țesături, capse, coli de aluminiu, fâșii de lemn, etc.)

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea abilității de a munci în echipă și a abilităților de comunicare și colaborare;
- Dezvoltarea intuiției și creativității. Elevii vor lucra în echipă, fără vorbească, păstrând liniștea și concentrându-se la cum pot crea colajul astfel încât să redea cuvintele scrise de ei pe bilețele. Așadar, colaborarea lor va fi doar prin intermediul schimbului de materiale și al observării celorlalți, bazându-se pentru produsul finit doar pe creativitate și intuiție.
- Dezvoltarea abilității de a gândi neconvențional, creativ (în afara tiparelor/out-of-the-box). Lipsa comunicării verbale îi stimulează pe elevi să găsească soluții, să facă predicții legate de alegerile celorlalți și să fie atenți la întregul colaj, nu doar la ideile lor.
- Creșterea stimei de sine și a încrederii în propriile idei și contribuții. Această metodă contribuie la dezvoltarea stimei de sine prin încurajarea elevilor să aibă încredere în ideile lor și să le pună în aplicare, fără a mai aștepta validarea celorlalți.

Metoda colajului este o activitate interactivă, care încurajează creativitatea, colaborarea și gândirea critică, fiind totodată un instrument eficient pentru stimularea comunicării non-verbale în rândul participanților.

6. Metoda ©LEGO

Metoda *LEGO* este o abordare educațională bazată pe utilizarea pieselor LEGO pentru a stimula învățarea activă și colaborativă. Elevii sunt implicați în activități de construcție, unde trebuie să rezolve sarcini sau să creeze modele, lucrând atât individual, cât și în echipe. Procesul de construcție este însoțit de reflecție și discuții, în care elevii își împărtășesc ideile și colaborează pentru a găsi soluții. Metoda se bazează pe învățarea prin descoperire și experimentare, oferind

oportunități de a învăța prin „a face”, încurajând astfel gândirea critică, creativitatea și abilitățile sociale. Această metodă include și elemente de auto-reflecție, în care elevii își pot evalua propriile soluții și învățăminte, iar activitățile sunt concepute pentru a se potrivi diverselor stiluri de învățare, stimulând în același timp dezvoltarea personală și colaborativă.

Scopul metodei

Scopul metodei ©LEGO este de a sprijini dezvoltarea creativității, abilităților de rezolvare a problemelor și colaborării într-un mediu interactiv, incluziv și accesibil tuturor elevilor. Prin utilizarea jocurilor

LEGO, metoda promovează învățarea activă, în care elevii își dezvoltă atât abilitățile cognitive, cât și cele sociale, cum ar fi munca în echipă, comunicarea și empatia. În plus, aceasta încurajează dezvoltarea gândirii critice, adaptabilitatea și încrederea în sine, oferind un mediu de învățare în care toți elevii, indiferent de abilități, pot contribui și învăța unii de la alții.

Descrierea metodei

Această metodă poate fi utilizată pentru a discuta despre deciziile rapide și independente, pe tema alegerii tehnicilor de abordare a lucrului în echipă sau formarea unui grup eficient, având la bază procesul celor trei C: (C)*HAOS* (haos), *CONTROL* (control), *COOPERATION* (cooperare).

1. **Discuția inițială.** Profesorul poate introduce tema propusă, discutând despre importanța procesului de luare rapidă a deciziilor și cum se aplică acesta în contextul echipelor.
2. **Analiza de grup.** Participanții sunt invitați să analizeze tema propusă și să își împărtășească opiniile într-un cadru colaborativ.

Desfășurarea metodei

• **Formarea echipelor**

După dezbaterea temei, profesorul cere participanților să se împartă în două grupuri folosind o metodă aleatorie de formare a echipelor, precum numărarea pe rând (1, 2, 1, 2,...). Astfel, cei care au spus „1” vor forma un grup, iar cei care au spus „2” vor face parte din celălalt grup.

• **Pregătirea materialelor**

Facilitatorul pregătește piesele LEGO pentru fiecare echipă și explică regulile exercițiului. Fiecare membru al echipei va primi o sarcină distinctă pe care trebuie să o îndeplinească înainte de expirarea timpului alocat.

• **Reguli și execuție:**

- Exercițiul se desfășoară în perfectă liniște, iar utilizarea limbajului verbal este interzisă. Se impune liniștea absolută pe întreaga perioadă de lucru, iar încălcarea acestei reguli va duce la scurtarea timpului alocat.
- Fiecare participant va primi un bilețel cu sarcina individuală, care va rămâne necunoscută pentru ceilalți membri ai echipei. Facilitatorul va anunța începerea exercițiului și va stabili timpul (aproximativ 15-20 de minute).

• **Execuția**

Echipele trebuie să lucreze pentru a îndeplini sarcinile individuale în cadrul unui obiectiv comun, păstrând liniștea pe toată durata exercițiului. La finalul perioadei alocate, se va analiza rezultatul și echipa care reușește să îndeplinească toate sarcinile înainte de termen va câștiga.

Etapele procesului celor trei C:

• **(C)HAOS**

Inițial, se poate observa o stare de haos, pe măsură ce fiecare participant încearcă să înțeleagă sarcina și să-și construiască soluția.

- **CONTROL**

Pe măsură ce participanții încep să își coordoneze acțiunile, apare un sentiment de control și ordine.

- **COOPERARE**

La final, echipa lucrează împreună pentru a aduna piesele și a construi soluția comună.

Resurse materiale

- Piese LEGO;
- Planșetă de lucru;
- Bilețele cu sarcini individuale;

Resurse umane

- Profesor, elevi;

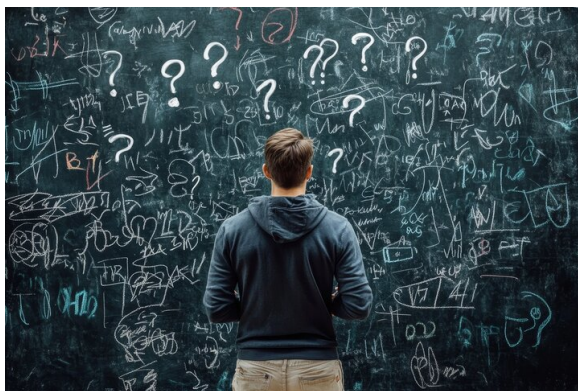
Rezultate așteptate

- Întărirea spiritului de echipă și dezvoltarea abilităților de colaborare. Această metodă va oferi prilejul elevilor să învețe cum să colaboreze fără să vorbească, doar concentrându-se la sarcină și la comportamentul colegilor, anticipându-le nevoile și dorințele.
- Dezvoltarea abilității de a corela strategic și cronologic piesele LEGO pentru a construi soluția propusă. Prin intermediul acestei metode, elevii nu doar că își vor dezvolta abilitățile motrice fine, ci vor învăța să își coordoneze activitatea cu a celorlalți, urmărind în mod logic și cronologic ordinea de îmbinare a pieselor, locul unde acestea trebuie plasate și anticipând pașii următori, necesari finalizării piesei.
- Îmbunătățirea intuiției și creativității în rezolvarea sarcinilor. Metoda LEGO îi ajută pe elevi să își dezvolte intuiția și să se bazeze pe puterea lor de a prezice ce urmează sau este necesar să se întâmple, apelând la creativitate și gândire critică.
- Stimularea adaptabilității la situații imprevizibile, ca în viața de zi cu zi. Urmând pașii acestei metode, elevii simulează situații din viața reală, atunci când nu știu ce simt, gândesc sau urmează să facă ceilalți, însă este necesar să se adapteze la schimbare și să facă față imprevizibilității cursului lucrurilor.

- Creșterea stimei de sine și încurajarea gândirii creative, „în afara tiparelor/out of the box”. Elevii rezolvă sarcinile doar uzând de perspectiva personală pe care o au asupra îmbinării pieselor, fără să aibă indicii de la ceilalți elevi. Drept urmare, ei trebuie să intuiască și să își traseze singuri traseul, doar pe baza informațiilor cunoscute.

7. Metoda *Evadează din clasă/ Escape the Classroom*

Camerele de evadare sunt jocuri interactive, cu limită de timp, în care echipele de jucători rezolvă puzzle-uri și identifică tipare pentru a atinge un obiectiv comun, de obicei,

evadarea dintr-o cameră. Aceste jocuri nu doar că necesită abilități de comunicare și colaborare, dar solicită și gândirea critică, capacitatea de analiză și sinteză, stimulând astfel dezvoltarea abilităților cognitive de ordin superior. În educație, escape room-urile sunt folosite pentru a crea un mediu de învățare activ, bazat pe rezolvarea de probleme, și sunt tot mai apreciate de profesori pentru creșterea motivației și implicării elevilor. Aceste jocuri contribuie la învățarea colaborativă și interactivă, oferind elevilor posibilitatea de a învăța într-un mod mai captivant, ce favorizează autonomia și învățarea autodirijată.

Scopul metodei

Scopul metodei *Evadează din clasă* este de a stimula învățarea activă și colaborativă prin activități interactive de rezolvare a problemelor, promovând gândirea critică, abilitățile de comunicare și lucrul în echipă. Aceasta ajută elevii să aplice conceptele învățate în cadrul lecției, folosind o abordare ludică și captivantă pentru a rezolva sarcinile oferite.

Descrierea metodei

Evadează din clasă este un joc educativ bazat pe conceptul de camere de evadare.

Elevii sunt împărțiți în echipe și trebuie să rezolve o serie de provocări sau enigme pentru a „scăpa” din clasă.

Jocul se desfășoară în jurul unei discipline (ex. matematică, științe, literatură) și fiecare echipă trebuie să rezolve diverse sarcini care sunt interconectate. În fiecare etapă a jocului, echipele primesc indicii și trebuie să folosească informațiile din lecție pentru a rezolva probleme. Scopul este de a încuraja colaborarea, comunicarea și aplicarea cunoștințelor pentru a atinge obiectivul final într-un timp limitat.

Desfășurarea metodei

• Introducerea temei

Profesorul prezintă tema lecției și explică regulile jocului. Se anunță faptul că echipele vor trebui să rezolve o serie de enigme legate de tema lecției (de exemplu, calcule matematice, descifrarea unui text literar, experimente științifice, etc.). Fiecare enigmă este legată de un element al lecției.

• Formarea echipelor

Elevii sunt împărțiți în echipe mici (de 3-5 membri), pentru a încuraja colaborarea și comunicarea între ei.

• Rezolvarea provocărilor

Fiecare echipă primește o serie de indicii, puzzle-uri, întrebări sau jocuri de tipul „căutați cuvintele”, „potrivești perechile”, „observați diferențele” sau „puzzle-uri” legate de

subiectul lecției. Acestea sunt concepute astfel încât să ajute echipa să descopere un cuvânt cheie sau un cod care duce spre următorul indiciu.

• **Evadarea din clasă**

Pe măsură ce echipele rezolvă sarcinile, primesc indicii care le duc mai aproape de soluționarea

misterului. Aceste indicii pot include cuvinte secrete, coduri sau locații ascunse din clasă. Când toate sarcinile sunt rezolvate, echipa care a identificat toate indiciile și a rezolvat corect toate puzzle-urile „evadează din clasă”. Fiecare echipă poate primi o recompensă simbolică pentru a le stimula motivația.

• **Exercițiu de reflecție asupra lecției**

După finalizarea jocului, elevii pot discuta despre procesul de rezolvare a problemelor și despre modul în care au aplicat cunoștințele învățate în timpul lecției. Acesta este un moment important de evaluare a învățării și oferire de feedback.

Resurse materiale

- Puzzle-uri și jocuri educative (care să se bazeze de exemplu, pe sarcini precum: „căutați cuvintele”, „potriviți perechile”, „observați diferențele”, sau „puzzle-uri”)
- Indicii și coduri scrise sau digitale;
- Hărți sau planuri ale clasei pentru a ajuta în găsirea indicilor;
- Clepsidră sau cronometru pentru a stabili un timp limită;
- Laptopuri, table interactive, aplicații educaționale;

Resurse umane

- Profesorul (facilitator al jocului, supervizează echipele și le oferă îndrumări);
- Elevii (grupuri de 3-5 elevi care colaborează pentru a rezolva enigmele);

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor prin aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte practice.

- Îmbunătățirea abilităților de comunicare și colaborare între elevi.
- Stimularea gândirii critice și a creativității în fața unor provocări.
- Creșterea implicării și a motivației pentru învățare printr-o metodă activă și ludică.
- Consolidarea cunoștințelor prin repetare și aplicare într-un context non-formal.

8. Metoda *Bob constructorul/ Bob the builder*

Metoda *Bob constructorul* este un joc de echipă care pune accent pe colaborare, gândire critică și dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor. Scopul principal al acestuia este ca elevii să construiască împreună, să învețe din greșelile lor și să aprecieze succesul obținut prin muncă de echipă.

Scopul metodei

Scopul metodei *Bob constructorul* este de a încuraja cooperarea și comunicarea între elevi, stimulându-le abilitățile de lucru în echipă și dezvoltându-le coordonarea motrică și gândirea strategică. Metoda ajută la consolidarea relațiilor de echipă și la îmbunătățirea abilităților de rezolvare a problemelor într-un context competițional și educativ.

Descrierea metodei

Metoda *Bob constructorul* este un exercițiu de team-building care presupune construirea unei piramide din cupe de hârtie. Elevii sunt împărțiți în echipe de trei sau patru persoane și își construiesc piramida pe rând, având la dispoziție un număr limitat de cupe.

Fiecare elev construiește o piramidă, apoi o transportă la următorul membru al echipei, care o dezmembrează și continuă procesul. Dacă piramida este doborâtă, elevul trebuie să înceapă din nou.

designed by freepik.com

Scopul este ca echipa să termine prima construirea și transportul piramidei până la profesor, câștigând astfel jocul.

Desfășurarea metodei

- **Formarea echipelor**

Elevii sunt împărțiți în grupuri de trei sau patru membri. Fiecare echipă are un set de 10 cupe de hârtie.

- **Construirea piramidei**

Primul membru al echipei construiește o piramidă folosind cupele.

- **Transportul piramidei**

Odată ce piramida este construită, elevul trebuie să o transporte la următorul membru al echipei fără a o doborî. Dacă piramida cade, trebuie să o reconstruiască și să o transporte din nou.

- **Dezmembrarea și continuarea jocului**

Al doilea elev dezmembrează piramida și o reconstruiește, iar procesul se repetă până când ultimul elev duce piramida la profesor.

- **Finalul jocului**

Primul grup care reușește să ducă piramida completă pe masa profesorului câștigă.

Resurse materiale

- Cupe de hârtie (aproximativ 10 cupe pentru fiecare echipă);
- Planșă de lucru și spațiu suficient pentru desfășurarea jocului;
- Birou sau masă pentru profesor unde să fie plasată piramida finală.

Resurse umane

- Profesorul care organizează jocul și supraveghează desfășurarea acestuia.
- Elevii participanți, organizați în echipe de 3-4 membri.

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare între elevi.
- Creșterea spiritului de echipă și a capacității de a lucra împreună pentru atingerea unui obiectiv comun.

- Îmbunătățirea coordonării motorii și a abilităților de planificare a acțiunilor.
- Consolidarea încrederii în sine și a perseverenței în fața dificultăților.
- Învățarea prin joc a abilităților de rezolvare a problemelor și a gândirii strategice.

9. Metoda Vânătoare de comori/ Human Scavenger Hunt

Scopul metodei

Scopul metodei *Human Scavenger Hunt* este de a ajuta elevii să se cunoască mai bine, să colaboreze și să contribuie la creșterea nivelului de încredere reciprocă prin identificarea punctelor comune dintre ei. Această activitate încurajează dezvoltarea abilităților sociale, creșterea comunicării și stimularea colaborării, având ca obiectiv întărirea legăturilor dintre elevi și promovarea unui climat pozitiv în clasă.

Descrierea metodei

Human Scavenger Hunt este o activitate de tip „vânătoare de comori” în care elevii sunt provocați să găsească indicii despre colegii care au aceleași interese sau trăsături, completând un set de întrebări pe care trebuie să le bifeze. Fiecare elev va căuta în clasă alte persoane care se potrivesc cu descrierea din listele lor. De exemplu, „Cine preferă muzica pop?”, „Cine are un câine?”, „Cine iubește culoarea albastră?” etc.

Elevii pot adresa întrebări colegilor pentru a-și completa lista și a afla cât mai multe despre ceilalți. Activitatea este adesea folosită la începutul anului școlar sau într-un grup nou pentru a ajuta la crearea unui mediu de învățare mai deschis și mai colaborativ.

Desfășurarea metodei

- Profesorul pregătește o listă cu întrebări care vor ajuta elevii să afle lucruri comune despre colegii lor (ex. „Cine adoră pizza?”, „Cine a fost în vacanță în Italia?”).

- Elevii primesc o fișă cu întrebările respective sau o listă de trăsături/întrebări.
- Apoi, elevii vor merge în jurul clasei, vor vorbi cu colegii și vor nota numele celor care se potrivesc cu răspunsurile lor.
- Activitatea poate fi făcută într-un timp limitat pentru a stimula dinamismul și pentru a face jocul mai captivant.
- În funcție de complexitatea jocului, profesorul poate adăuga o regulă suplimentară, cum ar fi utilizarea unui singur nume pentru fiecare întrebare.
- La final, elevii pot discuta despre ce au învățat unul despre altul și cum se simt acum mai aproape de colegii lor.

Resurse materiale

- Fișe cu întrebări pentru fiecare elev (sau o listă de trăsături comune).
- Creioane sau markere pentru notarea răspunsurilor.
- Posibil un cronometru pentru a stabili un timp limitat (opțional).

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Identificarea punctelor comune cu ceilalți. Elevii își vor face noi cunoștințe și vor descoperi trăsături comune cu colegii lor.
- Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare. Elevii vor învăța să comunice rapid și eficient, să urmărească mesajul, dar și scopul comunicării, astfel încât să fie mai deschiși și colaborativi.
- Atmosferă plăcută și incluzivă. Activitatea va crea o atmosferă deschisă și pozitivă, contribuind la formarea unui grup unit.
- Dezvoltarea încrederii în propriile abilități. Elevii vor fi mai încrezători în competențele lor de a interacționa cu ceilalți, de a comunica deschis și de a lega noi prietenii, ceea ce poate spori procesul de integrare/adaptare și îmbunătăți relațiile și colaborarea în clasă.

10. Metoda *Recapitulare cu mingea la coșul de baschet/ Trashketball*

Scopul metodei

Scopul metodei Trashketball este de a recapitula concepte sau lecții într-un mod interactiv și distractiv, stimulând spiritul de echipă, competiția sănătoasă și încurajând învățarea activă. În același timp, metoda promovează încrederea în sine și colaborarea între elevi.

Descrierea metodei

Trashketball este un joc educativ care combină întrebările de recapitulare cu un joc de baschet adaptat. Elevii sunt împărțiți în echipe, iar fiecare echipă trebuie să răspundă corect la întrebările puse de profesor pentru a câștiga puncte. După ce răspund corect, elevii au ocazia să arunce o hârtie împăturită într-un coș de gunoi. Dacă reușesc să o arunce cu succes, echipa lor câștigă un punct suplimentar.

Desfășurarea metodei

• Împărțirea elevilor

Profesorul împarte elevii în două echipe, fiecare având un obiect (sonerie/fluier sau baston colorat) prin care pot semnaliza că știu răspunsul la întrebare și doresc să răspundă.

• Întrebările

Profesorul pune o întrebare fiecărei echipe. Un membru al echipei trebuie să ridice bastonul colorat sau să apese soneria pentru a semnaliza că știu răspunsul.

• Răspunsurile

Elevul care a semnalizat primul trebuie să scrie răspunsul pe o foaie de hârtie și să-l arate profesorului.

• Puncte pentru răspuns corect

Dacă răspunsul este corect, echipa câștigă un punct.

• Aruncarea la coș

Apoi, elevul are ocazia să împaturească foaia și să o arunce în coșul de gunoi. Dacă reușește să nimerească coșul, echipa câștigă un punct suplimentar.

- **Rotirea jucătorilor**

După fiecare rundă, un alt membru din echipă preia rolul reprezentantului echipei, răspunde și aruncă în coș răspunsurile corecte.

Resurse materiale

- Coș de gunoi sau o cutie de dimensiuni mari;
- Foi de hârtie pentru a scrie răspunsurile;
- Sonerie/fluier sau bastoane colorate pentru fiecare echipă;
- Creioane sau markere pentru a scrie răspunsurile;
- Timp pentru a desfășura jocul (aproximativ 30-40 de minute, în funcție de numărul de întrebări);

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Creșterea nivelului de încredere în sine al elevilor, mai ales în fața colegilor lor.
- Îmbunătățirea abilităților de lucru în echipă și colaborare.
- Revizuirea și consolidarea conceptelor sau lecțiilor într-un mod activ și interesant.
- Promovarea unei atmosfere de învățare activă și de susținere reciprocă între elevi.
- Stimularea gândirii rapide și a capacității de a lucra sub presiune, datorită formatului competitiv.

I.3 Metode pentru dezvoltarea competenței de a învăța să înveți (mentalitatea de creștere, gândirea critică, gestionarea învățării)

1. Metoda Scaunul fierbinte/ Hot Seating

Scopul metodei

Scopul metodei este de a ajuta elevii sau cursanții să reflecteze asupra propriei implicări într-o activitate de grup, înțelegând mai bine rolul pe care l-au avut și cum au contribuit la atingerea obiectivului comun. Metoda facilitează auto-reflecția, dezvoltarea abilităților de analiză și îmbunătățirea abilităților de comunicare în cadrul grupului.

Descrierea metodei

Scaunul fierbinte este o activitate de acordare de feedback în cadrul căreia, fiecare membru al unui grup își va primi evaluarea din partea celorlalți participanți. Acest joc educativ ajută la construirea unui mediu deschis în care fiecare persoană poate învăța din experiențele și percepțiile celorlalți, având astfel ocazia să se autoevalueze și să își îmbunătățească abilitățile de lucru în echipă.

Desfășurarea metodei

• Pregătirea activității și împărțirea elevilor

Elevii sunt împărțiți în grupuri (4-5 persoane), lucrează în echipă pe o perioadă determinată pentru a studia un subiect, a realiza o temă comună sau un proiect comun.

După finalizarea activităților, fiecare grup analizează contribuția fiecărui membru. Analiza se va face sub forma unui feedback structurat, având la bază metodele de auto-reflecție.

• Implementarea Scaunului fierbinte

Fiecare membru al grupului va avea oportunitatea să stea pe *scaunul fierbinte* în fața colegilor săi.

Pe rând, ceilalți membri ai grupului vor oferi feedback, utilizând două propoziții clare:

- „Ai ajutat grupul atunci când...”
- „Aș vrea să văd mai mult din...”

Nu se vor folosi fraze precum „Mi-a plăcut atunci când...” sau „Nu mi-a plăcut atunci când...”, pentru a evita evaluările subiective sau nemulțumirile personale care pot apărea după activitățile comune. Obiectivul este să se adopte un limbaj constructiv și obiectiv.

• Reflecția asupra activității și concluziile:

Fiecare membru va avea ocazia să asculte feedback-ul oferit de ceilalți și să reflecteze asupra acestuia.

Activitatea se va încheia cu o discuție generală, unde toți participanții pot exprima cum s-au simțit în urma feedback-ului primit și ce lecții au învățat pentru viitor.

Resurse materiale

- Manuale, fișe de lucru, orice material suport utilizat în timpul activității.
- Un scaun disponibil pentru fiecare elev/cursant care va ocupa „scaunul fierbinte”.

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Feedback constructiv oferit în interiorul grupului. Fiecare elev va primi o evaluare obiectivă din partea colegilor, iar acest lucru va contribui la îmbunătățirea relațiilor interpersonale.
- Înțelegerea rolului personal în cadrul grupului. Elevii vor înțelege mai bine cum au contribuit la succesul activității comune și ce îmbunătățiri pot aduce ca indivizi, grupului.
- Exersarea abilităților de analiză. Elevii vor învăța să își analizeze contribuțiile și comportamentele în cadrul unui grup, dezvoltând abilități de introspecție și auto-reflecție.
- Creșterea stimei de sine. Prin feedback-ul pozitiv și construcția unei imagini de sine pozitive, elevii vor câștiga încredere în propriile abilități și vor participa mai activ la activitățile clasei.
- Validarea în cadrul grupului. Elevii vor simți că sunt acceptați și apreciați pentru contribuțiile lor, iar acest lucru va consolida sentimentul de apartenență la grup.

2. Metoda *Da, și...*

Metoda *Da, și...* este un exercițiu de grup care încurajează nu numai colaborarea, ci și dezvoltarea ideilor într-un mod creativ și constructiv, încurajând exprimarea și acceptarea unor opinii diverse precum și a argumentelor care să le susțină.

Scopul metodei

Scopul utilizării acestei metode este acela de a ajuta elevii să participe activ la o discuție, să adauge idei la cele deja exprimate, fără a emite judecăți sau a respinge propunerile altora. Este o tehnică care promovează gândirea pozitivă și creativitatea, încurajând fiecare participant să construiască pe ideile colegilor.

Desfășurarea metodei

• Pregătirea activității și împărțirea elevilor

Profesorul alege tema discuției, care trebuie să fie una semnificativă și atractivă pentru elevi. Apoi, profesorul cere elevilor să se așeze într-un cerc.

Jocul începe atunci când primul elev emite o opinie personală despre tema discutată (de exemplu: „Eu cred că este important să învățăm din greșeli”).

• Construirea propozițiilor *Da, și...*

Fiecare participant adaugă la afirmația inițială cu o propoziție care începe cu *Da, și...* De exemplu: „Da, și este important să acceptăm că greșelile fac parte din procesul de învățare”.

Fiecare contribuție trebuie să construiască argumentarea pe ceea ce s-a spus anterior, adăugând idei, detalii sau completări.

Dacă cineva nu respectă formula *Da, și...*, ceilalți colegi vor spune pe un ton prietenos *Buzzzz* pentru a-i aminti persoanei să continue conform regulii.

• Moderarea discuției

Profesorul/facilitatorul sau un elev/cursant poate juca rolul de moderator, asigurându-se că toată lumea participă și că discuția se desfășoară în mod respectuos și constructiv.

Discuția continuă până când toți participanții au avut ocazia să contribuie și să adauge un argument, iar moderatorul încheie activitatea spunând: „Acesta este sfârșitul acestei povești”.

• *Optional*. Documentarea activității

Un elev poate înregistra activitatea (audio, video sau în scris, luând notițe) pentru a crea un material de referință asupra discuției.

- **Indicații pentru desfășurarea activității:**

- *Împărtășirea ideilor.* Elevii sunt încurajați să iasă din zona lor de confort și să își exprime ideile într-o manieră prietenoasă și respectuoasă.
- *Reacțiile Da, și...* Chiar și atunci când cineva nu este de acord cu afirmația anterioară, trebuie să înceapă cu „Da, și...” și să adauge argumentele proprii, menținând discuția constructivă.
- *Menținerea relației de colaborare.* Activitatea se bazează pe colaborare și îmbogățirea ideilor prin adăugiri succesive.

- **Resurse materiale**

- Scaunele elevilor așezate în cerc;

- **Resurse umane**

- Profesor, elevi;
- Unul dintre participanți va modera jocul, pentru a îl monitoriza, dar și pentru a observa reacțiile participanților și argumentele acestora (înregistrare video, audio, notițe, etc.)

- **Rezultate așteptate**

- Dobândirea de noi informații într-o manieră atractivă. Elevii vor învăța să construiască un discurs, atât pe baza propriilor idei, cât și pe ideile celorlalți, stimulându-le creativitatea.
- Dezvoltarea interacțiunilor pozitive. Activitatea încurajează o atmosferă de respect și colaborare, consolidând relațiile între participanți, cultivând de asemenea nivelul de atenție și răbdare al elevilor, care rămân ancorați în activitate, pentru a nu pierde firul poveștii.
- Dezvoltarea creativității. Elevii sunt încurajați să gândească rapid și creativ, să găsească soluții inovative și să contribuie la dezvoltarea ideilor.
- Creșterea stimei de sine. Participarea activă și aprecierea ideilor contribuie la o mai mare încredere în propria capacitate de a contribui într-un grup.

3. Metoda *Cum ar fi dacă...?*/ *What if...?*

Metoda *Cum ar fi dacă* este o tehnică didactică și de instruire care presupune prezentarea unor situații ipotetice pentru a stimula gândirea critică și rezolvarea de probleme. Aceasta ajută elevii să pună în aplicare cunoștințele pe care le au deja în cadrul unor scenarii noi, metodă ce îi ajută să își îmbunătățească capacitatea de analiză și să fie mai responsabili.

Scopul metodei

Scopul metodei *Cum ar fi dacă* este de a dezvolta abilități de gândire analitică și creativă, ajutând participanții să rezolve probleme complexe, să ia decizii raționale și să își asume responsabilitatea pentru soluțiile propuse. Este o metodă care încurajează auto-reflecția și dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor în contexte reale sau ipotetice.

Descrierea metodei

Metoda implică expunerea participanților la situații ipotetice provocatoare, de tipul „Ce ai face dacă...?”, pentru a-i determina să își folosească raționamentele și să propună soluții. Este utilizată pentru a încuraja analiza detaliată a problemelor și pentru a identifica soluțiile cele mai potrivite în funcție de contextul dat. Poate fi aplicată atât în educație, cât și în trainingul profesional.

Desfășurarea metodei

● Prezentarea situației ipotetice

Profesorul introduce o problemă ipotetică relevantă pentru învățare și fixare de cunoștințe sau pentru dezvoltarea profesională.

● Explorarea soluțiilor

Elevii sunt invitați să furnizeze răspunsuri și soluții la întrebarea „Ce ai face dacă...?”.

● Discuții și analize

După ce fiecare elev oferă câte o soluție, se analizează diferitele răspunsuri, iar feedback-ul este oferit pentru a îmbunătăți gradul de predictibilitate și înțelegere a anumitor situații, precum și soluțiile propuse.

- **Feedback și reflecție**

La final, se sintetizează informațiile învățate și se discută despre impactul soluțiilor propuse în contextul dat.

Resurse materiale

- Materiale educaționale (ex: fișe de lucru, prezentări PowerPoint, exemple de situații ipotetice);
- Laptop, tablă inteligentă (dacă este necesar pentru simularea situațiilor cu ajutorul muzicii, video-urilor, etc.)
- Spațiu deschis pentru discuții de grup/ așezarea în cerc a băncilor, etc.

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor;
- Îmbunătățirea abilității de a lua decizii raționale și bine fundamentate;
- Creșterea nivelului de responsabilitate și de asumare a deciziilor;
- Dezvoltarea auto-reflecției și a capacității de a evalua soluțiile propuse;
- Aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte practice.

4. Metoda Naufragiați pe o insulă/ Desert island survival

Naufragiați pe o insulă este o activitate educativă și de team-building care implică participarea elevilor în grupuri pentru o serie de provocări, în scopul de a găsi soluții pentru a supraviețui pe o insulă pustie.

Participanții sunt puși în fața unor scenarii ipotetice ce le testează gândirea critică, creativitatea, capacitatea de a lua decizii și de a colabora pentru a rezolva probleme complexe.

Scopul metodei

Scopul acestei metode este de a dezvolta abilități de rezolvare a problemelor, gândire critică și de a stimula

colaborarea în cadrul unui grup. Activitatea ajută participanții să aplice gândirea practică pentru a lua decizii raționale, să învețe să justifice alegerile făcute și să lucreze eficient în echipă.

Descrierea metodei

Metoda presupune simularea unui scenariu în care participanții sunt naufragiați pe o insulă pustie și trebuie să colaboreze pentru a găsi soluții de supraviețuire. Aceștia trebuie să facă față unor provocări și să ia decizii legate de resursele disponibile, de construirea unui adăpost sau de îngrijirea rănilor. Activitatea se desfășoară în mai multe etape, fiecare dintre acestea aducând o nouă provocare care apelează la capacitatea elevilor de a gândi critic și de a lua decizii rapide în funcție de contextul dat. Participanții își vor justifica alegerile și vor dezvolta soluții inovative, învățând să colaboreze și să comunice eficient.

Desfășurarea metodei

• Aranjarea sălii de clasă și împărțirea elevilor

Se formează grupuri mici (3-5 persoane) și se elimină scaunele pentru a stimula participarea activă. Sunetele ambientale, precum sunetele junglei, pot fi folosite pentru a crea atmosfera necesară.

• Materiale necesare

Fiecare grup primește o foaie mare de hârtie, markere și puncte de supraviețuire (monede de joc sau capace de sticlă, dacă se folosesc puncte).

• Prezentarea regulilor jocului

Scenariile de joc se prezintă pe rând grupurilor, care trebuie să rezolve provocările oferite. De exemplu, un scenariu ar putea include pierderea unor resurse în urma unei furtuni, iar grupurile trebuie să decidă ce să piardă și să justifice alegerea lor. Timpul limitat pentru fiecare provocare ajută la menținerea ritmului și a manifestării interesului participanților la joc.

- **Jocul în echipă**

Fiecare grup discută soluțiile, face alegeri și le prezintă profesorului/trainerului. Feedback-ul este oferit pe parcurs, iar punctele sunt acordate pentru raționamentul și creativitatea prezentată.

Resurse materiale:

- Coală mare de hârtie;
- Markere, pixuri, creioane;
- Puncte de supraviețuire (monede de joc, capace de sticlă, etc.);
- Laptop sau tablă inteligentă pentru redarea de sunete ambientale (opțional, pentru atmosferă);

Resurse umane:

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare în echipă;
- Îmbunătățirea capacității de a lua decizii raționale și fundamentate;
- Stimularea gândirii creative și a soluționării de probleme;
- Creșterea încrederii în sine și a leadership-ului în cadrul grupului;
- Îmbunătățirea abilităților de justificare și argumentare a deciziilor;
- Încurajarea imaginației și gândirii originale pentru a rezolva provocări neașteptate;

5. Metoda *Schimbarea mea*

Activitatea *Schimbarea mea* este un exercițiu excelent pentru dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor în rândul elevilor, ajutându-i să reflecteze asupra modului în care pot adresa schimbări semnificative în viața lor sau în comunitatea lor.

Desfășurarea metodei

• Alegerea schimbării

În funcție de *scopul* lor final, elevii aleg o *schimbare* pe care vor să o aducă în viața lor sau în comunitatea lor. Exemplu: adoptarea unui stil de viață sănătos, reducerea poluării, crearea unui mediu mai prietenos cu natura, adoptarea unui animal de companie etc.

Profesorul poate ghida discuția cu exemple sau întrebări deschise, precum: „Ce schimbare ați vrea să vedeți în viața voastră?”, „Cum ar putea această schimbare să ajute comunitatea?”

• Analiza pașilor necesari schimbării

Elevii identifică pașii necesari pentru a aduce schimbarea dorită și analizează impactul acesteia.

Elevii pot scrie pașii pe hârtie și să analizeze fiecare pas în parte. De exemplu, dacă schimbarea dorită este adoptarea unui stil de viață sănătos, aceștia pot discuta despre alimentație, activități fizice, odihnă etc.

În procesul identificării pașilor, în lipsă de inspirație, elevii pot folosi ghidul de întrebări sugerat de profesor:

„Ce resurse sunt necesare pentru schimbare?”, „Care sunt obstacolele posibile?”, „Ce impact va avea asupra altora?”

• Crearea unei prezentări

Elevii își vor organiza gândurile și ideile într-o prezentare care detaliază planul lor de schimbare.

Elevii pot utiliza hârtie de dimensiuni mai mari (A3, foi de flipchart, etc.), postere sau chiar prezentări PowerPoint pentru a crea un plan vizual al schimbării.

Prezentarea va include pașii identificați, resursele necesare, posibilele provocări și soluțiile propuse.

• Brainstorming și comunicare

Elevii discută despre provocările întâlnite în implementarea schimbării și despre soluțiile posibile.

După ce elevii au finalizat prezentările, aceștia sunt împărțiți în grupuri mici pentru a analiza mai detaliat

posibilele dificultăți și soluții. De exemplu: „Cum putem înfrunta dificultatea de a convinge alți oameni să adopte un stil de viață sănătos?”

- **Împărtășirea și discutarea planurilor în clasă**

Toți elevii își împărtășesc ideile și planurile cu întreaga clasă pentru a învăța unii de la alții.

Fiecare grup va prezenta planul său, iar ceilalți vor oferi feedback.

Profesorul va ghida discuțiile pentru a încuraja soluții creative și colaborative.

Resurse materiale

- Hârtie și pixuri, pentru notițele individuale.
- Tablete/calculatoare, pentru documentare online (dacă este cazul, pentru obținerea unor informații suplimentare).
- Mijloace vizuale pentru prezentare, spre exemplu postere, cartoane, hârtie flipchart, PowerPoint, pentru crearea planurilor vizuale și prezentarea lor în fața clasei.

Resurse umane

- Profesor, elevi;

Rezultate așteptate

- Dezvoltarea gândirii critice. Elevii vor învăța cum să analizeze o situație și să identifice pași logici și raționali pentru implementarea schimbării.
- Dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor. Elevii vor învăța cum să identifice obstacolele și să găsească soluții creative pentru depășirea acestora.
- Creșterea gradului de conștientizare a importanței planificării. Elevii vor înțelege că schimbările importante necesită planificare detaliată, perseverență și decizii chibzuite.
- Creșterea încrederii în sine și a abilității de a influența mediul înconjurător. Elevii vor deveni mai conștienți de capacitatea lor de a aduce schimbări pozitive, atât în viața personală, cât și în comunitatea lor.

5.1. Metoda *Schimbarea mea*

Această metodă poate fi adaptată pentru practicarea și încurajarea educației incluzive, prin apelul la reflecție individuală și planificare a unei îmbunătățiri personale.

Scopul metodei

Scopul acestei metode este de a încuraja elevii să reflecteze asupra propriilor comportamente și acțiuni în ceea ce privește incluziunea, să analizeze ce au făcut pentru a sprijini un

mediu mai incluziv și să identifice un obiectiv personal pentru îmbunătățire. Activitatea promovează gândirea critică și introspecția, ajutând elevii să își stabilească niște acțiuni concrete pe care să le ducă la îndeplinire și ale căror consecințe să contribuie la o schimbare pozitivă.

Descrierea metodei

Elevii vor reflecta asupra comportamentului lor în cadrul grupului sau al comunității și vor analiza cum au contribuit la crearea unui mediu incluziv, bazat pe respect și acceptare. Activitatea îi va ajuta să identifice un aspect personal pe care vor să-l îmbunătățească, să stabilească un obiectiv concret pentru schimbare și să planifice acțiuni pentru a-l atinge. Acest proces va fi realizat prin reflecție individuală, discuții în perechi și crearea unui poster colectiv.

Desfășurarea metodei

• Introducerea conceptului de schimbare și incluziune

Profesorul va introduce tema *incluziunii* și va explica ce înseamnă a fi incluziv într-un grup sau o comunitate (adoptarea unui comportament care promovează acceptarea și sprijinirea tuturor membrilor, indiferent de diferențele dintre ei).

Se va discuta despre cum fiecare persoană poate contribui la crearea unui mediu mai incluziv, atât în clasă, cât și în viața de zi cu zi.

• Exercițiu individual de reflecție

Fiecare elev va primi un cartonaș cu întrebările de mai jos pentru a reflecta asupra propriilor acțiuni și comportamente:

- *Cum am contribuit eu la crearea unui mediu mai incluziv?*
- *Ce comportamente am adoptat pentru a sprijini pe ceilalți?*
- *Ce mi-a fost greu să fac pentru a fi mai incluziv?*
- *Cum m-am simțit atunci când am ajutat pe cineva să se simtă acceptat?*
- *Ce ar trebui să îmbunătățesc pentru a deveni mai incluziv?*

Elevii vor reflecta la aceste întrebări și vor răspunde pe cartonașul lor, în mod individual, acordându-și timp să se gândească cu atenție la răspunsuri.

• Brainstorming și comunicare în perechi

După ce fiecare elev își completează cartonașul, se va face un schimb de păreri în perechi.

Elevii vor împărtăși exemplele proprii și vor discuta despre cum ar putea să îmbunătățească aspectele legate de incluziune în comportamentul lor.

- **Identificarea unui obiectiv personal pentru schimbare**

După discuția în perechi, fiecare elev va identifica un obiectiv personal pe care dorește să-l îmbunătățească, legat de crearea unui mediu mai incluziv (de exemplu, să încerce să fie mai atent la nevoile celor din jur sau să îi sprijine mai mult pe ceilalți, pe cei care se simt izolați, pe cei care simt că au anumite dificultăți de citire, de scriere, motorii, etc.)

Fiecare elev va scrie obiectivul pe un bilețel cu formularea „Voi face...”, completând cu acțiunea pe care o va întreprinde.

- **Crearea posterului colectiv:**

După ce fiecare elev își completează *bilețelul*, aceștia vor merge la un *panou* mare (flipchart, hârtie sau folie autoadezivă), unde vor lipi bilețelul lor.

Toate bilețelele vor forma un poster colectiv care va fi afișat într-un loc vizibil din clasă, pentru a aminti elevilor despre angajamentele lor de a contribui la un mediu mai incluziv.

Resurse materiale:

- Cartonașe pentru reflecția individuală (conținând întrebările pentru auto-reflecție);
- Hârtie mare (flipchart, carton colorat, folie autoadezivă) pentru realizarea posterului colectiv;

- Lipici/ bandă autoadezivă pentru a lipi bilețelele pe panoul mare;
- Bilețele „Intenționez să...” pentru ca elevii să noteze ce acțiune vor întreprinde;
- Markere, pixuri pentru completarea notițelor și bilețelor.

Resurse umane:

- Profesorul, elevii.

Rezultate așteptate:

- Dezvoltarea capacității de introspecție. Elevii vor învăța să-și aprecieze evoluția personală și să identifice aspecte ale comportamentului lor care pot fi îmbunătățite.
- Îmbunătățirea nivelului de incluziune. Elevii vor dezvolta o conștientizare crescută a importanței includerii și vor înțelege ce acțiuni concrete pot întreprinde pentru a crea un mediu mai incluziv, atât în clasa lor, cât și în viața de zi cu zi, alături de familie, prieteni, cei apropiați.
- Stabilirea unor angajamente. Elevii vor învăța să stabilească obiective clare și să își asume angajamente pentru schimbare, precum și să stabilească pașii pe care îi au de urmat, deciziile pe care trebuie să le ia și să se gândească la efectele acțiunilor lor.
- Consolidarea comunității. Posterul colectiv va crea o senzație de responsabilitate comună, întărind angajamentele pentru un mediu mai incluziv în cadrul clasei.

Capitolul II. Integrarea educației incluzive la ciclul primar

2.1 Plan de lecție pentru Comunicare în limba română / Limba și literatura română

Clasa pregătitoare¹

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Comunicare în limba română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Sunetul [c] și literele „c” și „C” de tipar

SUBIECTUL LECȚIEI: Creionel, cel năzdrăvan – Descoperirea sunetului [c] și a literelor „c” și „C” de tipar

TIPUL LECȚIEI: Predare-învățare

DURATA: 45 minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute.
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare.
3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute.
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.3. Identificarea sunetului inițial și/sau final dintr-un cuvânt, a silabelor și a cuvintelor din propoziții rostite clar și rar.
- 2.1. Pronunțarea clară a sunetelor și a cuvintelor în enunțuri simple.
- 3.1. Recunoașterea unor cuvinte uzuale, din universul apropiat, scrise cu litere mari și mici de tipar.

¹ Activitate propuse de prof. inv. Crețiu Alexandra Maria (de la Liceul Dr. Lazăr Chirilă, Baia de Arieș, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

4.1. Trasarea elementelor grafice și a contururilor literelor, folosind resurse variate.

COMPETENȚE DERIVATE:

- Exemplificarea cu cuvinte care conțin sunetul [c].
- Identificarea poziției sunetului [c] în cuvinte: la început, în interior, la final.
- Identificarea numărului de silabe.
- Recunoașterea literelor „c” și „C” de tipar, încercuindu-le pe fișa primită, respectând indicațiile.
- Modelarea corectă a literei „C”.
- Trasarea corectă a literei „C” mare de tipar, în aer, pe bancă, prin unirea punctelor după contur, respectând indicațiile date.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (5 minute)

- *Obiectiv:* Familiarizarea elevilor cu tema lecției și pregătirea lor pentru activitățile de învățare.
- **Activități:**
 - Întreb elevii despre ziua de azi și despre starea vremii.
 - Prezentarea cuvântului zilei, „năzdrăvan”, și explicarea acestuia prin exemple simple.
 - Afișarea pe tablă a datei și a unei imagini reprezentative pentru starea vremii.
 - Prezentarea temei lecției: „Creionel, cel năzdrăvan” și scopul de a învăța sunetul [c] și literele „c” și „C”.

2. Captarea atenției (7 minute)

- *Obiectiv:* Crearea unui mediu plăcut și atractiv, stimularea imaginației elevilor.
- **Activități:**
 - Crearea atmosferei:
 - Se pornește tabla interactivă, iar pe fundal se pune o melodie de relaxare.
 - Elevii sunt rugați să închidă ochii pentru un minut și să își imagineze că se află într-o pădure magică. Se pune accent pe detaliile imaginativ-senzoriale: „Imaginați-vă cum miroso florile, cum se aud păsările și vântul, cum simțiți pământul sub picioare.”

- După ce elevii se relaxează, îi întreb cum se simt în acea pădure magică și ce au observat în imaginația lor. Aceasta va încuraja deschiderea lor și va pune accent pe starea de bine și pe creativitate.
- Introducerea poveștii:
 - Le spun elevilor că în această dimineață am întâlnit un mic prieten pe drum care dorește să participe la lecția noastră. Acest prieten este ascuns momentan, dar pentru a apărea, trebuie să îndeplinim câteva provocări.
 - Prezentarea provocărilor: „Prietenul meu mi-a dat un plic cu 5 bilețele de culori diferite: alb, roz, galben, verde și albastru. Fiecare bilețel conține o provocare pe care trebuie să o rezolvăm pentru a-l ajuta pe prietenul nostru să apară.”
 - Așezarea bilețelelor pe masă, pentru a crea un element vizual clar. Pe spatele fiecărui bilețel este scrisă o cifră (de la 5 la 1), care va ghida desfășurarea activității.
- Provocările pas cu pas:
 - **Provocarea 1 (Bilețelul albastru - Numărul 5):** „Cu ochii iscodesc, lucruri găsesc!” – Elevii trebuie să observe 5 materiale cu texturi diferite în sala de clasă. Se discută ce înseamnă „texturi diferite” (ex: neted, rugos, moale, dur). Fiecare elev va răspunde pe rând.
 - **Provocarea 2 (Bilețelul galben - Numărul 4):** „Fii un detectiv hazliu, caută lucruri colorate cât mai viu!” – Elevii trebuie să găsească 4 obiecte viu colorate din clasă. Cei care au ales bilețelul galben vor răspunde.
 - **Provocarea 3 (Bilețelul verde - Numărul 3):** „Suntem cam somnoroși, nu-i așa? Hai să facem puțină mișcare!” – Elevii vor arăta și vor face împreună 3 exerciții de gimnastică, pentru a se destinde.

- **Provocarea 4 (Bilețelul roz - Numărul 2):** „Am auzit un lucru minunat, că tu poți azi să fi un poet de neegalat!” – Elevii vor compune 2 versuri despre cum se simt în acea dimineață. Fiecare copil va împărtăși versurile sale, iar acest lucru va încuraja creativitatea.
- **Provocarea 5 (Bilețelul alb - Numărul 1):** „Spune un lucru care te face să revii cu drag la școală.” – Elevii vor răspunde sincer la această întrebare, iar la final, voi spune și eu ce mă face să vin cu drag la școală: „Mă face să revin în fiecare zi cu drag pentru voi, copiii mei!”
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, se va oferi mai mult timp pentru a răspunde și mai multe suporturi vizuale sau tactile (ex: obiecte cu texturi diferite). De asemenea, sarcinile de mișcare vor fi simplificate, iar suportul pentru compunerea versurilor va fi oferit prin exemple.
 - Pentru elevii cu deficiențe de auz se vor utiliza semne de încurajare vizuală și va fi explicată fiecare provocare în parte.

3. Activitatea de învățare – Descoperirea sunetului [c] (10 minute)

- *Obiectiv:* Identificarea sunetului [c] în cuvinte și învățarea poziției acestuia (înainte, în interior, la final), dezvoltarea abilităților de pronunție și despărțire a cuvintelor în silabe.
- **Activități:**
 - Împărțirea elevilor în grupuri pentru a da exemple de cuvinte cu sunetul [c] la început, în mijloc și la sfârșit.
 - Fiecare grup desparte cuvântul în silabe și numără silabele.
 - Exemplificarea cu cuvinte precum „cățel”, „acadea”, „copac”.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Folosirea materialelor tactile și vizuale (fișe colorate cu litere mari și mici), pentru a sprijini identificarea literei și sunetului.

4. Activitatea de învățare – Modelează litera „C” (10 minute)

- *Obiectiv:* Modelarea corectă a literei „C” și trasarea ei corectă.
- **Activități:**
 - Fiecare elev primește sârma plușată pentru a modela litera „C”.
 - Pe fișa primită, elevii încercuiesc literele „C” și „c” de tipar.
 - Trasarea literei „C” în aer și pe bancă, folosind un contur punctat.
 - Scrierea literei „C” pe fișa primită, în culori diferite.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot folosi modele tactile (litere din material moale, care pot fi simțite cu mâna) pentru a exersa formarea literei „C”.

5. Concluzie și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Recapitularea celor învățate și evaluarea progresului elevilor.
- **Activități:**
 - Elevii sunt întrebați ce au învățat astăzi și cum se simt despre lecție.
 - Cântarea unui cântec pe tema literei „C”, cu accent pe cuvintele care conțin sunetul [c].
 - Împărțirea unei surprize mici pentru fiecare elev ca recompensă pentru participare.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Întrebările de feedback vor fi formulate clar și simplu, iar elevii vor fi ajutați să răspundă verbal sau prin gesturi.

RESURSE MATERIALE:

- Laptop și tablă interactivă;
- Planșe cu litere „C” și „c”;
- Fișe cu litere și cuvinte;
- Sârmă plușată pentru modelarea literei;
- Mingi, bomboane, săculeț cu steluțe;
- Fișe colorate pentru trasarea literelor;

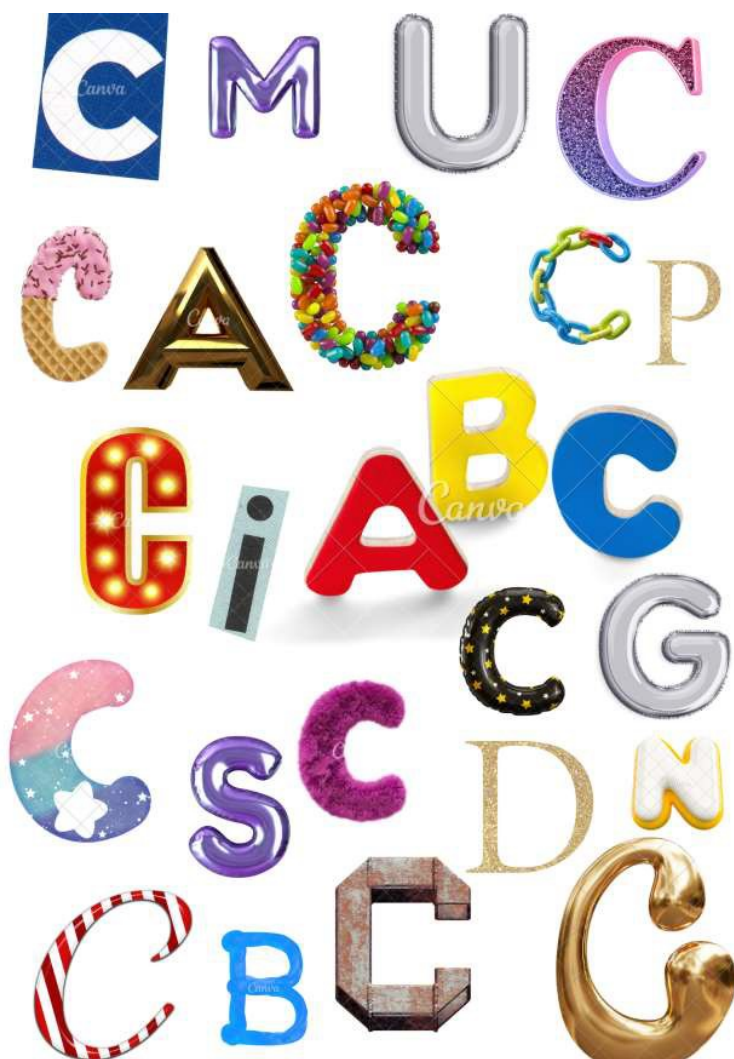
RESURSE UMANE:

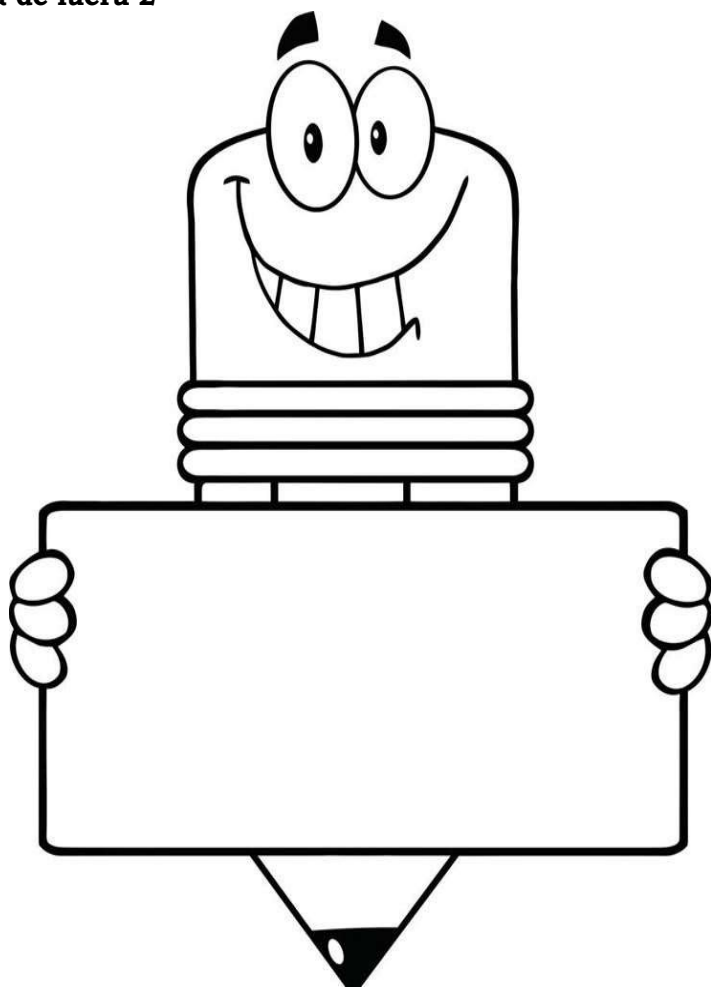
- Învățătoarea, profesor de sprijin, elevi;

EVALUARE:

- *Formativă.* Observarea comportamentului elevilor în timpul activităților, răspunsurile la întrebările legate de cuvinte și litere.
- *Sumativă.* Evaluarea fișelor de lucru, a trasării corecte a literelor și a modelelor create de elevi.

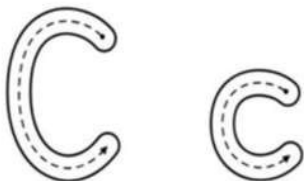
Fișa de lucru 1

Fişa de lucru 2

Fișa de lucru 3

TRASEAZĂ LITERELE

C

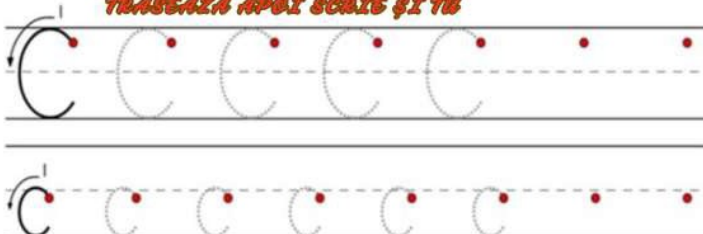
DE LA CĂTEL

ÎNCERCUIEȘTE LITERA C

c d o D C a c O
 Q C g c c o a C
 C O c s C c U o

TRASEAZĂ APOI SCRIBEȘTI

A-B-C-

-D-E-F-

-G-H-I-

TRASEAZĂ

Fișa de lucru 4

I

„Calul meu mănâncă foc,
Hopa, hopa, trop trop trop.
Și nu stă deloc în loc,
Hopa, hopa, trop trop trop.”

Calul meu e cal isteț,
Hopa, hopa, trop trop trop.
Eu sunt mândru călăreț,
Hopa, hopa, trop trop trop.”

II

„Pică ploaia pe burlane...
Pic, pic, pic.
Cad castane dolofane,
Poc, poc, poc.”

III

Cârâie în pom o cioară,
Câr, câr, cârrrrrr!
Vai, ce frig este afară!
Brrrr, brrrr, brrrr!”

Clasa a 2-a²**ARIA CURRICULARĂ:** Limbă și comunicare**DISCIPLINA:** Comunicare în limba română**UNITATEA DE ÎNVĂȚARE:** Empatie și incluziune**SUBIECTUL LECȚIEI:** Lecție inspirată din poezia „Cățelușul șchiop” de Elena Farago**TIPUL LECȚIEI:** Lecție de receptare a unui text literar și dezvoltare socio-emoțională**DURATA:** 50 de minute, organizată în sesiuni Pomodoro**COMPETENȚE GENERALE:**

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
- 1.2 Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute
- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 2.2 Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea personajelor și a mesajului poeziei „Cățelușul șchiop”.
- Exprimarea de păreri despre comportamentul copilului și recunoașterea importanței respectului față de cei diferiți.

² Activitate propusă de prof. inv. Scutelnicu Ana Sorana (de la Școala Gimnazială ”Axente Sever”, Aiud, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- Exersarea unor comportamente incluzive prin activități interactive.
- Dezvoltarea de strategii de comunicare și sprijin reciproc, adaptate la nevoile colegilor.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (5 minute)

- *Obiectiv:* Să capteze atenția elevilor și să le introducă tema empatiei și incluziunii.
- **Activități:**
 - Profesorul prezintă o imagine cu un cățeluș schiop.
 - Întrebări: „Ce înseamnă să fii empatic? Cum ne ajută să înțelegem diferențele dintre noi?”
 - Discuție despre ce înseamnă să ajutăm pe cineva care are nevoie.
- *Adaptare pentru elevii cu autism sever:*
 - Suport vizual cu expresii faciale pentru a recunoaște emoțiile.
- *Adaptare pentru elevii cu ADHD:*
 - Cartonase cu imagini secvențiale pentru a ajuta în înțelegerea conceptului de empatie.

2. Lectura expresivă și comprehensiune (15 minute)

- *Obiectiv:* Să ajute elevii să înțeleagă mesajul poeziei „Cățelușul schiop” și să identifice emoțiile personajelor.
- **Activități:**
 - Profesorul citește poezia, iar elevii urmăresc fișele vizuale cu versuri și imagini.
 - Întrebări ghidate pentru identificarea personajelor și a mesajului central: „Ce simte cățelușul? Ce simte copilul?”
- *Adaptare pentru elevii cu autism sever:*
 - Folosirea pictogramelor pentru a însoți lectura.
- *Adaptare pentru elevii cu ADHD:*
 - Suport multisenzorial (ex. marionete sau joc de rol) pentru a urmări lectura.

3. Pauză activă (5 minute) – „Cățelușul vesel”

- *Obiectiv:* Să stimuleze mișcarea și să ajute elevii să înțeleagă prin experiență ce înseamnă să ai nevoie de ajutor.

- **Activități:**

- Elevii imită mersul unui cățeluș șchiop și apoi experimentează ce înseamnă să ai nevoie de ajutor într-un joc de perechi.
- *Adaptare pentru autism sever:*
 - Opțiunea de a observa activitatea înainte de a participa.
- *Adaptare pentru ADHD:*
 - Mișcare liberă ghidată pentru a ajuta elevii să își canalizeze energia.

4. Aplicare și reflecție – Joc de rol (10 minute)

- *Obiectiv:* Să încurajeze elevii să aplice în practică concepte de empatie și incluziune.
- **Activități:**
 - Grupuri de elevi analizează situații de incluziune/excluziune și propun soluții.
 - Discuție despre cum pot ajuta colegii care au nevoie.
- *Adaptare pentru autism sever:*
 - Modelarea comportamentală prin scenarii vizuale despre empatie.
- *Adaptare pentru ADHD:*
 - Posibilitatea de a juca scenete într-un spațiu dinamic pentru a sprijini concentrare.

5. Activitate de creație – „Mâna prieteniei” (10 minute)

- *Obiectiv:* Să creeze modalități vizuale sau scrise prin care elevii pot ajuta colegii.
- **Activități:**
 - Elevii desenează sau scriu modalități de a ajuta un coleg sau de a fi prietenos.
- *Adaptare pentru autism sever:*
 - Utilizarea simbolurilor pentru a ilustra activitățile de ajutor.
- *Adaptare pentru ADHD:*
 - Posibilitatea de a alege diverse modalități de exprimare (desen, scris, colaj).

6. Activitate nouă – „Prietenul secret” (pe termen lung)

- *Obiectiv:* Să încurajeze elevii să aplice comportamente de incluziune și ajutor reciproc pe termen lung.

- **Activități:**

- Fiecare elev primește un coleg căruia îi va fi „prieten secret” timp de o săptămână.
- Elevii trebuie să își sprijine discret colegul ales prin încurajări, ajutor la teme, includere în jocuri.
- *Adaptare pentru autism sever:*
 - listă vizuală cu posibile gesturi de prietenie.
- *Adaptare pentru ADHD:*
 - Reamintiri zilnice prin bilețele de încurajare.
 - La finalul săptămânii, elevii își ghicesc „prietenu secret” și discută despre experiență.

7. Concluzie și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Să sintetizeze învățăturile lecției și să încurajeze continuarea comportamentelor incluzive.
- **Activități:**
 - Elevii completează fraze de tipul: „Am învățat că...”
 - Întrebări deschise: „Ce ți-a plăcut cel mai mult?”, „Ce ai învățat despre prietenie?”.
- *Adaptare pentru autism sever:*
 - Răspunsuri prin alegerea unor imagini.
- *Adaptare pentru ADHD:*
 - Răspunsuri scurte și dinamice prin jocuri de mișcare.

RESURSE MATERIALE:

- Poezia „Cățelușul schiop” în format audio și text Braille.
- Fișe vizuale cu imagini secvențiale.
- Cartonaje ilustrate.
- Marionete, fișe de activități pentru creație.
- Figurine tactile.
- Suporturi vizuale pentru recunoașterea emoțiilor (expresii faciale).

RESURSE UMANE:

- Învățătoarea și elevii.
- Profesor de sprijin.

EVALUARE:

- *Formativă*
 - Observarea participării elevilor la activități interactive (joc de rol, creație).
 - Răspunsurile la întrebările deschise în timpul concluziei lecției.

- Feedback-ul colectat prin metoda „emoji” (în special pentru elevii cu autism sever sau ADHD).
- *Sumativă*
 - Evaluarea activităților de creație („Mâna prieteniei”) pentru a vedea cum au aplicat conceptele de empatie și ajutor.

Activități suplimentare (Opționale pentru pauze):

1. *Cercul prieteniei* – Elevii sunt încurajați să implice colegii care sunt singuri.
2. *Spune ceva frumos* – Elevii își fac complimente și oferă încurajări.
3. *Provocarea bunătății* – Elevii trag bilețele cu sarcini de empatie.
4. *Ghici ce simt* – Exercițiu de recunoaștere a emoțiilor și empatie.

Anexa 1

Cățelușul șchiop

de Elena Farago

Eu am numai trei picioare,
Și de-abia mă mișc: țop, țop,
Râd când mă-ntâlnesc copiii,
Și mă cheamă „cuțu șchiop”.

Frații mei ceilalți se joacă
Cu copiii toți, dar eu
Nu pot alerga ca dâșșii,
Că sunt șchiop și cad mereu!

Și stau singur toată ziua
Și plâng mult când mă gândesc
Că tot șchiop voi fi de-acuma
Și tot trist am să trăiesc.

Și când mă gândesc ce bine
M-aș juca și eu acum,
Și-aș lătra și eu din poartă
La copiii de pe drum!...

Cât sunt de frumoși copiii
Cei cuminiți, și cât de mult
Mi-ar plăcea să stau cu dâșșii,
Să mă joc si să-i ascult!

Dar pe copiii răi la suflet
Și urâți, precum e-acel
Ce m-a schilodit pe mine,
Nu-i pot iubi de fel...

M-a lovit din răutate
Cu o piatră în picior,
Și-am zăcut, și-am plâns atâta,
De credeam că am să mor...

Acum vine și-mi dă zahăr
Și ar vrea să fie bun,
Aș putea să-l mușc odată
De picior, să mă răzbun,

Dar îl las așa, să vadă
Răul, că un biet cățel
Are inima mai bună
Decât a avut-o el.

twinkl

Clasa a 3-a**ARIA CURRICULARĂ:** Limbă și comunicare**DISCIPLINA:** Limba și literatura română**UNITATEA DE ÎNVĂȚARE:** Tărâmul cărților**SUBIECTUL LECȚIEI:** Cartea. Prezentarea unei cărți.**TIPUL LECȚIEI:** predare-învățare**DURATA:** 50 minute**COMPETENȚE GENERALE:**

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. Extragerea unor informații de detaliu dintr-un text informativ sau literar accesibil.

1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute.

2.1. Formularea unor enunțuri proprii în diverse situații de comunicare.

2.2. Transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple.

3.6. Aprecierea valorii cărților.

COMPETENȚE DERIVATE:

- Dobândirea cunoașterii unui limbaj formal, concret și corect.
- Dezvoltarea capacității de receptare și difuzare a unei varietăți de mesaje orale și scrise.
- Dezvoltarea abilității de a redacta povești prin utilizarea corectă a conectorilor de timp („mai întâi”, „apoi”, „în cele din urmă”).

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (10 minute)**

- *Obiectiv:* Activarea cunoștințelor și stimularea interesului pentru scrierea poveștilor.
- **Activități:**
 - Discuție despre povești și despre importanța acestora. Întrebări introductive: „Când ați simțit vreodată că sunteți excluși sau marginalizați?” „Cum ați reacționat atunci?”
 - Explicarea scopului lecției: „Astăzi vom scrie o poveste despre o întâmplare în care ne-am simțit marginalizați sau excluși și vom învăța cum să folosim conectori de timp în poveste.”

2. Prezentarea structurii poveștii și activitatea de scriere (20 de minute)

- *Obiectiv:* Aplicarea corectă a structurilor narative simple (început, mijloc, sfârșit) folosind conectori de tipul „mai întâi”, „apoi”, „în cele din urmă”.
- **Activități:**
 - Profesorul va explica structura unei povești și va folosi o diagramă simplă pentru a vizualiza procesul narativ:
 - **Început:** Ce s-a întâmplat? Cine sunt personajele?
 - **Mijloc:** Conflictul – Ce problemă a apărut?
 - **Sfârșit:** Cum s-a rezolvat problema?
 - Apoi, va crea un exemplu de poveste scurtă despre o întâmplare personală de marginalizare folosind un *fluturaș* cu cuvintele de legătură: „mai întâi”, „apoi”, „în cele din urmă”.
 - Exemple de propoziții:
 - „**Mai întâi**, eram la școală și am fost ales ultimul pentru echipă.”
 - „**Apoi**, m-am simțit foarte trist și singur.”
 - „**În cele din urmă**, am învățat să îmi exprim sentimentele și am făcut noi prieteni.”
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Diagrama va fi colorată și clară pentru a susține înțelegerea structurii narative.
 - Elevii vor primi un fluturaș cu cuvintele cheie pentru a-i ajuta să își organizeze povestea.

3. Scrierea propriei povești (20 de minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea competenței de a redacta un text narativ despre o experiență personală.
- **Activități:**
 - Elevii vor scrie o poveste scurtă despre o întâmplare în care s-au simțit marginalizați sau excluși, folosind structura discutată și cuvintele de legătură.
 - Profesorul va circula prin clasă și va oferi sprijin individual elevilor care întâmpină dificultăți.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii vor lucra în grupuri mici pentru a discuta despre întâmplările lor înainte de a începe să scrie.
 - Elevii pot utiliza fișe cu imagini care să ajute la organizarea gândurilor și povestirii.

4. Prezentarea poveștilor (15 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea abilității de a exprima idei clar și de a prezenta o poveste.
- **Activități:**
 - Fiecare elev va prezenta povestea sa în fața clasei, folosind diagrama pentru a explica structura poveștii și pentru a arăta cum au folosit conectorii.
 - Elevii pot folosi o fișă cu imagini care ilustrează fiecare parte a poveștii lor pentru a ajuta la clarificarea mesajului.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot prezenta doar o propoziție sau o imagine, în funcție de nevoile lor.
 - Întreaga clasă va fi încurajată să asculte activ și să își aprecieze colegii.

5. Concluzie și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Recapitularea lecției și oferirea feedback-ului pozitiv.
- **Activități:**
 - Discuție finală despre ce au învățat elevii din lecție.
 - Aprecierea eforturilor elevilor, în special a celor care au utilizat corect structura poveștii și conectorii de legătură.
 - Feedback individualizat și încurajarea elevilor să își continue activitățile de scriere acasă.

RESURSE MATERIALE:

- Diagrama structurală a unei povești (început, mijloc, sfârșit)
- Fluturași cu cuvintele de legătură („mai întâi”, „apoi”, „în cele din urmă”)
- Fișe de lucru cu imagini pentru organizarea poveștii/ planșe de desen pentru elevii talentați la desen
- Hârtie și pixuri, creioane colorate pentru scris/ desenat

RESURSE UMANE:

- Profesorul pentru ghidajul elevilor și feedback.
- Colegii pentru ajutorul în activitățile de grup (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale).
- Posibil suport din partea unui profesor de sprijin (dacă este disponibil).

EVALUARE:

- Evaluare continuă pe baza progresului individual al elevilor în activitățile de grup și individuale.
- Feedback personalizat pentru fiecare elev, luând în considerare diferențele de ritm și de învățare.

Diagrama conectorilor

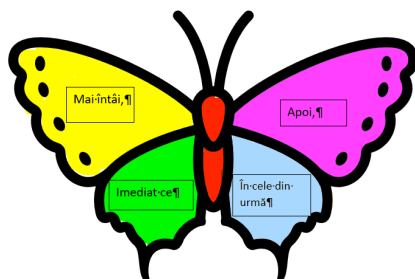
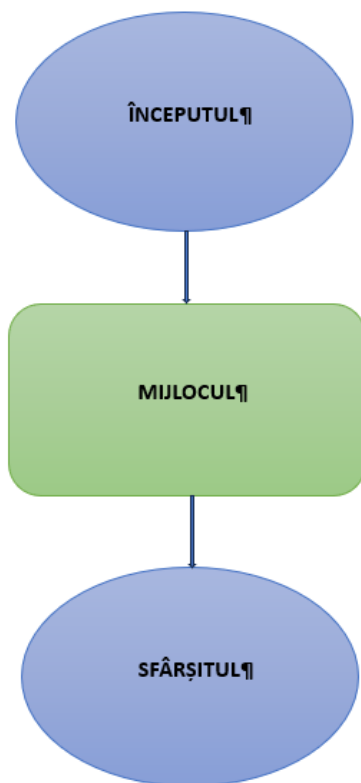

DIAGRAMA-POVEȘTII¶

Fișa de lucru 1

CONECTOR	TITLUL POVEȘTIMII

CONECTOR	

CONECTOR	
CONECTOR	

2.2 Plan de lecție pentru Aria curriculară Matematică și științe ale naturii / Matematică și/sau Științe ale naturii

Clasa a 2-a³

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Scăderea cu trecere peste ordin

SUBIECTUL LECȚIEI: Numerele prietenoase și cățelușul schiop

TIPUL LECȚIEI: Lecție integrată – Matematică și Educație socială

COMPETENȚE GENERALE:

1. Utilizarea numerelor în calcule elementare

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.4. Efectuarea de adunări și scăderi, mental și în scris, în centrul 0-1000, recurgând la numărare și/sau grupare ori de câte ori este necesar

COMPETENȚE DERIVATE:

- Aplicarea corectă a tehnicii de scădere cu trecere peste ordin.
- Participarea activă la activități de grup care presupun sprijin reciproc și colaborare.
- Utilizarea conceptului de „număr prietenos” în rezolvarea problemelor matematice.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Să capteze atenția elevilor și să introducă tema lecției printr-o poveste despre numerele prietenoase.
- **Activități:**
 - Profesorul spune o poveste despre numerele care nu vor să împrumute și despre un băiat care nu vrea să ajute un cățeluș.

³ Activitate propuse de prof. inv. Scutelnicu Ana Sorana (de la Școala Gimnazială "Axente Sever", Aiud, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- Discuție ghidată cu întrebări: „Ce ar fi dacă numerele nu ar împrumuta?”, „Cum s-ar simți cățelușul?”.
- *Adaptări pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Autism nonverbal: Suport vizual (cartonașe PECS pentru fiecare etapă a poveștii).
 - ADHD: Ascultare activă cu repetiție și mască de rol (păpușa sau obiect pentru a ajuta la concentrare).

2. Exersare matematică (10 minute)

- *Obiectiv:* Să efectueze corect operații de scădere cu trecere peste ordin.
- **Activități:**
 - Profesorul explică și rezolvă un exemplu de scădere cu trecere peste ordin: $42 - 18$.
 - Elevii lucrează în perechi, rezolvând exerciții similare (exemplu: $65 - 27$, $53 - 19$).
- *Adaptări pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Autism nonverbal: Folosirea materialelor concrete (jetoane colorate) pentru vizualizarea scăderii.
 - ADHD: Sarcini scurte și clare. După rezolvarea unui exercițiu, se schimbă activitatea pentru a menține interesul.

3. Pauză activă (5 minute)

- *Obiectiv:* Să relaxeze și să energizeze elevii pentru următoarele activități.
- **Activități:**
 - Joc senzorial: „Dacă ești un număr prietenos, sari de 3 ori! Dacă nu, bate din palmel”.
- *Adaptări pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - *Autism nonverbal:* Opțiunea de a folosi un fidget toy sau activități repetitive.
 - *ADHD:* Mișcare ghidată prin ritmuri cu bății din palme sau mișcări de stretching.
 -

4. Joc de rol „Numerele care se ajută” (10 minute)

- *Obiectiv:* Să aplice în mod activ conceptul de „ajutor reciproc” într-un context matematic.

- **Activități:**

- Elevii joacă rolul numerelor care trebuie să ajute sau să refuze să ajute, iar un elev va fi mediatorul care va convinge numerele să colaboreze.
- Discuție despre importanța ajutorului reciproc: „Cum a fost pentru numărul care a decis să împrumute?”.

- *Adaptări pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Autism nonverbal: Ghidaj vizual cu cartonașe „prietenos” sau „nu ajută”.
- ADHD: Scenarii scurte, cu replici clare și obiecte pentru manipulare.

5. Reflecție și bilet de bunățate (10 minute)

- *Obiectiv:* Să reflecteze asupra lecției și să aplice comportamente de bunățate în viața reală.

- **Activități:**

- Elevii scriu sau desenează un „bilet de bunățate” în care își notează un gest frumos pe care îl vor face pentru un coleg.

- *Adaptări pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Autism nonverbal: Alegerea unui simbol (ex. inimă sau mână întinsă) pentru a arăta bunățatea.
- ADHD: Desen sau gest fizic (strângerea mâinii unui coleg).

RESURSE MATERIALE:

- Cartonașe PECS pentru suport vizual.
- Jetoane colorate pentru vizualizarea scăderii.
- Fidget toys și materiale tactile (ex. numere decupate din spumă).
- Figuri din lemn sau jucării pentru jocul de rol.

RESURSE UMANE:

- Profesor, elevi,.
- Profesor de sprijin.

EVALUARE:

- *Formativă*
 - Observarea activității elevilor în timpul jocului de rol și al exercițiilor de matematică.
 - Feedback-ul direct al elevilor prin răspunsuri la întrebările de reflecție.

- *Sumativă*
 - Evaluarea învățării prin completarea exercițiilor de scădere cu trecere peste ordin.
 - Evaluarea aplicării conceptelor de empatie și ajutor reciproc în activitatea de „bilet de bunătate”.

Fișa de lucru 1 *Exerciții de scădere cu trecere peste ordin*

Obiectiv: Exersarea scăderii cu trecere peste ordin.

Instrucțiuni: Rezolvă următoarele exerciții de scădere. Fiecare exercițiu conține un număr „prietenos” care te va ajuta să rezolvi corect.

1. $54 - 28 =$ _____
2. $67 - 49 =$ _____
3. $82 - 56 =$ _____
4. $73 - 57 =$ _____
5. $45 - 18 =$ _____

Întrebări:

1. Cum ai reușit să împrumuți un număr pentru a rezolva exercițiile?

2. Ce se întâmplă dacă numerele nu se ajută între ele?

3. Poți să îți imaginezi o situație în viața reală în care ajutam pe cineva la fel ca numerele care se ajută între ele?

Fișa de lucru 2 *Povestea matematică*

Obiectiv: Înțelegerea conceptului de „ajutor reciproc” în contextul matematicii.

Instrucțiuni: Citește cu atenție povestea și completează propozițiile pentru a o finaliza.

„Numărul 7 nu voia să ajute niciun alt număr. Îi plăcea să fie singur și nu înțelegea de ce ar trebui să împrumute altora. Într-o zi, numărul 3 a venit și i-a spus: 'Hai să lucrăm împreună! Eu te ajut pe tine, iar tu mă ajuți pe mine!' Numărul 7 a înțeles că dacă se ajută cu alte numere, amândoi vor rezolva mult mai repede orice problemă!”

- Numărul 7 a învățat că atunci când ajutam,
- Când numărul 7 a ajutat numărul 3,
- Ce ai învățat tu din povestea numerelor care ajută?

Întrebări de reflecție:

1. Cum se simte numărul care nu ajută?

2. Cum se simte numărul care primește ajutor?

3. Ce putem face noi pentru a fi prietenoși și a ajuta pe ceilalți?

Fișa de lucru 3 Scăderea „prietenilor”

Obiectiv: Aplicarea ideii de „numere prietenoase” în rezolvarea problemelor.

Instrucțiuni: Rezolvă următoarele exerciții de scădere și, după fiecare exercițiu, gândește-te la numerele care se ajută.

1. $42 - 18 =$ _____
2. $67 - 38 =$ _____
3. $85 - 56 =$ _____
4. $92 - 43 =$ _____

Întrebări:

1. Ce număr „a ajutat” alt număr în fiecare exercițiu?

2. Dacă numerele nu se ajută între ele, cum am putea rezolva problema?

3. Care sunt comportamentele „prietenoase” pe care le putem folosi și în viața de zi cu zi?

Fișa de lucru 4 *Exerciții de colaborare*

Obiectiv: Îmbunătățirea abilității de a lucra în echipă și de a ajuta colegii în rezolvarea problemelor.

Instrucțiuni: Lucrează în pereche sau în grupuri mici pentru a rezolva următoarele exerciții de scădere cu trecere peste ordin.

1. $45 - 19 =$ _____

2. $56 - 38 =$ _____

3. $72 - 47 =$ _____

După ce rezolvi exercițiile, explică colegului tău cum ai ajuns la răspuns.

Întrebări de reflecție:

1. Ce ai învățat ajutându-ți colegul să rezolve problemele?

2. Cum ai putea folosi ajutorul reciproc pentru a rezolva mai rapid orice problemă?

3. Cum te-ai simțit atunci când ai ajutat pe cineva și când ai fost ajutat?

Fișa de lucru 5 *Biletul de bunătate*

Obiectiv: Reflecție asupra importanței ajutorului reciproc în viața cotidiană și în matematică.

Instrucțiuni: Scrie un mesaj de bunătate pentru un coleg, explicând un gest frumos pe care îl vei face pentru el sau ea.

Exemplu: „Voi ajuta pe [numele colegului] să rezolve un exercițiu sau voi împărtăși cu el/ea ceva ce am învățat astăzi.”

Întrebări de reflecție:

1. Ce am învățat astăzi despre matematică?

2. Ce am învățat astăzi despre ajutorul reciproc și bunătate?

3. Ce gest de bunătate ai putea face pentru un coleg?

Clasa a 3-a⁴**ARIA CURRICULARĂ:** Matematică și științe ale naturii**DISCIPLINA:** Matematică**UNITATEA DE ÎNVĂȚARE:** Frații**SUBIECTUL LECȚIEI:** Frații - citire, scriere, comparare, ordonare, adunare și scădere**TIPUL LECȚIEI:** Fixare / Consolidare**DURATA:** 50 minute**COMPETENȚE GENERALE:**

2. Utilizarea numerelor în calcule.

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.1 Recunoașterea fracțiilor subunitare și echiunitare, cu numitori mai mici sau egali cu 10

2.2 Compararea fracțiilor cu același numitor

2.3 Ordonarea fracțiilor cu același numitor

2.4 Efectuarea de adunări și scăderi de fracții cu același numitor

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea și plasarea fracțiilor pe axa numerelor
- Colaborarea în echipă pentru rezolvarea problemelor

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (10 minute)**

- **Obiectiv:** Familiarizarea elevilor cu noțiunile de fracții echiunitare, subunitare și supraunitare.
- **Activități:**
 - Începem lecția cu o scurtă recapitulare a noțiunilor de fracții: fracții subunitare (ex. $\frac{1}{2}$), fracții echiunitare (ex. $\frac{1}{3}$) și fracții supraunitare (ex. $\frac{3}{2}$).
 - Vizualizăm împreună imagini cu obiecte împărțite în părți egale (o pizza, o prăjitură, un cerc împărțit) pentru a înțelege vizual fiecare tip de fracție.

⁴ Activitate propuse de prof. inv. Lațiu Călina Elena, Goia Ana Nicoleta și Popa Mihaela Elena (de la Școala Gimnazială Nicolae Drăgan, Galda de Jos, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Folosirea imaginii vizuale a unui obiect fizic sau a unei activități interactive pentru a ajuta elevii cu dificultăți de învățare să înțeleagă mai ușor conceptele. De exemplu, se pot folosi cartonase mari, colorate pentru a reprezenta fracțiile.

2. Activități de fixare - joc cu bomboane M&Ms (10 minute)

- *Obiectiv:* Fixarea cunoștințelor despre fracții și exersarea comparării acestora.
- **Activități:**
 - Elevii primesc bomboane colorate (portocalii pentru fracții echiunitare, verzi pentru fracții subunitare, mov pentru fracții supraunitare).
 - Fiecare grup va alege bomboane corespunzătoare fracțiilor date de profesor și le va plasa pe tablă în ordinea corectă a fracțiilor.
 - Apoi, elevii vor compara fracțiile, explicând de ce au plasat bomboanele într-o anumită ordine.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot lucra în grupuri mici sau pot folosi carduri cu imagini pentru a asocia fracțiile cu obiecte familiare (de exemplu, „jumătate de pizza”, „trei sferturi de prăjitură”).
 - Se vor oferi exemple vizuale suplimentare pentru a sprijini înțelegerea.

3. Compararea și ordonarea fracțiilor (15 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea abilității de a compara și ordona fracții cu același numitor.
- **Activități:**
 - Pe tablă sunt scrise mai multe fracții cu același numitor, iar elevii vor lucra în echipe pentru a le compara și ordona de la cea mai mică la cea mai mare.
 - Folosind fișe de lucru cu exemple, elevii vor încadra fracțiile corect pe axa numerelor.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se pot folosi fișe de lucru colorate și diagrame pentru a ajuta elevii să vizualizeze mai clar relațiile între fracții.
 - Se pot utiliza fracții cu numitorul mai mic pentru a începe, pentru a nu suprasolicita elevii.

4. Adunarea și scăderea fracțiilor (10 minute)

- *Obiectiv:* Exersarea operațiunilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor.
- **Activități:**
 - Profesorul va da exemple de fracții cu același numitor și va cere elevilor să adune și să scadă fracțiile respective.
 - Elevii vor rezolva probleme de adunare și scădere pe fișele de lucru sau în grupuri mici.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se va oferi sprijin pas cu pas, folosind material vizual pentru a ilustra adunarea și scăderea fracțiilor.
 - Se pot folosi fracții de dimensiuni mici, pentru început, pentru a ajuta elevii să proceseze mai ușor informația.

5. Prezentarea activităților și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.
- **Activități:**
 - Elevii vor prezenta soluțiile la problemele rezolvate în grupuri.
 - Profesorul va oferi feedback pozitiv și va răspunde întrebărilor.
 - Se va discuta despre importanța fracțiilor în viața de zi cu zi.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se va acorda timp suplimentar pentru a răspunde la întrebări, iar prezentările vor fi susținute într-un ritm lent și clar, pentru a asigura înțelegerea corectă.

RESURSE MATERIALE:

- Bomboane colorate M&Ms;
- Fișe de lucru cu fracții;
- Carduri cu imagini pentru fracții;
- Tablă și marker;
- Axa numerelor (pentru compararea și ordonarea fracțiilor).

RESURSE UMANE:

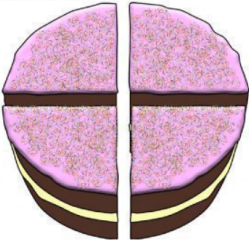
- Profesorul, elevii;
- Profesorul de sprijin (pentru sprijin suplimentar elevilor cu cerințe educaționale speciale).

EVALUARE:

- Observarea activităților în grupuri și analiza corectitudinii răspunsurilor.
- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Feedback și discuții de grup pentru a verifica înțelegerea conceptelor.

Fișa de lucru 1

Completează tabelul de mai jos cu fracțiile corespunzătoare fiecărei imagini.

Imagine	Fracție (Scrie fracția corespunzătoare)
 (Jumătate de pizza)	
 (Un sfert de prăjitură)	
 (Trei din patru fursecuri)	
 (Două bucăți dintr-o felie de pâine împărțită în 3)	

Fișa de lucru 2

Împreună cu colegii tăi, compară fracțiile și așază-le în ordinea corectă (de la cea mai mică la cea mai mare).

Fracție 1	Fracție 2	Semnul corect (>, <, =)
2/6	3/6	
1/4	2/4	
5/8	3/8	
7/10	6/10	

Fișa de lucru 3

Rezolvă următoarele exerciții de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor.

1. $1/5 + 2/5 =$ _____
2. $3/6 - 1/6 =$ _____
3. $4/10 + 3/10 =$ _____
4. $7/8 - 3/8 =$ _____

Fișa de lucru 4

Plasează fracțiile date pe axa numerelor.

Fracție	Axa numerelor
1/4	_____
3/8	_____
5/6	_____
2/5	_____

Instrucțiuni adiționale:

Desenează axa numerelor pe fiecare fișă și marchează punctele corespunzătoare fracțiilor de mai sus.

Fișa de lucru 5

Rezolvă următoarele probleme:

1. La o pizza sunt 8 felii. Dacă mănânci $\frac{3}{8}$ din pizza, câte felii rămân?
2. La o prăjitură, ai împărțit-o în 4 părți egale. Dacă ai mâncat $\frac{1}{4}$ din prăjitură și prietenul tău a mâncat $\frac{2}{4}$, câte părți mai rămân?

În echipe de 3-4 elevi, rezolvați următoarele exerciții împreună:

1. Compară fracțiile $\frac{1}{5}$ și $\frac{3}{5}$. Care dintre ele este mai mare?
2. Așază fracțiile $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{8}$ și $\frac{1}{2}$ în ordine crescătoare.
3. Dacă ai $\frac{6}{10}$ dintr-o prăjitură și prietenul tău are $\frac{2}{10}$, câte fracții mai rămân?

2.3 Plan de lecție pentru Aria curriculară Om și societate. Educație civică/ Religie pentru cultul ortodox

Clasa: a 4-a

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINA: Educație civică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Normele morale și importanța lor în viața cotidiană

TIPUL LECȚIEI: Mixtă

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Aplicarea unor norme de conduită în viața cotidiană.
2. Manifestarea unor deprinderi de comportament moral-civic în contexte de viață din mediul cunoscut.
3. Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.3. Explorarea unor norme morale care reglementează relațiile cu ceilalți oameni.
- 2.1. Explorarea unor valori morale care stau la baza relațiilor cu ceilalți oameni.
- 2.2. Recunoașterea unor comportamente moral-civice din viața cotidiană.
- 2.3. Deosebirea comportamentelor prosociale de cele antisociale.
- 3.1. Relaționarea pozitivă cu ceilalți, în rezolvarea unor sarcini simple de lucru.

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea normelor morale. Elevii vor învăța să identifice și să aprecieze importanța normelor morale în viața de zi cu zi.
- Decizii morale. Elevii vor învăța să ia decizii corecte bazate pe norme morale și valori, având în vedere implicațiile acestora asupra relațiilor și comunității.
- Empatia și respectul față de ceilalți. Elevii vor înțelege cum normele morale contribuie la relațiile armonioase și respectuoase cu ceilalți.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII:

1. Introducerea lecției (5 minute)

- *Obiectiv:* Introducerea conceptului de norme morale și importanța lor în viața cotidiană.
- **Activități:**
 - Profesorul va întreba elevii: „Ce înseamnă pentru voi un comportament corect?” și va lăsa elevii să răspundă liber.
 - Se va introduce noțiunea de „norme morale” și se va discuta de ce sunt importante aceste norme în societate.
 - Se va analiza exemplul unei situații de zi cu zi, de exemplu: „Dacă vezi un coleg că a căzut și are nevoie de ajutor, ce faci?”
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii cu ADHD vor fi ajutați prin întrebări clare și directe și vor fi încurajați să participe activ.
 - Elevii cu autism pot folosi imagini sau simboluri pentru a înțelege mai bine situațiile prezentate.

2. Activități de predare a noilor cunoștințe (25 minute)

- *Obiectiv:* Clarificarea și exemplificarea normelor morale, învățarea procesului de luare a deciziilor corecte.
- **Activități:**
 - *Discuție despre norme morale.* Se vor discuta norme morale fundamentale, cum ar fi respectul, corectitudinea, empatia și ajutorul reciproc.
 - *Studiu de caz.* Fiecare dintre elevi va primi o fișă de lucru de la 1 la 4, în mod aleatoriu. Apoi elevii vor fi împărțiți în grupe de câte 4, pentru ca fiecare grup să aibă un set complet de cartonașe (fișele de lucru 1-4). Profesorul va prezenta o situație de viață concretă, cum ar fi: „Este luna în care te-ai născut și trebuie să mergi la medicul de familie. La ușa cabinetului sunt mulți pacienți. Ce decizie vei lua?” Elevii vor analiza și vor discuta ce norme morale sunt respectate sau încălcate în funcție de deciziile pe care le pot lua.
 - *Exercițiu de reflecție.* Elevii vor răspunde la întrebările: „Ce norme morale respectă fiecare

decizie?”, „Care sunt posibilele consecințe ale fiecărei alegeri?”

- *Joc de rol.* Pe baza deciziilor pe care le-au luat, elevii vor juca diferite roluri (de ex.: un elev va fi persoana care a pierdut portofelul și îl caută, un elev va fi persoana care găsește portofelul). Elevii vor fi ghidați să se concentreze și la ce simt ei în momentul în care joacă acel rol și empatizează cu persoana din situația jucată.
- *Feedback.* Profesorul va oferi feedback asupra deciziilor luate de elevi, explicând ce norme morale au fost respectate și ce consecințe pot apărea dintr-o decizie greșită.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii cu ADHD pot discuta în grupuri mici pentru a-și menține atenția asupra activității.
 - Elevii cu autism pot folosi imagini care ilustrează alegerile din situațiile prezentate și pot discuta despre ele în mod vizual.

3. Prezentarea activităților și feedback (20 minute)

- *Obiectiv:* Aplicarea noțiunilor învățate prin activități interactive și feedback constructiv.
- **Activități:**
 - Profesorul va rula pe tabla inteligentă un chestionar despre valorile morale⁵, iar elevii vor alege împreună variantele pe care le consideră corecte pe baza discuției anterioare cu profesorul.
 - Pentru a fixa cunoștințele, elevii vor participa la un joc adaptat după metoda *Cele patru colțuri*, numit *Spune-ți părerea*. Profesorul va așeza în cele patru colțuri ale clasei, 4 panouri de lemn, fiecare dintre acestea reprezentând câte o opțiune: *De acord în totalitate*, *De acord*, *Nu sunt de acord*, *Nu sunt de acord în totalitate*. Elevii se vor strânge în centrul clasei. Profesorul va da citire unor afirmații, iar elevii se vor muta în colțul corespunzător opiniei lor. Profesorul va modera jocul și va nota pe tablă

⁵ Wordwall. (n.d.). *Valori morale* [chestionar - resursă de învățare interactivă]. Wordwall.

<https://wordwall.net/ro/resource/8722119/valori-morale>

cu ajutorul unui tabel, opțiunile copiilor pentru fiecare afirmație. La final, profesorul împreună cu elevii vor centraliza alegerile acestora și vor putea exprima opțiunile minoritare și majoritare ale clasei, pentru fiecare afirmație.

- *Anunțarea temei.* Fiecare elev, la alegere, va scrie un scurt text argumentativ pentru a susține decizia luată în timpul jocului față de una dintre afirmații. (De exemplu, elevul a ales opțiunea: *Nu sunt de acord în totalitate că prietenia ar trebui să fie necondiționată.*). Elevii sunt anunțați că pe baza acestor argumente, vor participa la lecția următoare la un exercițiu de tip dezbateri.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii cu ADHD pot beneficia de un rol activ în jocul de rol, pentru a le păstra interesul și atenția în timpul activității.
 - Elevii autiști pot avea un ghid pas cu pas și pot fi ajutați să își exprime gândurile cu ajutorul unor imagini.
 - Elevii cu cerințe educaționale speciale pot primi ca temă pentru acasă să își exprime alegerea din timpul jocului, cu ajutorul unui colaj creat pe baza unor imagini sugestive sau a unor desene.

RESURSE MATERIALE:

- Imagini și fișe de lucru cu exemple de comportamente morale și imorale;
- Fișe de lucru cu întrebări de reflecție;
- Materiale vizuale pentru elevii autiști (pictograme, simboluri);
- Panouri pentru jocul *Spune-ți părerea*;
- Tablă inteligentă și acces la internet pentru accesarea resurselor electronice.

RESURSE UMANE:

- Profesorul și elevii;
- Consilier școlar pentru susținerea activităților de grup;

EVALUARE:

- *Observație.* Evaluarea participării și implicării elevilor în discuțiile de grup și activitățile interactive.
- *Fîșe de lucru.* Evaluarea corectitudinii răspunsurilor elevilor la întrebările referitoare la norme morale și deciziile lor.
- *Temă.* Corectarea și evaluarea temei pentru acasă
- *Feedback.* Profesorul va oferi feedback constructiv privind procesul decizional al elevilor în jocurile de rol, subliniind respectarea normelor morale și a valorilor. La finalul orei, profesorul adresează elevilor câteva întrebări pentru reflecție, urmând ca acestea să fie reluate și la ora următoare, pentru actualizarea de cunoștințe, introducerea lecției noi, verificarea temei pentru acasă și desfășurarea activității de tip dezbateri, pentru a stimula elevii, nu doar să fie introspectivi, ci să gândească critic, să analizeze și să își expună opiniile..

Întrebări pentru reflecție

- *Care sunt valorile morale pe care le respectăm zilnic?*
- *Ce decizie morală ai lua într-o situație în care trebuie să alegi între a ajuta un coleg sau a te juca cu prietenii?*
- *Ce s-ar întâmpla dacă nu am respecta normele morale în viața cotidiană?*

Fișa de lucru 1 *Normele morale în viața cotidiană*

Obiectiv: Identificarea unor norme morale din diverse situații cotidiene și discutarea acestora.

Instrucțiuni:

- Citește fiecare dintre următoarele situații și notează care sunt normele morale implicate.
- Ia o decizie pe care tu o consideri corectă și explică de ce este corectă din punct de vedere moral.

Situații:

- A găsit cineva un portofel pe jos. Ce ar trebui să facă?
- Un coleg se simte rău, iar tu tocmai ai început să te joci. Ce decizie iei?
- Te afli la coadă la magazin și observi că cineva încearcă să „sară” coada. Ce ar trebui să faci?

Întrebări de reflecție:

- Ce norme morale sunt implicate în fiecare situație?
- Cum te-ai simți dacă ai încalca o normă morală?

Joc de rol

Extrage un
cartonaș din
pachetul de cărți
de joc.

Citește situația.
Gândește-te la o
soluție.

Ce decizie iei?
Spune-le și
colegilor sau
mimează.

Portofelul pierdut

Situație:

Mergi pe stradă și vezi un
portofel pe jos.
Nu știi cui aparține.

Ce ai face?

Te uiți în jur și cauți pe
cineva care l-a pierdut?
Păstrezi portofelul pentru tine?
Îl duci la poliție sau încerci
să-l returnezi folosind
actele din el?

Fișa de lucru 2 *Decizii morale*

Obiectiv: Antrenarea elevilor în procesul de luare a deciziilor morale prin reflecție asupra unor dileme.

Instrucțiuni:

- Citește următoarele dileme morale și alege un răspuns. Justifică-ți alegerea folosind norme morale.

Dileme:

- **Situația 1:** Este luna ta de naștere, iar prietenii tăi sunt afară, dar trebuie să mergi la medic. La cabinet sunt mulți pacienți care așteaptă. Ar trebui să „sară” rândul pentru a prinde mai repede un bilet sau să aștepti la rând?
- **Situația 2:** Un coleg este nefericit că a primit o notă mică la test. Vrei să-l încurajezi, dar, în același timp, îți e frică că dacă îl ajuți, profesorul te va crede că ai copiat. Ce alegi să faci?

Întrebări de reflecție:

- Ce norme morale aplici în fiecare situație?
- Care sunt posibilele consecințe ale deciziilor tale?
- Ce valoare morală crezi că este importantă în fiecare situație (onestitate, respect, responsabilitate etc.)?

Joc de rol

Extrage un
cartonaș din
pachetul de
cărți de joc.
Citește
situația.
Gândește-te la
o soluție. Ce
decizie iei?
Spune-le și
colegilor sau
mimează.

Fișa de lucru 3 *Comportamente prosociale și antisociale*

Obiectiv: Facilitarea înțelegerii elevilor în ceea ce privește diferența dintre comportamente prosociale și antisociale.

Instrucțiuni:

- Citește următoarele exemple de comportamente și clasifică-le ca „prosociale” sau „antisociale”.
- Justifică-ți alegerea.

Exemple:

1. Ajut un coleg să-și adune cărțile căzute.
2. Mă cert cu un coleg pentru a-l face să se simtă rău.
3. Împart jucării cu ceilalți copii la locul de joacă.
4. Împing pe cineva pentru a ajunge primul la ușa clasei.
5. Spun adevărul atunci când am făcut o greșeală, chiar dacă sunt pedepsit.

Întrebări de reflecție:

- Care sunt comportamentele care te ajută să construiești relații bune cu ceilalți?
- Ce comportamente antisociale pot afecta relațiile tale cu ceilalți?

Joc de rol

Extrage un cartonaș din pachetul de cărți de joc. Citește situația. Gândește-te la o soluție. Ce decizie iei? Spune-le și colegilor sau mimează.

Fișa de lucru 4 *Procesul de luare a deciziilor*

Obiectiv: Facilitarea înțelegerii elevilor în ceea ce privește procesul de luare a deciziilor corecte și cum să reflecteze asupra acestuia.

Instrucțiuni:

- Citește următoarele întrebări și folosește-le pentru a analiza situațiile în care trebuie să iei decizii. Completează fiecare secțiune pentru a lua decizia corectă.

Situația 1: „Mergi la medicul de familie, dar prietenii tăi te așteaptă să ieși afară la joacă.”

- **Presiune:** Simți vreo presiune din partea prietenilor? Ce îți sugerează să faci?
- **Risc:** Ce riscuri există dacă nu mergi la medic?
- **Observare:** Ai toate informațiile necesare pentru a lua o decizie bună?
- **Consecințe:** Ce se va întâmpla dacă nu mergi la medic?
- **Emoții:** Ce simți în legătură cu decizia de a merge sau nu la medic?
- **Sine:** Ce valori vrei să urmezi în această decizie?

Întrebări de reflecție:

- Cum te-ai simți dacă ai lua o decizie greșită?
- Care este valoarea morală care ar trebui să fie luată în considerare în această situație?

Joc de rol

Extrage un cartonaș din pachetul de cărți de joc. Citește situația. Gândește-te la o soluție. Ce decizie iei? Spune-le și colegilor sau mimează

Fișa de lucru 5 *Spune-ți părerea: dileme morale în mișcare*

Obiectiv: Dezvoltarea gândirii critice și a abilității de argumentare a elevilor, ajutându-i să reflecteze asupra normelor morale și să își exprime opiniile într-un mod structurat

Materiale necesare:

- 4 panouri de lemn cu etichetele: „De acord în totalitate”, „De acord”, „Nu sunt de acord”, „Nu sunt de acord în totalitate”.
- Un tabel pe tablă pentru înregistrarea răspunsurilor.

Reguli de desfășurare:

1. Elevii se vor aduna în centrul clasei.
2. Profesorul va citi o serie de afirmații legate de dileme morale.
3. După fiecare afirmație, elevii se vor deplasa către colțul clasei care corespunde opiniei lor.
4. Profesorul va modera discuția și poate cere unor elevi să explice alegerea făcută.
5. Se notează pe tablă opțiunile majoritare și minoritare pentru fiecare afirmație.
6. La final, profesorul și elevii analizează împreună alegerile clasei, discutând de ce anumite opțiuni au fost mai populare și ce înseamnă acest lucru din punct de vedere moral.

Clasa a 3-a**ARIA CURRICULARĂ:** Om și societate**DISCIPLINA:** Religie pentru cultul ortodox**UNITATEA DE ÎNVĂȚARE:** Colaborarea în comunitate și relațiile interpersonale din perspectiva moralei religioase**SUBIECTUL LECȚIEI:** Cum putem răsplăti răul cu bine?**TIPUL LECȚIEI:** Predare-învățare activ-participativă (ascultare activă, discuții, jocuri de rol, lucrul în grupuri)**Durata lecției:** 50 de minute**COMPETENȚE GENERALE:**

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Descrierea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete.
- Participarea la dialoguri pe teme religioase legate de relațiile interpersonale, de exemplu: „Ce învăț de la colegii mei și ce pot învăța ei de la mine?”, „Cum pot să răsplătesc răul cu bine?”

COMPETENȚE DERIVATE:

- Dezvoltarea abilității de ascultare activă și de reflecție asupra comportamentului propriu și al celorlalți.
- Construirea unui comportament pozitiv în relațiile cu ceilalți, inspirat de valorile morale și religioase.
- Îmbunătățirea capacității de a exprima gânduri și sentimente legate de viața spirituală și socială.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (10 minute)**

- *Obiectiv:* Activarea cunoștințelor anterioare ale elevilor și stimularea interesului pentru tema lecției.
- **Activități:**
 - *Întrebări deschise și ascultare activă.* Profesorul pune întrebările: „Cum reacționezi atunci când cineva îți face rău?”, „Cum te simți atunci când ajungi să fii răsplătit cu rău pentru binele pe care l-ai făcut?”
 - Elevii răspund la întrebări, iar profesorul îi ajută să reflecteze asupra răspunsurilor prin întrebări suplimentare: „Ce ar trebui să facem atunci când

cineva greșește față de noi?” „De ce este important să răspundem cu bine, nu cu rău?”

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se pot folosi imagini sau pictograme pentru a ilustra întrebările.
 - De asemenea, întrebările pot fi repetate și clarificate cu ajutorul unui asistent educațional, dacă este necesar.

2. Prezentarea unei povești religioase (15 minute)

- *Obiectiv:* Ilustrarea lecției printr-o poveste biblică relevantă.
- **Activități:**
 - *Poveste narativă și discuții.* Profesorul prezintă o poveste biblică relevantă pentru tema lecției (exemplu: „Pilda fiului risipitor” sau „Iertarea lui Isus pe cruce”), subliniind cum răspunsul cu bine la rău aduce mântuire și reconciliere.
 - După prezentare, se deschide o discuție despre cum am putea aplica în viața noastră această lecție.
 - *Dialoguri în perechi.* Elevii discută în perechi despre ce au învățat din poveste și cum pot aplica lecțiile în viața lor. Unii elevi vor împărtăși ce au discutat cu colegii lor.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Povestea va fi susținută de imagini și descriere clară. Dacă este necesar, elevii pot lucra în grupuri mai mici sau pot folosi resurse suplimentare (fișe de lucru cu cuvinte-cheie sau propoziții completate).

3. Joc de rol: „Cum răspundem cu bine răului?” (15 minute)

- *Obiectiv:* Exersarea abilității de a răspunde cu bine, nu cu rău, în situații concrete.
- **Activități:**
 - *Joc de rol.* Elevii sunt împărțiți în grupuri mici (3-4 elevi) și li se dau diverse situații problemă în care trebuie să răspundă cu bine răului. Fiecare grup va crea un scenariu, îl va juca în fața clasei și va

explica cum au ales să răspundă cu bine în situația respectivă.

- Exemple de situații: „Un coleg ți-a luat jucăria fără să-ți ceară voie. Ce faci?”, „Un coleg te-a înjurat. Cum ai reacționa?”
- După fiecare joc de rol, ceilalți elevi oferă feedback și propun alternative de răspunsuri bune.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii care au dificultăți de exprimare verbală pot folosi desene sau simboluri pentru a ilustra situațiile. De asemenea, profesorul poate oferi exemple clare și ajutor în formularea unui răspuns potrivit.

4. Reflecție și discuție în grup (5 minute)

- *Obiectiv:* Încurajarea elevilor să reflecteze asupra lecției și să aprecieze comportamentele pozitive din jurul lor.
- **Activități:**
 - *Exercițiu de reflecție în grup mare.* Elevii sunt invitați să împărtășească un moment în care au răspuns cu bine unui rău, dar și cum s-au simțit în acea situație.
 - Profesorul va încuraja elevii să aprecieze exemplele pozitive și să explice ce au învățat din lecție.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se poate oferi ajutor suplimentar elevilor pentru a înțelege întrebările, iar feedback-ul poate fi individualizat.

5. Concluzie și feedback final (5 minute)

- *Obiectiv:* Consolidarea cunoștințelor și reflecției asupra lecției.
- **Activități:**
 - *Feedback și concluzii.* Profesorul rezumă ideile principale ale lecției, subliniind importanța iertării și răsplătirii răului cu bine.
 - Elevii vor răspunde la întrebarea: „Cum voi răspunde cu bine dacă cineva îmi face rău?”
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se poate folosi o evaluare vizuală, de exemplu, un „semn de aprobare” sau „semn de întrebare”

pentru a încuraja elevii să se exprime despre ce au învățat.

RESURSE MATERIALE:

- Imagini sau pictograme pentru ilustrarea poveștilor biblice;
- Fișe de lucru cu întrebări de reflecție și jocuri de rol;
- Cartonașe cu exemple de situații problemă;
- Creioane, markere, hârtie pentru desen și scriere;
- Pliante sau postere cu fraze cheie din lecție.

RESURSE UMANE:

- Profesorul de religie, elevi;
- Profesorul de sprijin.

EVALUARE:

- Evaluarea va fi realizată pe baza activităților de joc de rol și a participării la discuțiile din grupuri.
- Se va urmări înțelegerea conceptului „răsplătește răul cu bine” și aplicarea acestuia în situații concrete.
- Feedback-ul va fi colectat prin observație directă a comportamentului elevilor în timpul lecției și prin discuțiile de grup.

Fișa de lucru 1 Poveste biblică – Reflecție și întrebări

Obiectiv: Evaluarea înțelegerii poveștii și învățătura acesteia, în legătură cu răspunsul la rău cu bine.

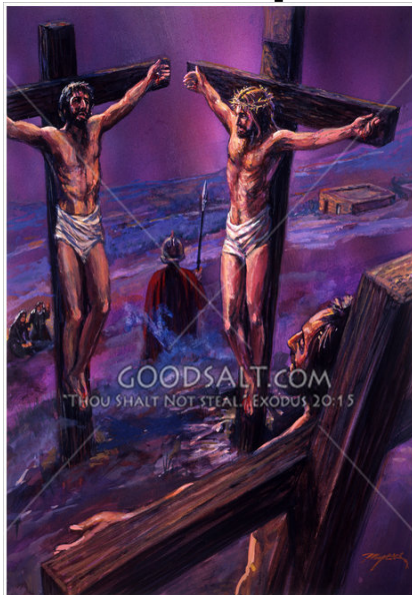
Partea I: Citește povestea biblică

- Citește cu atenție povestea biblică despre *Pilda fiului risipitor* sau *Iertarea lui Isus pe cruce*.

Pilda fiului risipitor

Iertarea lui Isus pe cruce

Partea II: Răspunde la următoarele întrebări:

A.

1. Ce a făcut fiul risipitor pentru a primi iertare?
2. Cum a reacționat tatăl în momentul în care fiul s-a întors acasă?

B.

1. Ce a spus Isus când a fost răstignit pe cruce?
2. Care este învățătura morală a acestei povești?

Ce înseamnă pentru tine să „răsplătești răul cu bine”?

Fișa de lucru 2 *Joc de rol – Situații problemă*

Obiectiv: Ajutarea elevilor să aplice învățăturile lecției prin simularea unor situații în care trebuie să răspundă cu bine la rău.

Partea I: Citește fiecare situație și completează răspunsul

Citește următoarele situații și scrie ce ai face în fiecare caz:

1. Un coleg te-a împins la joacă și ți-a luat jucăria. Ce vei face?

Răspuns:

2. Un prieten ți-a spus că nu vrea să-ți mai fie prieten și te-a supărat. Cum ai reacționa?

Răspuns:

3. Cineva te-a învățat o lecție în mod neplăcut. Ce ai putea face pentru a-i răspunde cu bine?

Răspuns:

Partea a II-a: Discută în grupul tău

- În grup, discutați despre răspunsurile voastre și împărtășiți un exemplu real în care ați răspuns cu bine la un rău.
- Scrieți un scurt rezumat al discuției și a ceea ce ați învățat.

Fișa de lucru 3 *Reflecție finală – Cum putem răsplăti răul cu bine?*

Obiectiv: Încurajarea elevilor să reflecteze asupra lecției și să aplice comportamentele învățate în viața de zi cu zi.

Partea I: Completează propozițiile

1. Atunci când cineva mă supără, eu pot răspunde cu...

Răspuns:

2. Dacă cineva mă jignește, eu voi încerca să...

Răspuns:

3. Răsplătirea răului cu bine mă ajută să...

Răspuns:

4. Ce am învățat din lecția de azi?

Răspuns:

Partea a II-a: Desenează un moment în care ai răspuns cu bine la un rău.

- Desenează o situație în care ai răspuns cu bine și explică-i profesorului sau colegilor cum te-ai simțit în acea situație.

2.4. Plan de lecție pentru Arte vizuale și abilități practice

Clasa pregătitoare⁶

ARIA CURRICULARĂ: Arte vizuale și abilități practice

DISCIPLINA: Arte

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Pinguinul schior

SUBIECTUL LECȚIEI: Linu Pinguinul – decupare, asamblare, lipire

TIPUL LECȚIEI: Formare de priceperi și deprinderi

DURATA: 50 minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Explorarea de mesaje artistice exprimate în limbaj vizual într-o diversitate de contexte familiar
2. Realizarea de creații funcționale și/sau estetice folosind materiale și tehnici elementare diverse

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.3. Manifestarea curiozității față de explorarea de mesaje artistice simple, exprimate vizual;
- 2.3. Realizarea de obiecte/construcții folosind materiale ușor de prelucrat și tehnici accesibile;
- 2.4. Transformarea unui material folosind tehnici variate;
- 2.5. Explorarea de utilizări în contexte variate a obiectelor/lucrărilor realizate prin efort propriu;

COMPETENȚE DERIVATE:

- Formularea unor răspunsuri și păreri proprii pe baza unor întrebări adresate;
- Manifestarea curiozității față de explorarea de mesaje artistice simple, exprimate vizual;

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Familiarizarea elevilor cu mediul în care vom desfășura activitatea, cu materialele pe care le vom folosi;

⁶ Activitate propuse de prof. inv. Crețiu Alexandra Maria (de la Liceul Dr. Lazăr Chirilă, Baia de Arieș, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- **Activități:**

- Profesorul începe lecția prin a audia împreună cu elevii un cântecel despre Apolodor;
- După ascultarea cântecelului, adresează copiilor întrebări despre conținutul cântecelului;
- „Cine era Apolodor?/ Unde stătea Apolodor?/ Ce meserie avea acesta?/ Cine erau colegii lui Apolodor?/ Ce dorea acesta să facă?, etc.”;
- Menționează faptul că Apolodor dorea să se întoarcă înapoi în Labrador, deoarece îi era dor de Linu, schiorul;
- Profesorul cere elevilor să despartă în silabe câteva cuvinte și apoi să le numere bătând din palme;
- Mai apoi, îi anunță că în acea zi, la ora de arte, o să facă împreună tabloul întoarcerii lui Apolodor în Labrador.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Folosirea imaginii lui Apolodor în format A3 și de asemenea a unui pinguin de pluș pe care aceștia îl pot mângâia, pentru a înțelege mai ușor conceptele.

2. Activități de fixare (10 minute)

- *Obiectiv:* Fixarea modului de lucru;

- **Activități:**

- Profesorul prezintă planșa model și modul de lucru;
- Le explică clar elevilor care sunt pașii pentru a realiza lucrarea; explică modul de decupare al fiecărui element, modul de asamblare și totodată modul de lipire, atât a elementelor, cât și a vatei medicinale.
- Profesorul se asigură că elevii au pe bănci materialele necesare și îi ajută să le descopere împreună: coală albastră, foaie cu ochișorii pinguinului, pinguinul, conturul zăpezii și vată medicinală.
 - Profesorul le spune elevilor că înainte să înceapă activitatea practică o să joace împreună un joc muzical „Dansul pinguinilor”, care are ca protagoniști tot niște pinguini

drăgălași pentru ca elevii să observe cum arată un pinguin.

- Mai apoi, îi ajută să își încălzească mânuțele și să se pregătească de activitate printr-o poezioară:

„Mișcăm degetelele,
Ne lipim pălmuțele,
Pumnișorii îi răsucim
Și apoi îi învărtim.
Plouă ușor, să auzim!
Cu vârf de degete masa lovim.
Plouă mai tare, ploaia tot vine,
Lovim cu degetele-acum mai bine.
Tună departe, tună acum,
Batem cu pumnii;
Bum! Bum! Bum!
Vreme frumoasă s-a făcut!”

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii vor lucra alături de un coleg, iar profesorul o să treacă pe la ei să îi ajute ori de câte ori au nevoie.
 - Se vor oferi exemple vizuale suplimentare pentru a sprijini înțelegerea pașilor activității.

3. Decuparea pieselor tabloului (15 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea abilității de decupa diferite elemente respectând conturul; Pe fundal am pus muzică liniștitoare din desenele Disney.
- **Activități**
 - Profesorul anunță elevii să ia în mână fișa cu pinguinul și să îl decupeze pe linia neagră (pe contur), iar mai apoi să decupeze zăpada de sub acesta;
 - După decuparea pinguinului, elevii trec la decuparea ochișorilor;
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot primi elementele gata decupate, iar ei vor trebui doar să le assembleze și să le lipească. Dacă nu reușesc să assembleze piesele și să le lipească, aceștia vor primi o fișă de colorat care

conține exact conturul tabloului final pe care elevii trebuie să îl realizeze;

4. Asamblarea și lipirea pieselor(10 minute)

- *Obiectiv:* Exersarea operațiunilor de asamblare în ordine corectă, cronologică și lipirea corectă a pieselor;
- **Activități:**
 - Profesorul prezintă din nou modul de asamblare a prietenului elevilor, pinguinul Apolodor, menționând faptul că acesta are 2 ochișori, un cioc, două aripioare și două piciorușe;
 - Elevii vor lipi corect și ordonat elementele decupate, apoi pe burtică și față vor lipi vată, iar mai târziu, sus pe pagina albastră o să scrie cu litere de tipar „Apolodor”.
 - *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se va oferi sprijin elevilor, pas cu pas, folosind materialele de lucru și explicații clare asupra modului de lucru;

5. Prezentarea activităților și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Prezentarea lucrărilor și împărtășirea impresiilor despre această activitate
- **Activități:**
 - Elevii își vor prezenta pe rând în fața clasei lucrarea, iar colegii o vor alege pe cea mai reușită.
 - Profesorul va aprecia toate lucrările spunându-le că toți au lucrat minunat, iar drept recompensă elevii primesc un ETI-PUF, moale ca și burtica pinguinilor;
 - Se va discuta despre faptul că atunci când suntem departe de familia noastră, ne cuprinde un sentiment de tristețe și se numește „DOR”.
 - În final, profesorul expune în fața clasei un peisaj de iarnă pe un flip-chart. Fiecare elev este rugat să vină, să ia dintr-un coșuleț un pinguin (supărat sau fericit) și să îl lipească pe flip-chart. Elevilor li se va explica că pinguinul ales reprezintă starea lui/ei de după activitate.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevilor li se va acorda timp suplimentar pentru a răspunde la întrebări, iar prezentările vor fi susținute într-un ritm lent și clar, pentru a asigura înțelegerea corectă.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă smart;
- Imagine A3 Apolodor;
- Pinguin de pluș;
- Cântecule:
- https://www.youtube.com/watch?v=CWCVF7fYKB_E&pp=ygUPYXBvbG9kb3Igy2FudGVj
- <https://www.youtube.com/watch?v=8MCiSSWi8vw&t=128s&pp=ygUbZGFuc2VhemEgaG9wYS1ob3BhIHBpbmd1aW5p>
- Foi albastre, șabloane ochișori, șabloane pinguini, vată medicinală;
- ETI-PUF;
- Flip-chart cu peisaj de iarnă;
- Coșuleț cu pinguini;

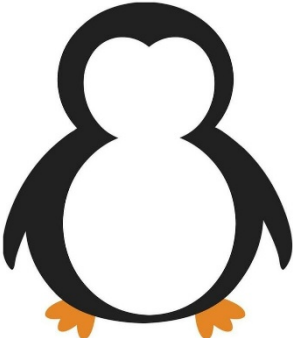
RESURSE UMANE:

- Învățătoarea, elevii;

EVALUARE:

- Observarea activităților în grupuri și analiza corectitudinii răspunsurilor.
- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Feedback și discuții de grup pentru a verifica înțelegerea conceptelor.

Fișa de lucru

Șablon ochișori	Șablon pinguin
	
	
	

Pinguinul Apolodor

Model de planșă individuală

2.5 Plan de lecție pentru Consiliere și orientare

Clasa: A 2-a⁷

ARIA CURRICULARĂ: Consiliere și orientare

DISCIPLINA: Dezvoltare personală

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Empatie și responsabilitate față de animale

TIPUL LECȚIEI: Mixtă

DURATA: 50 de minute

INVITAT SPECIAL: Medic veterinar

COMPETENȚE GENERALE:

1. Manifestarea interesului pentru autocunoaștere și atitudinea pozitivă față de sine și față de ceilalți
2. Exprimarea adecvată a emoțiilor în interacțiunea cu copii și adulți cunoscuți
3. Utilizarea abilităților și atitudinilor specifice învățării în context școlar

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.1. Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple
- 2.1. Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate
- 3.3. Prezentarea utilității unor meserii/profesii cunoscute

COMPETENȚE DERIVATE

- Recunoașterea și exprimarea emoțiilor
- Aplicarea responsabilității în situații concrete
- Colaborarea și lucrul în echipă
- Dezvoltarea abilității de a utiliza informațiile pentru a rezolva probleme
- Îmbunătățirea abilității de comunicare într-un mod responsabil

⁷ Activitate propusă de prof. inv. Scutelnicu Ana Sorana (de la Școala Gimnazială "Axente Sever", Aiud, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Sensibilizarea elevilor la importanța empatiei și responsabilității față de animale.
- **Activități:**
 - Profesorul prezintă o imagine sau un videoclip scurt cu un animal rănit și pune întrebările: „Ce credeți că simte acest câțel? Cum putem să-l ajutăm?”
 - Elevii sunt încurajați să identifice emoțiile animalului.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii cu ADHD beneficiază de suport vizual clar (imagini secvențiale).
 - Elevii autiști nonverballi folosesc cartonașe PECS pentru a indica emoțiile (ex. „tristețe”, „frică”, „durere”).

2. Activități de predare a noilor cunoștințe (20 minute)

- *Obiectiv:* Învățarea despre responsabilitatea față de animale și cum putem ajuta un animal rănit.
- **Activități:**
 - Medicul veterinar va prezenta imagini cu animale în diferite situații și va întreba: „Ce ar trebui să facem?”
 - Elevii participă activ, arătând prin gesturi, vorbe sau pictograme PECS ce ar face în astfel de situații.
 - Activitate practică - *Trusa de ajutor pentru câței:*
 - Medicul veterinar va prezenta trusa de prim ajutor pentru animale și va explica fiecare obiect.
 - Elevii vor manipula obiectele din trusă pentru a învăța cum să ajute un animal rănit.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii cu ADHD pot manipula obiectele din trusă pentru a menține concentrarea.
 - Elevii autiști nonverballi vor alege obiectele prin atingere și pot folosi gesturi sau PECS pentru a indica utilizarea lor.

3. Prezentarea activităților și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Aplicarea cunoștințelor dobândite în cadrul unui joc de rol.
- **Activități:**
 - *Joc de rol.* Elevii vor lucra în echipe și vor exersa ce ar face dacă ar întâlni un animal rănit.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii vor fi încurajați să exprime ce simt sau ce vor face prin metode vizuale sau prin mișcare.
 - Elevii cu ADHD vor primi roluri active, cum ar fi „Eu sunt medicul!” sau „Eu chem un adult!”
 - Elevul autist nonverbal va folosi gesturi sau cartonașe PECS pentru a indica pasul corect.

4. Activitate creativă și reflecție – I DO ART (10 minute)

- *Obiectiv:* Exprimarea prin artă a empatiei și responsabilității față de animale.
- **Activități:**
 - Elevii vor crea o lucrare artistică pentru a exprima ceea ce au învățat despre ajutorul acordat animalelor. Aceasta poate fi un desen sau un colaj cu animale fericite sau triste.
 - Întrebări de reflecție:
 - „Ce am învățat astăzi despre animale și responsabilitate?”
 - „Cum ne simțim când ajutăm pe cineva?”
 - Elevii își vor prezenta lucrările și vor explica ce au dorit să transmită prin artă.
 - Toți elevii vor primi un „Certificat de mic protector al animalelor” ca recunoaștere a implicării lor.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii cu ADHD pot face colaje din imagini sau desene rapide cu căței fericiți și triști.
 - Elevul autist nonverbal poate alege culori care să reprezinte emoțiile cățelului (ex. albastru pentru tristețe, galben pentru fericire).
 - Se pot folosi plastilină, hârtie colorată sau pictura cu degetele pentru stimulare senzorială.

RESURSE MATERIALE:

- Imagini și videoclipuri cu animale rănite
- Trusă de prim ajutor pentru animale
- Cartonaje PECS
- Materiale pentru activități de artizanat (plastilină, hârtie colorată, imagini decupate, acuarele)

RESURSE UMANE:

- Profesorul de dezvoltare personală, profesor de sprijin (dacă este cazul), medic veterinar, elevi;

EVALUARE:

- Observarea implicării elevilor în activitățile de grup și de reflecție.
- Evaluarea activităților de rol prin observarea modului în care elevii colaborează și aplică cunoștințele.
- Evaluarea lucrărilor de artizanat (ce au dorit să transmită elevii prin ele).
- Întrebări de reflecție pentru a evalua înțelegerea elevilor privind responsabilitatea față de animale.
- *Adaptări esențiale pentru ADHD și autism nonverbal:*
 - Mișcare și implicare activă, evitând momentele lungi de stat pe scaun.
 - Materiale multisenzoriale pentru a sprijini învățarea activă.
 - Suport vizual clar și utilizarea PECS pentru comunicare.
 - Flexibilitate în răspunsuri – elevii pot exprima ce au învățat prin diverse metode (desen, gesturi, cartonaje).

Anexa 1 Prezentare PowerPoint

Ce facem când cățelușul nostru s-a rănit la picior?

UN GHID SIMPLU PENTRU COPIL

1. VERIFICĂ PICIORUȘUL

- ARE O TĂCĂTURĂ SAU O RANĂ?
- ARE UN SPIN GAUO AȘCHIE?
- ESTE UMFLAT SAU SÂNGEREAZĂ?
- DACĂ A VEZI CEVA ORAV, ANUNȚĂ UN ADULȚ!!!

2. CURĂȚĂ RANA

Activate Window
Go to Settings to activate

Ce să faci

- Spală zona ușor cu apă caldă și săpun
- Spinge cu un deget ca să
- Apăsă ușor dintr-o singură dată
- Împinge în căi bine apă și căi apă săpun

Ce să NU faci

- Nu folosi alcool (spirt)
- Nu face nimic până când cățelușul nu se poate mișca
- Nu îl lăsa să sângereze prea mult

3. PROTEJEAZĂ PICIORUȘUL

- DACĂ RANA ESTE MICĂ APLICĂ DE TĂRIȚĂ ȘI O CREMĂ DEZINFECTANTĂ
- DACĂ SÂNGEREAZĂ MULT, PUNE UN PANSAMENT
- NU ÎL LĂSA SĂ SE LINGĂ
- CEL MAI BINE E SĂ NU FACI NICI UN PANSAMENT UNUI ADULȚ

4. CÂND MERGEM LA VETERINAR?

Activate Window
Go to Settings to activate

- CÂND PICIORUȘUL E UMFLAT SAU CROȘTĂMAT
- CÂND CĂȚELUȘUL PLÂNDE MULT ȘI NU VREA SĂ CALCE PE PICIOR
- CÂND RANA SÂNGEREAZĂ MULT
- CÂND ARE UN SPIN GAUO UN ALT OBIECT ÎN RANA

5. OFERĂ-I MULTĂ IUBIRE

DUPĂ CE L-AI ÎNCURȘIT, STAI CU EL, MÂNGĂIE-L ȘI OFERĂ-I GUSTAREA PREFERATĂ

Activate Window
Go to Settings to activate

Vă mulțumesc pentru atenție!

ASTEPT ÎNTREBĂRI, VOĂSTRE!

Anexa 2 Certificat de mic protector al animalelor

Clasa a 2-a**ARIA CURRICULARĂ:** Consiliere și orientare**DISCIPLINA:** Dezvoltare personală**UNITATEA DE ÎNVĂȚARE:** Autocunoaștere și încredere în sine**SUBIECTUL LECȚIEI:** Ștampila de aprobare**TIPUL LECȚIEI:** Lecție mixtă**DURATA:** 50 de minute**COMPETENȚE GENERALE:**

1. Manifestarea interesului pentru autocunoaștere și a atitudinii pozitive față de sine și față de ceilalți

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple

COMPETENȚE DERIVATE:

- Înțelegerea importanței aprobării,
- Învățarea modalităților prin care pot să se aprecieze pe sine, fără dependența de aprobarea altora.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (10 minute)**

- *Obiectiv:* Introducerea conceptului de „aprobare” din partea celorlalți și a propriei persoane.
- **Activități:**
 - Arătăm o foaie de hârtie cu cuvântul „aprobat” ștampilat pe ea.
 - Discutăm cu elevii ce înseamnă „aprobare” și de ce este importantă.
 - Discutăm despre diferitele surse de aprobare: familie, profesori, prieteni și auto-aprobarea.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Utilizarea unor exemple vizuale pentru a sprijini înțelegerea conceptului de „aprobare” din partea celorlalți și a propriei persoane.
 - Utilizarea unui limbaj simplu și clar, însoțit de imagini.

2. Activitatea „Cum obținem aprobarea?” (15 minute)

- *Obiectiv:* Identificarea modurilor în care pot obține aprobarea din partea altora și a modului în care își pot acorda propria aprobare.

- **Activități:**

- Profesorul împreună cu elevii creează un cerc în jurul clasei.
- Fiecare copil va extrage un bilet dintr-o pungă, iar biletele vor face parte din următoarele categorii: „aprobare de la mama”, „aprobare de la profesori”, „aprobare de la prieteni”, „auto-aprobarea”.
- Fiecare copil răspunde la întrebarea referitoare la categoria aleasă, de exemplu: „Ce poți face pentru a obține aprobare de la profesori?”
- Elevii discută în grupuri mici despre importanța fiecărei surse de aprobare.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Activitatea va fi susținută prin exemplificări clare și prin sprijinul unui coleg mai avansat.
- Poate fi folosită o listă vizuală cu imagini care descriu acțiuni specifice pentru fiecare sursă de aprobare.

3. Crearea unei povești despre lipsa aprobării (15 minute)

- *Obiectiv:* Încurajarea copiilor să reflecteze asupra sentimentelor lor legate de aprobare și auto-aprobarea.

- **Activități:**

- Fiecare copil va scrie o poveste despre cineva care nu a primit niciodată aprobare și cum s-ar simți acea persoană.
- Îi invităm pe copii să descrie cum ar arăta acea persoană și ce ar face pentru a se aproba pe sine, chiar și atunci când ceilalți nu o fac.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- În loc să scrie, elevii pot desena o poveste, iar aceștia vor fi încurajați să o descrie cu ajutorul desenelor.
- Pentru copiii care au dificultăți de exprimare scrisă, se pot folosi ajutoare vizuale și ghiduri de completare a povestirii.

4. Prezentarea poveștilor și discuție (10 minute)

- *Obiectiv:* Împărtășirea experiențelor și învățarea unii de la alții.

- **Activități:**

- Fiecare copil va avea ocazia să își împărtășească povestea în fața clasei sau într-un grup mic.
- Clasa discută despre cum s-ar simți copiii dacă nu ar obține aprobare din partea celorlalți și ce pot face pentru a se aproba pe sine.
- Profesorul și elevii adresează întrebări care să ajute la reflecție: „Cum te-ai simți dacă nu ai primi niciodată aprobarea altora?”, „Cum poți învăța să te aprobi pe tine însuși?”.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Elevii pot lucra în grupuri mai mici pentru a se simți confortabil și pentru a se încuraja exprimarea individuală.
- Profesorul se asigură că mediul este unul sigur, în care fiecare copil se poate exprima fără teama de a fi judecat.

5. Concluzie și Feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Recapitularea lecției și oferirea feedback-ului.

- **Activități:**

- Profesorul acordă feedback pozitiv asupra implicării fiecărui copil.
- Folosește ștampila „aprobat” pe mâna fiecărui copil pentru a simboliza faptul că fiecare copil merită aprobare, indiferent de ceea ce fac alții.
- Distribuie un „Certificat de aprobare” pe care fiecare copil îl va completa cu propriile calități și îl va decora.
- Discută cu elevii despre importanța auto-aprobării și despre cum fiecare copil poate să își aprecieze calitățile.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Încurajează copiii să își scrie sau să își spună calitățile, iar apoi să își decoreze certificatul, cu ajutorul profesorului de sprijin (dacă este necesar), sau al unui coleg.

RESURSE MATERIALE:

- Ștampilă de cauciuc cu cuvântul „aprobat”;
- Foaie de hârtie cu ștampilă aplicată;
- Sticlă de suc și punga de hârtie cu bilețele;

- Fișa de lucru „Categorii – Ștampila de aprobare”;
- Fișa de lucru „Certificatul – Ștampila de aprobare”;
- Creioane colorate și foi de hârtie pentru scrierea poveștilor.

RESURSE UMANE:

- Învățătorul și elevii;
- Profesor de sprijin (dacă este cazul pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

EVALUARE:

- Evaluarea se va face pe baza activității individuale și a participării active a elevilor la discuții.
- Se va urmări capacitatea elevilor de a reflecta asupra propriei persoane și a relațiilor lor cu ceilalți.
- Feedback-ul pozitiv și completarea cu succes a „Certificatului de aprobare” vor reprezenta o modalitate de evaluare.

Fișa de lucru 1**Ștampila de aprobare
CATEGORII**

(Pentru învățător) Decupați separat, după care puneți cartonașele într-o pungă de hârtie. „Aprobare din partea ta” apare, în mod intenționat, de trei ori.

Aprobare din partea ta	Aprobare din partea unui prieten
Aprobare din partea ta	Aprobare din partea unei persoane care te supraveghează
Aprobare din partea ta	Aprobare din partea unui bunic/ bunică
Aprobare din partea mamei	Aprobare din partea unui copil mai mare
Aprobare din partea tatălui	Aprobare din partea unui vecin
Aprobare din partea unui membru al jocului (într-un joc, într-o echipă)	Aprobare din partea unui preot sau predicator
Aprobare din partea profesoarei de muzică (pian, alt instrument)	Aprobare din partea unui frate sau soră mai mare
Aprobare din partea unui lider (al unei echipe)	Aprobare din partea unui frate sau soră mai mică
Aprobare din partea unui părinte vitreg	Aprobare din partea unui animal de casă
Aprobare din partea unui învățător/ profesor	Aprobare din partea unui coleg de clasă

CERTIFICAT DE APROBARE

Se acordă elevului

Din clasa a 2-a

Ești MINUNAT! Ești intelligent! Ești CREATIV! Ești IUBIT!

Data

Numele celui care apreciază

2.6 Plan de lecție pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Clasa a 4-a⁸

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și Comunicare

DISCIPLINA: Comunicare în limba română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Silaba, cuvântul, propoziția

SUBIECTUL LECȚIEI: Despărțirea cuvintelor în silabe, citirea propozițiilor simple

TIPUL LECȚIEI: Consolidare, perfecționare

COMPETENȚE GENERALE:

1. Receptarea mesajelor orale în contexte de comunicare cunoscute (ascultarea)
2. Exprimarea mesajelor orale în diverse situații de comunicare (vorbia)
3. Competența de comunicare verbală: fonologie, vocabular

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. Desprinderea semnificației globale a unui mesaj oral clar articulat, emis cu viteză normală

1.3. Afirmarea interesului față de receptarea semnificației mesajelor orale

2.1. Reproducerea unor cuvinte/mesaje simple respectând pronunția specifică a grupurilor de litere, a diftongilor, triftongilor și a hiatului la nivelul cuvântului

2.2. Transmiterea de informații prin formularea de enunțuri simple referitoare la obiecte, persoane, activități din mediul apropiat

3.1. Îmbogățirea și activarea vocabularului

COMPETENȚE DERIVATE:

- Despărțirea corectă a cuvintelor simple în silabe și cunoașterea numărului de silabe dintr-un cuvânt
- Asocierea cuvântului cu imaginea corespunzătoare

⁸ Activitate propuse de prof. itinerant și de sprijin Harda Ioana Alina (de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- Gruparea cuvintelor în coloane în funcție de numărul de silabe
- Citirea conștientă a propozițiilor simple formate din două cuvinte

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (5 minute)

- *Obiectiv:* Crearea unui climat favorabil și stimularea interesului pentru lecție.
- **Activități:**
 - Se va crea un mediu liniștit și propice învățării.
 - Se va viziona un scurt filmuleț interactiv despre sunete, silabe și cuvinte, pentru a introduce elevul în subiectul lecției.
 - Link filmuleț: [Wordwall - Cuvinte, Silabe, Sunete.](#)

2. Anunțarea temei și obiectivelor (3 minute)

- *Obiectiv:* Clarificarea scopului lecției și stimularea curiozității.
- **Activități:**
 - Profesorul va explica tematica lecției, menționând activitățile interactive și jocurile care vor fi folosite pentru a învăța despre silabe, cuvinte și propoziții simple.
 - Se va enunța: „Astăzi vom învăța cum să despărțim cuvintele în silabe, să citim propoziții simple și să asociem cuvintele cu imagini.”

3. Dirijarea învățării - Proba 1 (10 minute)

- *Obiectiv:* Exersarea despărțirii cuvintelor în silabe.
- **Activități:**
 - Elevul(a) va despărți cuvintele în silabe, specificând numărul de silabe.
 - Se va discuta despre sunetul inițial și final al cuvântului respectiv.
 - Exemple de cuvinte: ca-să, ma-și-nă, Ca-te-ri-na.
 - Se va stimula repetarea cuvintelor pentru a corecta eventualele greșeli de pronunție.

4. Dirijarea învățării - Proba 2 (10 minute)

- *Obiectiv:* Formarea cuvintelor corecte prin asocierea cardurilor cu silabe.

- **Activități:**

- Elevul(a) va primi carduri cu silabe și va trebui să le asocieze pentru a forma cuvinte corecte.
- După formarea cuvintelor, se va solicita elevului/ei să le citească cu voce tare.
- Exemple de carduri: „ma” + „și” + „nă” → „mașină,” „ca” + „te” + „ri” + „na” → „Caterina.”

5. Dirijarea învățării - Proba 3 (10 minute)

- *Obiectiv:* Citirea propozițiilor simple și asocierea acestora cu imagini.

- **Activități:**

- Elevul(a) va citi propoziții simple formate din două cuvinte, de exemplu, „Mihai cântă,” „Ion aleargă.”
- Se va asocia fiecare propoziție citită cu imaginea corespunzătoare.
- Link aplicație pentru exercițiu interactiv: [Learning Apps - Cuvinte și propoziții](#).

6. Obținerea performanței (5 minute)

- *Obiectiv:* Verificarea înțelegerii și aplicarea cunoștințelor.

- **Activități:**

- Elevul(a) va rezolva o fișă de lucru, în care va despărți cuvintele în silabe și va citi propoziții simple.
- Fișa va include exerciții de potrivire a cuvintelor cu imagini și de completare a propozițiilor.
- Activitatea va fi supravegheată îndeaproape de către profesor.

7. Concluzie și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Evaluarea și consolidarea învățării.

- **Activități:**

- Profesorul va evalua activitatea elevei, apreciind participarea și corectitudinea activităților realizate.
- Se va oferi feedback, subliniind progresul și aspectele ce trebuie îmbunătățite.
- Se va încuraja elevul(a) să continue exersarea acestor abilități acasă sau în cadrul următoarelor lecții.

RESURSE MATERIALE:

- Carduri cu silabe;
- Fișe de lucru;

- Aplicații web:
 - [Wordwall - Cuvinte, Silabe, Sunete](#)
 - [Learning Apps - Cuvinte și propoziții](#)
- Instrumente de scris.

RESURSE UMANE:

- Profesor itinerant și de sprijin, (învățământ la domiciliu).

EVALUARE:

- *Formativă.* Metode de evaluare:
 - Observația curentă a activității elevului(ei).
 - Conversația de verificare: feedback în timpul și la finalul lecției.
 - Aprecierea progresului în realizarea sarcinilor (despărțirea cuvintelor, citirea propozițiilor, asocierea cu imagini).

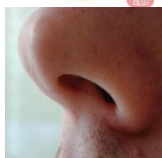
Fișă de evaluare**Cuvântul, silaba, despărțirea cuvintelor în silabe**

Scrie cuvintele corespunzătoare imaginilor, apoi desparte aceste cuvinte în silabe:

Capitolul III. Integrarea educației incluzive la ciclul gimnazial

3.1 Plan de lecție pentru aria curriculară Limbă și comunicare

Clasa a 6-a

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Limba și literatura română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Printre colegi și prieteni

SUBIECTUL LECȚIEI: Etapele acțiunii (momentele subiectului literar)

TIPUL LECȚIEI: Fixare/ consolidare

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

2. Receptarea textului scris de diverse tipuri

4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.1. Corelarea informațiilor explicite și implicite din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multi- modale

2.2. Rezumarea unor texte cu grade diverse de dificultate

2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte diverse

2.4. Manifestarea preocupării de a înțelege diverse tipuri de texte citite

COMPETENȚE DERIVATE:

- Povestirea subiectului unei opere epice ținând seama de momentele subiectului/etapele acțiunii;
- Identificarea emoțiilor, a sentimentelor și a atitudinilor exprimate într-un text literar și/sau nonliterar.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (15 minute)

- *Obiectiv:* Familiarizarea elevilor cu etapele acțiunii (momentele subiectului literar)
- **Activități:**
 - Profesorul anticipează tema lecției noi pornind de la lecția anterioară: actualizarea caracteristicilor textului narativ în proză, mai apoi, observarea modului în care elevii identifică secvențele textului,

pas cu pas, prin intermediul cuvintelor-cheie și până la reamintirea tuturor etapelor acțiunii (momentelor subiectului).

- Profesorul desenează un ciorchine și numerotează secvențele ciorchinelui de la 1 la 10, explicându-le elevilor că acestea corespund celor zece secvențe identificate în ora anterioară. Elevii sunt rugați să deseneze și ei un ciorchine pe caietele lor.
 - Profesorul împarte elevii în grupe de 3-4 elevi și împarte fiecărui grup cartonașe cu citate. Elevii trebuie să descopere ordinea corectă a cartonașelor în funcție de ce moment al subiectului literar reprezintă acesta.
 - Elevii lucrează în grup pentru ordonarea citatelor și completarea ciorchinelui. Sarcina nu trebuie să dureze mai mult de 3 – 4 minute, apoi câteva grupe vor prezenta rezultatele. Răspunsurile elevilor pot fi diferite în funcție de cum percep ei anumite momente. Profesorul va clarifica delimitarea acestora. Între timp, profesorul completează ciorchinele pe tablă, pe măsură ce elevii raportează rezultatele muncii lor.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (ADHD, autism, deficit de atenție):*
 - Folosirea unor cartonașe kinestezice, cu citate și imagini, care să permită nu numai vizualizarea textului ci și a imaginilor care să redea prin personaje, acțiuni, culori, și senzații vizuale și tactile, pentru a ajuta elevii să se concentreze și să rămână mai mult timp concentrați la activitate, ajutându-i să finalizeze exercițiul.
 - Elevii vor primi și o coală de hârtie A3. Ei vor îndrumați să citească sau să atingă cartonașele și apoi să le ordoneze pe coala de hârtie în funcție de momentul pe care acestea le exprimă.

2. Activități de fixare a cunoștințelor – Povestiri dintr-o pungă de hârtie (30 minute)

- *Obiectiv:* Fixarea cunoștințelor legate de etapele acțiunii și punerea lor în aplicare.
- **Activități:**
 - Elevii sunt împărțiți în echipe de 5 elevi.
 - Fiecare echipă primește o pungă de hârtie în care se află jucării de pluș, obiecte, cartonașe cu imagini, hârtie colorată, creioane colorate, lipici, foarfecă.
 - Fiecare grup va crea o poveste cu obiectele pe care le primesc, după ce fiecare dintre elevi va scoate fără să se uite în punga de hârtie un obiect. Pe baza obiectului ales, în primele 5 minute, fiecare elev se va gândi la o idee, un eveniment, un personaj și va crea o parte din povestea grupului.
 - Apoi, în următoarele 15 minute, elevii își vor asculta poveștile unul-celuilalt și vor trasa împreună firul narativ al poveștii, marcând pe o coală de hârtie A3, cu ajutorul unei hărți mentale, toate personajele, caracteristici ale acestora, vor stabili spațiul și timpul, precum și evenimentele ce vor avea loc în povestea lor. Pe o altă coală A3, unul dintre elevi va completa sintetic ciorchinele poveștii imaginate de ei.
 - În cele 10 minute rămase, fiecare grup va avea o perioadă alocată (în funcție de numărul de grupuri) și va prezenta povestea creată. Toate obiectele alese de elevi se pun înapoi în punga de hârtie. Fiecare dintre elevi, va prezenta 2 momente ale subiectului, scoțând din punga de hârtie obiectele corespondente momentului prezentat.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Fiecare grup va primi și o carte senzorială. În situația în care, unul dintre elevi nu poate folosi obiectele din punga de hârtie, acesta va fi implicat în activitate și ghidat să imagineze și să spună partea lui din poveste cu ajutorul obiectelor redată de cartea senzorială.

- Pentru elevii cu deficiențe de vedere, se poate folosi o carte scrisă în alfabetul Braille, iar elevii să selecteze din povestea dată, un personaj care le place și să creeze o poveste pe baza acelui personaj, împărțind-o apoi colegilor.

4. Prezentarea activităților și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.
- **Activități:**
 - Elevii vor fi întrebați cum s-au simțit pe parcursul creării propriilor povești și ce au aflat nou despre colegii lor.
 - Profesorul va oferi feedback pozitiv și va răspunde întrebărilor.
 - Se va discuta despre importanța identificării momentelor subiectului și felului în care aceste exerciții ne ajută și să ne exersăm atenția, memoria și să ancorăm evenimentele din viața noastră de zi cu zi, cu ajutorul informațiilor fixate în timpul lecției.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se va acorda timp suplimentar elevilor pentru a răspunde la întrebări, iar prezentările vor fi susținute într-un ritm lent și clar, pentru a asigura înțelegerea corectă.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă și markere colorate;
- Fișă de lucru cu exerciții/ Fișă de lucru adaptată cu exerciții simple;
- Coli de hârtie A3 și cartonașe/ cartonașe kinetice cu imagini reprezentând obiecte, persoane pentru ordonarea citatelor, dar și pentru crearea unei noi povești;
- Cărți senzoriale;
- Pungi de hârtie, jucării de pluș,
- Hârtie și creioane colorate, riglă, foarfece, lipici.

RESURSE UMANE:

- Profesorul, elevii;
- Profesorul de sprijin (pentru sprijin suplimentar acordat elevilor cu cerințe educaționale speciale);

EVALUARE:

- Observarea activităților în grupuri și analiza corectitudinii răspunsurilor.
- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Feedback și discuții de grup pentru a verifica înțelegerea conceptelor.

Fișa de lucru 1

1. Identificați momentele subiectului cu ajutorul citatelor de mai jos. Ordonăți citatele și completați ciorchinele din caietele voastre.

1. „Am ieșit din librărie cu cartea nouă strânsă la piept, atât de entuziasmată încât aproape că nu mai simțeam frigul de afară.”
2. „Deodată, s-a ridicat brusc, și-a întins botul înainte și a început să latre tare, cu insistență, făcând oamenii să se întoarcă și să-l privească nedumeriți.”
3. „Mergând grăbită, nu am auzit foșnetul paginilor care s-au desfăcut ușor, lăsând coperta să se așeze pe dalele reci ale străzii.”
4. „Mâna îmi era amorțită de la greutatea ghiozdanului, așa că, fără să-mi dau seama, cartea mi-a alunecat din brațe și a căzut pe trotuar, în spatele meu.”
5. „La colț, un câine maro, cu urechi lungi și blana puțin zburlită, stătea tolănit pe jos, urmărindu-i pe trecători cu ochii lui rotunzi și curioși.”
6. „Căinele a venit spre mine, dar nu mi-a sărit în față – în schimb, a rămas lângă ceva întins pe jos, scuturând din coadă și privind când la mine, când la obiectul acela.”
7. „Azi îl văd deseori dormind la umbra copacilor din parc. Îi aduc uneori biscuiți și îi spun, în șoaptă, mulțumesc.”
8. „Am tresărit la zgomotul lătratului și, pentru o clipă, mi s-a făcut frică. De ce mă latră? Am făcut vreun pas greșit?”
9. „M-am apropiat încet și, deodată, am văzut: cartea mea, întinsă pe trotuar, aproape că fusese călcată de cineva în grabă.”
10. „Am luat-o repede și i-am zâmbit câinelui. Era clar că el mă anunțase, că el nu mă lăsase să plec mai departe fără ea.”

Fișa de lucru 2

Obiectiv: Fixarea cunoștințelor legate de etapele acțiunii și aplicarea acestora în mod creativ printr-un exercițiu de improvizație

Instrucțiuni pentru jocul *Povestiri dintr-o pungă de hârtie*
Materiale necesare:

- Pungi de hârtie (câte una pentru fiecare echipă);
- Jucării de pluș, obiecte diverse;
- Cartonașe cu imagini;
- Hârtie colorată și creioane colorate, lipici, foarfecă;
- Foi A3 pentru harta mentală și ciorchinele poveștii.

Desfășurarea activității:

1. Formarea echipelor

- Elevii sunt împărțiți în echipe de 5 membri.

2. Extragerea obiectelor

- Fiecare echipă primește o pungă de hârtie cu diverse obiecte.
- Pe rând, fiecare elev extrage un obiect din pungă fără să se uite în pungă.

3. Brainstorming. Primele idei (5 minute)

- Pe baza obiectului extras, fiecare elev va concepe un element al poveștii: un personaj, un eveniment sau o idee centrală.

4. Dezvoltarea poveștii în echipă (15 minute)

- Elevii își prezintă ideile celorlalți membri ai grupului.
- Împreună, stabilesc firul narativ, personajele, caracteristicile acestora, spațiul și timpul acțiunii.
- Pe o foaie A3, echipa va realiza o hartă mentală a poveștii/. un ciorchine narativ cu detaliile poveștii.

5. Prezentarea poveștilor (10 minute)

- Fiecare echipă va prezenta povestea creată în timpul alocat.
- Pe rând, fiecare elev din echipă va prezenta două momente din poveste, folosind obiectele extrase.
- Toate obiectele sunt puse înapoi în pungă după prezentare.

6. Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:

- Elevii cu cerințe educaționale speciale pot folosi o carte senzorială pentru a participa la activitate.
- Elevii cu deficiențe de vedere pot utiliza o carte în alfabetul Braille pentru a selecta un personaj și a construi o poveste bazată pe acesta.

3.2 Plan de lecție pentru aria curriculară Matematică și Științe ale naturii

Clasa a 6-a

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Triunghiul

SUBIECTUL LECȚIEI: Triunghiul. Clasificarea triunghiurilor

TIPUL LECȚIEI: Predare-învățare/ adaptare pentru cerințe educaționale speciale

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar
3. Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice
4. Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată
5. Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situații date
6. Modelarea matematică a unei situații date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.6. Recunoașterea unor elemente de geometrie plană asociate noțiunii de triunghi
- 2.6 Stabilirea relației de asemănare între triunghiuri
- 3.5. Utilizarea unor proprietăți referitoare la distanțe, drepte, unghiuri, cerc pentru realizarea unor construcții geometrice
- 3.6. Utilizarea criteriilor de congruență și a proprietăților unor triunghiuri particulare pentru determinarea caracteristicilor unei configurații geometrice
- 4.6. Exprimarea în limbaj geometric simbolic și figurativ a caracteristicilor triunghiurilor și ale liniilor importante în triunghi
- 5.5. Analizarea seturilor de date numerice sau a reprezentărilor geometrice în vederea optimizării calculelor cu lungimi de segmente, distanțe, măsuri de unghiuri și de arce de cerc

5.6. Analizarea unor construcții geometrice în vederea evidențierii unor proprietăți ale triunghiurilor

6.5. Interpretarea informațiilor conținute în reprezentări geometrice pentru determinarea unor lungimi de segmente, distanțe și a unor măsuri de unghiuri/arce de cerc

6.6. Transpunerea, în limbaj specific, a unei situații date legate de geometria triunghiului, rezolvarea problemei obținute și interpretarea rezultatului

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea și clasificarea triunghiurilor pe baza proprietăților lor.
- Dezvoltarea capacității de a recunoaște triunghiurile în contexte reale.
- Exersarea atenției și motricității fine prin activități senzoriale, activități practice de desenare, colorare și decupare.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Familiarizarea elevilor cu tipurile diferite de triunghiuri, pornind de la noțiunea de triunghi.
- **Activități:**
 - Profesorul începe lecția cu o scurtă recapitulare a noțiunii de triunghi și a noțiunii de formă geometrică (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale).
 - Profesorul împarte cartonașe cu imagini. Elevii identifică imaginile de pe cartonașe specificând dacă în acele imagini apare vreo formă geometrică sau poate chiar mai multe. (vezi modele de imagini în Fișa de lucru 1)
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (ADHD, autism, deficit de atenție):*
 - Folosirea unor cartonașe kinestezice care să permită nu numai vizualizarea imaginilor, ci și senzația tactilă diferită a formelor de pe cartonașe, pentru a ajuta elevii să se concentreze și să rămână mai mult timp angrenați în activitate.

2. Activități de fixare a cunoștințelor – jocul Tangram (10 minute)

- *Obiectiv:* Fixarea cunoștințelor despre triunghiuri și exersarea comparării acestora.
- **Activități:**
 - Elevii sunt împărțiți în echipe de 3-4 elevi. Fiecare echipă primește un set de piese Tangram.
 - Fiecare grup primește un set de imagini pe care trebuie să le recreeze cât de repede posibil. Echipa care va recrea cât mai multe imagini în cele 10 minute, va câștiga un bonus (în funcție de cât timp le-a rămas din cele 10 minute alocate sarcinii, ei vor câștiga dreptul de a fi profesori în minutele rămase și fiecare dintre participanții grupului câștigător vor ajuta alți copii să recreeze imaginile, astfel încât pe viitor să le rezolve mai repede/la fel de repede, arătându-le strategia folosită de ei.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii vor primi un set de forme geometrice 2D (extensibile) și vor lucra în grupuri mici astfel încât să încerce să recreeze niște imagini-model și să se obișnuiască cu formele geometrice. În lipsa unui set de forme geometrice 2D, se pot decupa triunghiuri din diferite materiale la îndemână: hârtie colorată simplă, hârtie mată, hârtie lucioasă, carton, materiale textile cu texturi diferite, lemn, placaj. Aceste triunghiuri din materiale și de forme diferite se vor împărți elevilor, pentru ca ei să identifice deosebirile și asemănările dintre acestea.
 - Dacă este cazul, se vor oferi exemple vizuale suplimentare (formele desenate pe bucăți mari de hârtie sau carton) pentru a sprijini identificarea formelor geometrice.

3. Compararea triunghiurilor (20 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea abilității de a compara și recunoaște tipurile diferite de triunghiuri.

- **Activități:**

- Pe tablă sunt desenate și definite mai multe tipuri de triunghiuri, iar elevii le vor nota în caiete.
- Folosind fișa de lucru cu exemple și exerciții, elevii vor desena în primul rând tipurile de triunghiuri și vor încerca să le recunoască în funcție de indiciile date. Mai apoi, pe baza explicațiilor oferite de către profesor, elevii vor rezolva exercițiile primite.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Elevii vor urmări imaginile de pe fișele de lucru. Vor marca cu un x fiecare triunghi pe care îl identifică. Mai apoi, vor încerca să deseneze la rândul lor, pe linia punctată, câte un triunghi din fiecare tip. Se pot folosi hârtie, creioane sau carioci colorate pentru a ajuta elevii să vizualizeze mai clar diferențele dintre triunghiuri.

4. Prezentarea activităților și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.

- **Activități:**

- Elevii vor prezenta soluțiile la problemele rezolvate în grupuri.
- Profesorul va oferi feedback pozitiv și va răspunde întrebărilor.
- Se va discuta despre importanța triunghiului ca formă geometrică și despre situațiile în care îl găsim în natură, în viața de zi cu zi.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Se va acorda timp suplimentar pentru a răspunde la întrebări, iar prezentările vor fi susținute într-un ritm lent și clar, pentru a asigura înțelegerea corectă.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă și markere colorate;
- Fișe de lucru cu exerciții/ Fișe de lucru adaptate cu exerciții simple;
- Planșe cu tipuri de triunghiuri/ cartonașe kinetice cu diferite tipuri de triunghiuri;
- Jocul *Tangram*, forme geometrice 2D, extensibile.
- Creioane colorate, riglă, foarfece, lipici.

- Cartonaje cu triunghiuri desenate și descrieri;

RESURSE UMANE:

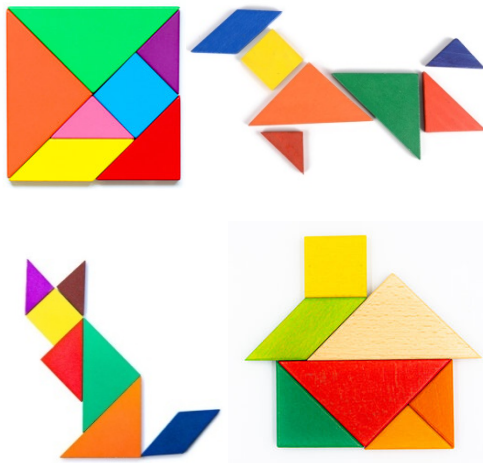
- Profesorul, elevii;
- Profesorul de sprijin (pentru sprijin suplimentar acordat elevilor cu cerințe educaționale speciale)

EVALUARE:

- Observarea activităților în grupuri și analiza corectitudinii răspunsurilor.
- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Feedback și discuții de grup pentru a verifica înțelegerea conceptelor.

Fișa de lucru 1

1.Utilizează piesele de joc Tangram pentru a recrea imaginile de mai jos:

2.Desenează un triunghi echilateral, un triunghi dreptunghic, un triunghi isoscel și un triunghi obtuzunghic, apoi colorează-le diferit.

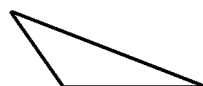
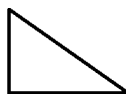
3.Trage o linie între fiecare triunghi scris și imaginea corespunzătoare.

Triunghi echilateral

Triunghi dreptunghic

Triunghi obtuzunghic

Triunghi isoscel

4. Clasifică triunghiurile de mai jos în funcție de laturile și unghiurile lor.
5. Triunghiuri date:
 - a. Triunghi cu laturi 5 cm, 5 cm, 5 cm
 - b. Triunghi cu unghiuri de 30° , 60° , 90°
 - c. Triunghi cu laturi 4 cm, 4 cm, 6 cm
 - d. Triunghi cu unghiuri de 50° , 50° , 80°

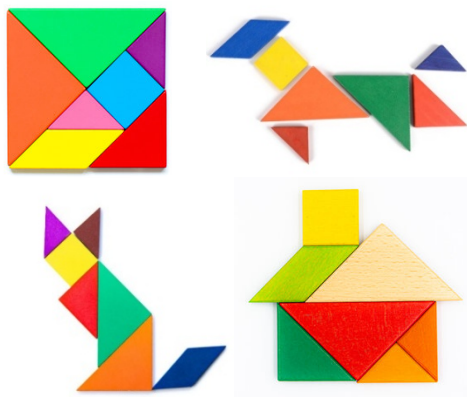
Tipuri de triunghiuri: Echilateral, Isoscel, Scalen, Ascuțitunghic, Dreptunghic, Obtuzunghic.

6. Calculează și răspundeți la următoarele întrebări, alegând varianta corectă:

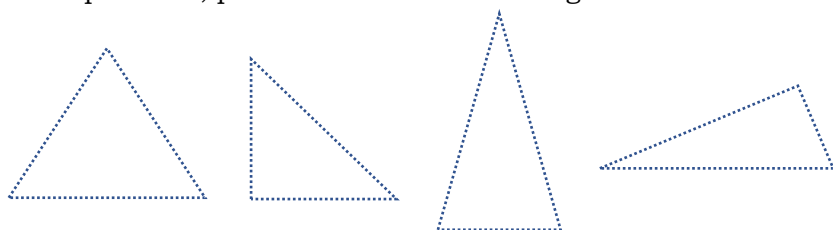
- 1) Perimetrul unui triunghi echilateral cu latura de 10 cm este egal cu :
a) 40cm b) 30 cm c) 20 cm d) 10 cm
- 3) Măsura unui unghi exterior unui unghi al bazei într-un triunghi isoscel al cărui vârf are măsura de 40° este:
a) 110° b) 70° c) 40° d) 140°
- 4) Dacă distanța de la centrul de greutate al unui triunghi echilateral la o latură este egală cu 3 cm, atunci lungimea înălțimii triunghiului este:
a) 3 cm b) 6 cm c) 9 cm d) 12 cm
- 5) Suma măsurilor unghiurilor ascuțite ale unui triunghi dreptunghic este egală cu:
a) 180° b) 90° c) 60° d) 30°

Fișa de lucru – adaptată pentru elevi cu cerințe educaționale speciale

1. Utilizează piesele de joc Tangram pentru a recrea imaginile de mai jos:

2. Desenează un triunghi echilateral, un triunghi dreptunghic și un triunghi obtuzunghic, apoi colorează-le diferit. Poți urma liniile punctate, pentru a crea diferite triunghiuri.

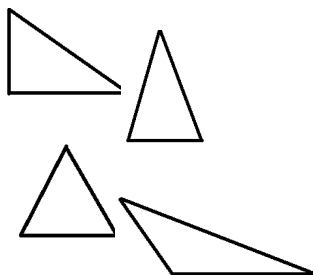
3. Trage o linie între fiecare triunghi scris și imaginea corespunzătoare.

Triunghi echilateral

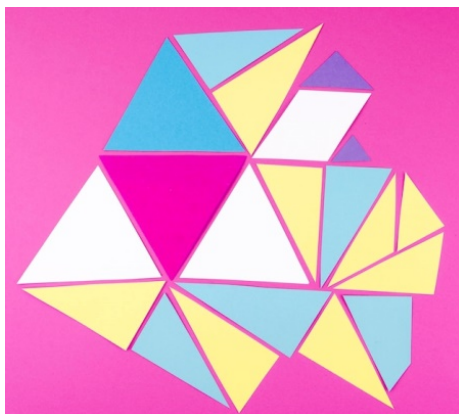
Triunghi dreptunghic

Triunghi obtuzunghic

Triunghi isoscel

4. Identifică triunghiuri în imaginile de mai jos. Marchează-le cu un x și încearcă să scrii ce tipuri de triunghiuri sunt acestea:

3.3 Plan de lecție pentru aria curriculară Om și societate

Clasa a 5-a⁹

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINA: Istorie

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Civilizația greacă și sinteza elenistică

SUBIECTUL LECȚIEI: Mediul natural și ocupațiile grecilor

TIPUL LECȚIEI: Predare-învățare

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu
2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.1. Ordonarea pe criterii cronologice a faptelor/proceselor istorice
- 1.2. Identificarea diferențelor temporale dintre evenimente și procese istorice
- 1.3. Localizarea în timp și în spațiu a faptelor și/sau a proceselor istorice
- 2.1. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric: identificarea termenilor istorici în texte diferite; elaborarea unor enunțuri simple utilizând termeni istorici
- 2.2. Relatarea unui eveniment/proces istoric, utilizând informații din surse istorice
- 2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte diverse

⁹ Activitate propusă de prof. Moldovan Florina, (de la Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Unirea, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

COMPETENȚE DERIVATE:

- Plasarea unor evenimente/procese istorice pe axa cronologică - utilizarea unităților folosite în măsurarea timpului;
- Completarea pe hartă a unor informații;
- Completarea unor texte lacunare folosind termenii adecvați dintr-o listă dată;
- Identificarea informațiilor oferite de surse cu privire la un fapt istoric.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (10 minute)**

- *Obiectiv:* sistematizarea și aprofundarea cunoștințelor științifice referitoare la societatea antică grecească, respectiv despre mediul și ocupațiile grecilor antici, prin exersarea și evaluarea competențelor generale și specifice menționate.
- **Activități:**
 - Profesorul anticipează tema lecției noi pornind de la lecția anterioară cu ajutorul unei **povești interactive**.
 - Profesorul le spune elevilor: „Închideți ochii și imaginați-vă că suntem într-o mașină a timpului. Călătorim înapoi cu 2500 de ani, până în Grecia Antică. Cum arată locul? Ce vedem în jur?”. Apoi, profesorul desemnează câțiva elevi care, prin **mimă**, vor reprezenta:
 - Un filosof care predă în agora (ex.: Socrate);
 - Un atlet la Jocurile Olimpice;
 - Un soldat spartan;
 - Un constructor al Partenonului;
 - Clasei i se cere să ghicească personajele, iar astfel, discuția despre Grecia Antică începe într-un mod captivant.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii vor primi niște imagini care să reprezinte elementele pe care le verbalizează profesorul. Acestea vor ghida elevii și îi va ajuta să ghicească și el la fel de repede, ceea ce mimează colegii lor.

2. Activități de predare a cunoștințelor – (25 de minute)

- *Obiectiv:* Predarea cunoștințelor, introducerea termenilor noi, plasarea evenimentelor pe axa istorică.
- **Activități:**
 - Profesorul începe prin a povesti legenda Europei și indică pe harta istorică locul nașterii ei și insula Creta. Apoi, le cere elevilor să completeze cu ajutorul hărții spațiile lacunare de pe fișa de lucru (schema lecției), în timp ce scrie la rândul său schema pe foaia de flipchart/ tablă/tabla smart.
 - Profesorul, pentru a introduce momentul prezentării legendei măslinului, folosește *Cutia zeilor* - o cutie misterioasă în care pune un vas mic cu apă sărată, o crenguță de măslin și o mini-statuetă a zeiței Atena. Apoi îi invită pe elevi să ghicească ce obiecte sunt și ce legătură ar putea avea cu mitologia greacă. După ce elevii fac presupuneri, profesorul le spune: „Acestea sunt indiciile unei povești foarte vechi... astăzi vom descoperi cine a plantat primul măslin din lume și de ce!”. Apoi, profesorul le prezintă legenda măslinului.
 - Profesorul deschide apoi, pe tabla inteligentă, harta geografică a Greciei antice și indică formele relief, spațiile în care s-au așezat noii veniți, iar elevii încercuiesc pe harta de pe fișă cele 3 civilizații grecești. Profesorul le oferă elevilor, detalii despre ocupațiile acestora și cum se creează primele civilizații (Micene, Troia) , care se alătură mai vechii civilizații minoice-cretane.
 - Profesorul le pune spre vizionare elevilor materialul despre casele grecești de pe platforma mozaweb¹⁰ și descriu locuințele elenilor bogați și rezolvă testul de la finalul materialului
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii vor primi o fișă adaptată cu mai multe imagini și explicații adiționale. În situația în

¹⁰ Case din Grecia Antică,

<https://www.mozaweb.com/ro/ro/lexikon.php?cmd=getlist&let=3D&sid=TOR&sid=TOR&subtopic azon=okor&open extra id=12041>

care nu este implicat un profesor de sprijin, elevii pot primi ajutor de la unul dintre colegii de clasă, aplicând metoda *Profesor pentru o zi* (fiecare dintre elevi va avea șansa să fie profesor pentru o zi, în acest fel toți elevii clasei vor interacționa și îl vor ghida pe colegul/colega lor).

3. Activități de fixare a cunoștințelor (10 minute)

Obiectiv: Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.

- **Activități:**

- **Recapitulare prin colaborare – Q&A**
- Profesorul îi anunță pe elevi că vor recapitula cunoștințele nou-predate. Elevii scot din penarul lor, cartonașele cu ? (ridicat de elevul care adresează întrebarea) și □ (ridicat de elevul care răspunde la întrebare), pregătește o cutie cu bilețele pe care sunt scrise întrebări simple, referitoare la lecția de zi:
 - „Spune un lucru pe care l-ai învățat azi despre Grecia Antică.”
 - „Dacă ai fi fost grec antic, ce meserie ai fi avut?”
 - „Cum era viața unui copil în Sparta?”
- Profesorul desemnează câțiva elevi să extragă bilețele din cutie. Elevii vor ridica rând pe rând cartonașele cu ? și vor da citire întrebărilor. Elevii care doresc să răspundă vor ridica cartonașele cu □. Elevul care a citit întrebarea va alege un alt elev care să răspundă (dintre cei care au ridicat cartonașul □). Regula este însă, ca fiecare elev să răspundă o singură dată, astfel încât toți sau aproape toți elevii să răspundă, măcar o dată.

4. Temă pentru acasă și feedback (5 minute)

- Elevii vor fi întrebați cum s-au simțit pe parcursul activității și dacă au întrebări cu privire la lecție. Profesorul va oferi feedback pozitiv și va răspunde întrebărilor.
- Elevilor li se va da tema pentru acasă: recapitularea lecției cu ajutorul manualului și a notițelor de pe fișe. De asemenea, vor avea la alegere să creeze un colaj cu imagini ale zeilor greci și să scrie o scurtă descriere.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se va acorda timp suplimentar pentru a răspunde la întrebări, iar prezentările vor fi susținute într-un ritm lent și clar, pentru a asigura înțelegerea corectă.
 - Elevii cu dificultăți de învățare/motorii/de vedere pot să facă tema împreună cu un coleg. Unul dintre elevi va efectua colajul, iar celălalt va susține prezentarea colajului.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă și markere colorate;
- Hărți electronice ale Greciei Antice și acces la platforma Mozaweb;
- Manual și fișa de lucru (care conține și schema lecției completată în clasă), culegere de legende grecești.
- Cutia zeilor, cartonașe pentru Q&A.

RESURSE UMANE:

- Profesorul, elevii;
- Profesorul de sprijin (pentru sprijin suplimentar acordat elevilor cu cerințe educaționale speciale);

EVALUARE:

- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Răspunsurile la *Cutia zeilor* și Q&A.
- Originalitatea și creativitatea temei pentru acasă.

Fișa de lucru

Civilizația greacă- Mediul natural și ocupațiile grecilor Schița lecției

Grecia este **situată** în sudul continentului Europa, între Mările.....și

Cei mai vechi locuitori ai țării se numeau egeeni, nume provenit de la numele unei mări - Marea.....

Grecii au venit în **mileniul II î. Hr** dinspre ținuturile din nordul Mării Negre, fiind de **origine indo-europeană**. Ei au venit în 4 triburi și și-au luat numele de **eleni**, iar țara au numit-o **Elada**. În funcție de zona în care s-au stabilit ei se numeau:

- **ionieni**, s-au așezat în Attica, centrul Greciei și insulele Asiei Mici
- **eolieni**, s-au așezat în nord și centru
- **ahei**, s-au așezat în Creta și Asia Mică
- **dorienii**, în sud, în Pelopones

Colorați pe harta de mai jos folosind culori diferite zonele unde s-au așezat cele patru triburi elene:

Figura 1¹¹

11 Descoperă Lumea. (2014, mai 10). Civilizații antice. Civilizația greacă. Descoperă Lumea. <https://descopera.truezone.ro/civilizatii-antice-civilizatia-greaca/>

Relieful Eladei este unulși are foarte multe.....
De aceea, **ocupațiile** lor au fost:

- meșteșugurile (au creat cea mai frumoasă ceramică)
- minerit (cupru, fier, aur) și metalurgia
- creșterea animalelor

Legenda măslinului

- Cine dintre zei....?:
 - a dăruit un izvor cu apă sărată
 - a dăruit.....

Noii veniți creează **primele civilizații** (Micene, Troia), care vin în continuarea unor mai vechii civilizații minoice sau cretane.

- **Încercuiți pe harta de mai sus numele celor 3 civilizații.**

Completați axa cronologică, plasând corect evenimentele:

- A. venirea ionienilor
- B. crearea civilizației Miceniene
- C. venirea dorienilor
- D. civilizația Minoică
- E. venirea aheilor

Locuințele grecilor

- cele ale grecilor simpli erau construite din chirpici;
- cele ale oamenilor bogați erau îngrijite de sclavi și erau construite din și aveau

3.4 Plan de lecție pentru Aria curriculară Arte

Clasa a 5-a¹²

ARIA CURRICULARĂ: Arte

DISCIPLINA: Educație muzicală

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Interpretarea și înțelegerea lucrărilor muzicale

SUBIECTUL LECȚIEI: De la gesturi dirijorale la gesturi umane

TIPUL LECȚIEI: Lecție de fixare, sistematizare și cunoașterea laturii umane

COMPETENȚE GENERALE:

1. Exprimarea unor idei, sentimente, atitudini, prin interpretarea unor lucrări muzicale
2. Operarea și folosirea unor elemente de limbaj muzical
3. Aprecierea creațiilor, înțelegerea conținutului lor afectiv pentru a putea avea atitudinea potrivită în funcție de context

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.2. Interpretarea unor fragmente simple instrumentale.
- 2.1. Utilizarea notației înălțimilor sunetelor în lecturarea și scrierea unor fragmente de piese în Do major și la minor
- 2.2. Utilizarea notației duratelor (note și pauze) în fragmente muzicale simple
- 3.1. Descrierea stărilor și ideilor generate de audierea unor lucrări muzicale
- 3.2. Relaționarea muzicii cu contextul cultural în care a fost creată: observarea istoricului din spatele lucrării muzicale și a atitudinii elevilor

COMPETENȚE DERIVATE:

- Exemplificarea corectă a valorilor notelor din piesele muzicale propuse în activitate

¹² Activitate propusă de prof. Matei Sorina Niculina și Todoran Felicia (de la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, Alba Iulia, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- Descoperirea și însușirea elementelor de limbaj muzical.
- Familiarizarea cu ritmul unui cântec pe acompaniament de instrument
- Conștientizarea legăturii dintre gesturile dirijorului/profesorului și gesturile umane care pot izvorî din înțelegerea poveștii din spatele creației și exprimarea liberă a emoțiilor
- Reactivarea jocurilor muzicale din copilărie

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (4 minute)

- *Obiectiv:* Captarea atenției și introducerea temei lecției.
- **Activități:**
 - Strigarea catalogului și pregătirea materialelor didactice.
 - Vizionarea și audiția poeziei „Cățelușul șchiop” de Elena Farago.
 - Activitate de ascultare și observare a videoclipului.

2. Actualizarea cunoștințelor (5 minute)

- *Obiectiv:* Reinnoirea cunoștințelor despre gesturile dirijorale și importanța acestora în muzică.
- **Activități:**
 - Dialog despre gesturile dirijorului/coordonatorului în muzică.
 - Reamintirea cântecelor din clasele primare și de la grădiniță.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Utilizarea materialelor vizuale pentru a ilustra gesturile.
 - Structurarea activității prin exemple concrete și clare.

3. Dirijarea învățării (20 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea înțelegerii legăturii dintre gesturile dirijorale și emoțiile umane.
- **Activități:**
 - Analiza și discuția asupra semnificațiilor ascunse ale poeziei „Cățelușul șchiop”.
 - Prezentarea și învățarea unui cântec nou „Cățelușul trist”, în acorduri, pentru a sublinia relația dintre muzică și emoții.

- Interpretarea piesei acompaniată de chitare și cajon.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Folosirea suporturilor vizuale (imaginea unui câine sau a unui instrument) pentru învățarea melodiei.
 - Descompunerea cântecului în fragmente mai mici, pentru o învățare mai ușoară.

4. Aplicarea cunoștințelor (11 minute)

- *Obiectiv:* Fixarea cunoștințelor și evaluarea progresului elevilor.
- **Activități:**
 - Elevii cântă piesa în grup, acompaniați de chitare sau cajon.
 - Împărtășirea rezultatelor și evaluarea performanței fiecărui elev.
- **Evaluare:**
 - Aprecieri verbală și observație asupra progresului individual al elevilor.
 - Înregistrarea interpretării elevilor pentru o analiză ulterioară.

5. Concluzie și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Încheierea lecției și furnizarea unui feedback constructiv.
- **Activități:**
 - Elevii sunt invitați să își pună „cățelușii” de pluș și să cânte pentru aceștia.
 - Răsplătirea elevilor pentru eforturile depuse.
 - Încurajarea elevilor să aprecieze legătura dintre muzică și gesturile umane.
- **Evaluare:**
 - Observare a participării elevilor în activități și a corectitudinii interpretării.
 - Feedback individualizat pentru fiecare elev.

RESURSE MATERIALE:

- Manual de Educație Muzicală, clasa a-V-a;
- Chitare;
- Cajon;
- Caiete de muzică;
- Videoclipuri audio;

- Imagini pentru ilustrarea lecției;

RESURSE UMANE:

- Profesor, elevi;

EVALUARE:

- Evaluare continuă prin observație sistematică.
- Aprecieri verbală a progresului individual al elevilor.
- Evaluare formativă pe baza performanței elevilor în timpul activităților.

Fișa de lucru 1 *Învățăm gesturile dirijorale*

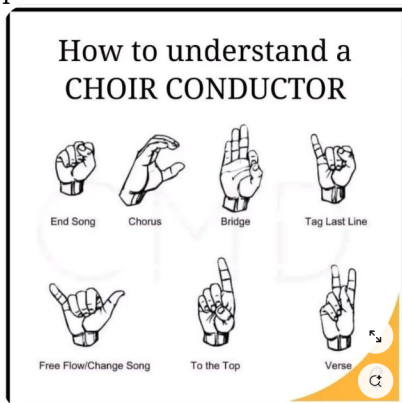
Scop:

Să identifice și să învețe despre importanța gesturilor dirijorale în muzică.

Instrucțiuni:

1. Întrebări de reflecție:

- Ce înseamnă gesturile dirijorale pentru un dirijor?
- Cum crezi că gesturile unui dirijor ajută în interpretarea unei lucrări muzicale?

2. Exercițiu:

- Uite câteva gesturi pe care le face un dirijor pentru a marca anumite momente ale unei piese muzicale:
 - **Gestul de început:** Cum îți imaginezi că ar trebui să arate acest gest?
 - **Gestul de sfârșit:** Ce semnificație are acest gest? Cum te-ar face să te simți?

Desenează aici un dirijor folosind gesturile pe care le-ai descris mai sus.

3. Întrebări de aprofundare:

- Ce sentimente crezi că pot transmite aceste gesturi?
- Cum îți imaginezi că o piesă de muzică ar suna dacă gesturile nu ar fi corecte?

Fișa de lucru 2 *Înțelegerea unui cântec nou*

Cățelușul trist

Scop:

Să înveți un cântec și să îți exprimi emoțiile folosind gesturi.

Instrucțiuni

1. Ascultă cântecul „Cățelușul trist” cântat de profesor.

- **Întrebare:** Ce sentiment ți-a transmis melodia?
A fost tristă sau veselă? De ce?

2. Completează spațiile libere:

- „Cățelușul trist” este un cântec care vorbește despre
_____ (emoția principală).
- În timp ce cântăm acest cântec, dirijorul va folosi gesturi pentru a

- (ce vor exprima gesturile?).

3. Pentru a înțelege mai bine, fă un exercițiu de mișcare!

- Mișcă-ți mâinile în timp ce asculți piesa, imitând mișcările unui dirijor.
- Alege un gest care exprimă cel mai bine un sentiment de tristețe. Scrie-l și descrie-l.

Fișa de lucru 3 *Notarea unui fragment muzical*

Scop:

Să înveți să citești și să scrii un fragment muzical simplu.

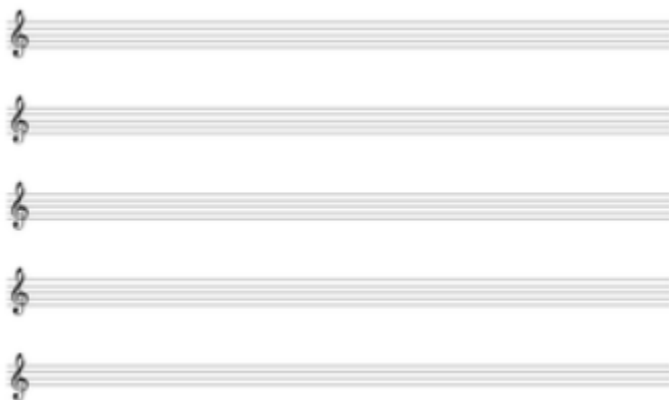
Instrucțiuni:

1. **Completează următoarea partitură muzicală cu notele corespunzătoare.**

- Uite o partitură cu o parte din melodia „Cățelușul trist” (scrisă într-un limbaj simplu, în Do major):
[partitura simplă]

2. **Notează acordurile pentru acompaniament:**

- Acorduri: **Do, Fa, Sol.**
- Scrie-le corespunzător pe o linie de acorduri.

3. **Exercițiu de ritm:**

- Citește și scrie ritmul piesei „Cățelușul trist”. Împărțirea pe măsuri va fi importantă pentru a păstra ritmul corect.

4. **Întrebări de verificare:**

- Cum se simte ritmul piesei? Rapid sau lent? Explică de ce crezi așa.
- Care sunt instrumentele care acompaniază piesa? (Poți folosi chitara și cajonul).

Fișa de lucru 4 Gesturi și emoții**Scop:**

Să creezi gesturi care exprimă emoțiile unei piese muzicale.

Instrucțiuni:**1. Exercițiu creativ:**

- Gândește-te la un cântec sau poezie care te face să te simți fericit/ă. Cum ai putea exprima acest sentiment printr-un gest?

Desenează gestul aici.

- Ce mișcare a corpului folosești pentru a transmite acest sentiment?

2. Creație individuală:

- Împărtășește un gest care ar exprima tristețea. Descrie-l. Care este semnificația acestuia pentru tine?

3. Împărtășește-ți gândurile:

- Cum crezi că se leagă muzica de emoțiile umane? Crezi că gesturile pot înlocui cuvintele?

Fișa de lucru 5 *Feedback și reflecție asupra lecției*

Scop:

Să evaluezi învățarea ta și să reflectezi asupra lecției.

Instrucțiuni:

1. Întrebări de evaluare:

- Ce ai învățat astăzi despre legătura dintre gesturile dirijorale și gesturile umane?

- Care a fost momentul tău preferat în lecție? De ce?

- Ce dificultăți ai întâmpinat? Cum le-ai depășit?

2. Feedback final:

- Scrie un scurt mesaj despre cum te-ai simțit în timpul lecției:

- Ce ai descoperit despre tine și despre muzică?

- Ai reușit să îți exprimi emoțiile prin muzică și gesturi?

3.5 Plan de lecție pentru aria curriculară Consiliere și orientare

Clasa a 7-a

ARIA CURRICULARĂ: Consiliere și orientare

DISCIPLINA: Consiliere și dezvoltare personală

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Autocunoaștere și stil de viață echilibrat și sănătos

SUBIECTUL LECȚIEI: Lumini și umbre

TIPUL LECȚIEI: Formare de priceperi și deprinderi

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Adoptarea atitudinilor pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat
2. Relaționarea armonioasă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare
3. Reflectarea asupra motivației și eficacității strategiilor pentru progres în învățare
4. Luarea deciziilor legate de continuarea studiilor și carieră prin valorificarea informațiilor despre sine, educație și ocupații

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.1. Planificarea acțiunilor specifice dezvoltării personale din perspectiva auto-eficacității
- 2.1. Manifestarea empatiei în raport cu diferențele individuale și de grup
- 2.2. Exprimarea asertivă în interacțiuni, școlare, familiale și comunitare
- 3.1. Integrarea în programul zilnic a unor rutine privind auto-disciplina și stilul de viață sănătos
- 4.1. Formularea unor scopuri personale referitoare la educație, carieră și stil de viață

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea calităților personale și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
- Evitarea prejudecăților și găsirea unor soluții constructive pentru aplanarea conflictelor, prin adoptarea unui comportament bazat pe respect.
- Stabilirea legăturii dintre emoții, comportamente și impactul acestora asupra situațiilor din viața de zi cu zi.

- Menținerea unui echilibru emoțional prin aplicarea unor tehnici eficiente de gestionare a emoțiilor

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea capacității de introspecție și autocunoaștere.
- **Activități:**
 - Aranjarea sălii de clasă. Profesorul împreună cu elevii pregătesc sala de clasă, astfel încât elevii să se poată așeza în cerc, pentru a stimula o atmosferă de deschidere și comunicare, într-un spațiu sigur și confortabil.
 - Profesorul începe activitatea prin metoda **Check-in** – **Check-out**. Le cere elevilor să se așeze în cerc și le adresează câteva întrebări pentru a stimula o stare de reflecție.
 - Ce ai făcut ieri?
 - Cum te simți azi?
 - Exprimă-ți starea ta de acum ...(printr-un desen, cuvânt, melodie etc.)
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Pentru a începe activitatea confortabil din punct de vedere emoțional, elevii cu dificultăți motorii, auditive, de vedere sau de învățare, își pot exprima starea de spirit alegând una dintre următoarele modalități: o fotografie reprezentativă, un desen, o melodie sugestivă, o figurină din plastilină, să reflecte cum se simt la începutul lecției.

2. Activități care stimulează autocunoașterea și relația de comunicare și colaborare dintre elevi – (30 de minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare între elevi, prin activități care să sprijine autocunoașterea, cunoașterea reciprocă și adoptarea unei atitudini deschise, bazate pe respect. Elevii vor învăța să își identifice calitățile personale, să își dezvolte o imagine de sine pozitivă și să evite prejudecățile. De asemenea, vor descoperi cum emoțiile influențează comportamentele și vor exersa tehnici eficiente de gestionare a acestora pentru

menținerea echilibrului emoțional și rezolvarea constructivă a conflictelor.

Activități:

- Înainte de a începe activitatea de check-in cu elevii, profesorul pregătește sala de clasă pentru aplicarea metodei ***What's in a name*** și lipsește în diferite locuri din clasă, foi mari cu diferite afirmații despre importanța semnificației numelui, pe care elevii le vor citi și analiza în cadrul unei activități de tip *gallery walk* (*plimbare prin galeria clasei*). Activitatea se va desfășura timp de 15 minute.
- Elevii se vor plimba prin clasă pentru maximum 2-3 minute citind citatele expuse, după ce li se explică faptul că activitatea va continua pe baza citatului ales de fiecare dintre ei. După ce au citit afirmațiile, fiecare elev va primi un marker și va alege două afirmații cu care rezzonează cel mai mult. Elevii vor nota propriile idei generate de citatele alese. Pentru a-i ajuta să reflecteze, profesorul poate oferi câteva întrebări de reflecție:
 - De ce ai ales această afirmație?
 - Ce crezi că înseamnă această afirmație pentru tine?
 - Ce idei despre nume vrea să ne transmită această afirmație/ acest citat?
 - Ce idei îți sugerează acest citat?
 - Ce întrebări îți ridică acest citat?
- Elevii vor fi împărțiți în grupuri mici de 2-3 persoane. Mai întâi, vor împărtăși reflecțiile cu colegii din grupul lor și vor răspunde la întrebările sau opiniile acestora.
- Fiecare grup va primi o fișă de lucru despre „Puterea numelui” și va discuta pe baza a câteva întrebări ghidate. După discuțiile de grup, va urma o dezbatere în cadrul clasei, în care fiecare grup va împărtăși ideile principale și reflecțiile rezultate.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot fi ghidați să răspundă prin cuvinte-cheie, prin intermediul unor imagini alese dintre cele oferite de profesor sau prin intermediul unui desen.

- După finalizarea dezbaterii legate de acceptarea propriilor nume, destine și alegeri personale, elevii vor fi ghidați din nou spre o activitate introspectivă care să faciliteze autoevaluarea lor până în prezent, dar și să identifice dorințe pentru viitor și să îi ajute să mai facă un pas în alegerea carierei/ activității lor viitoare.
- Profesorul va pune muzică ambientală. Elevii își vor alege un spațiu pentru lucru și vor primi câte o coală albă de hârtie A3 pentru a desena o hartă mentală – *Harta vieții mele*. Dacă nu se simt confortabil sau inspirați să facă acest lucru singuri, se pot folosi de *Fișa de lucru 2*.
- În situația în care elevii simt că nu pot exprima anumite lucruri pe moment, pot lua fișa cu ei acasă și să o completeze înainte de următoarea oră de consiliere și dezvoltare personală, urmând ca notițele lor să le servească pentru o lecție pe tema: alegeri de viitor.

3. Activități de fixare a cunoștințelor (10 minute)

- **Obiectiv:** Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.
- **Activități:**
 - **Recapitulare prin colaborare – Q&A**
 - Profesorul îi anunță pe elevi că vor recapitula cunoștințele nou-predate.
 - Elevii scot din penarul lor, cartonașele cu ? (ridicat de elevul care adresează întrebarea) și □ (ridicat de elevul care răspunde la întrebare), pregătește o cutie cu bilețele pe care sunt scrise întrebări simple, referitoare la lecția de zi.
 - Profesorul desemnează câțiva elevi să extragă bilețele din cutie. Elevii vor ridica rând pe rând cartonașele cu ? și vor da citire întrebărilor. Elevii care doresc să răspundă vor ridica cartonașele cu □. Elevul care a citit întrebarea va alege un alt elev care să răspundă (dintre cei care au ridicat cartonașul □). Regula este însă, ca fiecare elev să răspundă o singură dată, astfel încât toți sau aproape toți elevii să răspundă, măcar o dată.

5. Reflecție și feedback (10 minute)

- Profesorul pregătește încheierea activității utilizând metoda *Check-in – Check-out*. Elevii vor fi întrebați cum s-au simțit pe parcursul activității și dacă au întrebări pe care vor să le adreseze profesorului sau clasei.
 - Ce ai terminat astăzi?
 - Ce lucru ai lăsat neterminat și ce trebuie să mai faci, în raport cu planul de timp și rezultatele așteptate?
 - Exprimă-ți starea ta de acum ...(printr-un desen, cuvânt, melodie etc.)
- Profesorul va oferi feedback pozitiv și va răspunde întrebărilor sau va da curs dialogului între elevi pentru exprimarea ultimelor opinii, idei.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se va acorda timp suplimentar pentru ca elevii să răspundă la întrebări sau pentru a exprima gânduri sau idei referitoare la activitate.
 - Elevii, inclusiv cei cu dificultăți motorii, auditive, de vedere sau de învățare, își pot exprima ideile în modul în care se simt ei cel mai confortabil în acel moment. Ei pot alege să se exprime printr-o fotografie, un desen, o melodie sugestivă, un colaj, o poezie sau un text scurt care să reflecte ceea ce simt la finalul activității.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă și markere colorate;
- Plastilină, post-it notes colorate, carioci colorate, bandă dublu adezivă, planșă de carton;
- Cartonase cu citate, fotografii, cartonase pentru Q&A;
- Coli de hârtie A3.

RESURSE UMANE:

- Profesorul, elevii;

EVALUARE:

- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.

Fișa de lucru 1

Plimbă-te prin clasă și citește afirmațiile lipite pe afișe. Alege 2 citate care simți că te reprezintă.

Nomen est omen. – Proverb latin	Numele este o oglindă a sufletului; el reflectă esența ființei noastre.
Un nume bun este mai de dorit decât bogățiile mari. – Proverbe 22:1	Numele pe care îl purtăm este o etichetă ce ne influențează identitatea și modul în care suntem percepuți de ceilalți.
„A-ți cunoaște numele înseamnă a-ți cunoaște destinul.” – Proverb african.”	Numele este primul cadou pe care părinții îl oferă copilului lor și poartă cu sine speranțele și visele lor.
Numele este o comoară pe care o purtăm toată viața; el ne definește și ne diferențiază de ceilalți.	Numele este cheia care deschide ușa către inima și sufletul unei persoane
Numele este o moștenire pe care o lăsăm generațiilor viitoare; el poartă povestea și tradițiile familiei noastre	Numele este o promisiune pe care o facem lumii despre cine suntem și cine ne dorim să devenim.
Numele este o poveste nespusă; el poartă în sine misterul și potențialul ființei noastre.	Numele este un dar prețios; el ne însoțește de la naștere până la moarte și chiar dincolo de ea.
Numele este o melodie unică; el răsună în inima noastră și ne amintește de cine suntem cu adevărat.	Numele este o ancoră în tumultul vieții; el ne oferă stabilitate și un sentiment de apartenență.
Numele este o sămânță plantată în inima noastră; el crește și înflorește pe măsură ce ne descoperim pe noi înșine.	Numele este o flacără care arde în sufletul nostru; el ne luminează calea și ne ghidează pașii.
Numele este o punte între trecut și viitor; el ne conectează la rădăcinile noastre și ne îndrumă către destinul nostru.	Numele este un dar prețios; el ne însoțește de la naștere până la moarte și chiar dincolo de ea.

Fișa de lucru 2

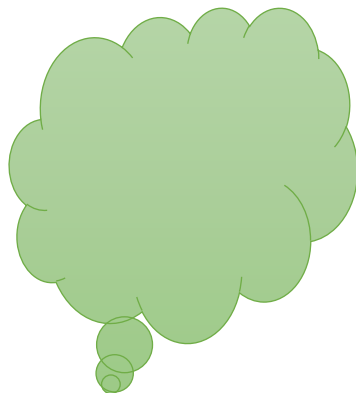
Puterea numelui

1. Plimbă-te prin clasă și citește afirmațiile lipite pe afișe. Alege 2 citate care simțiți că te reprezintă.

2. Ai ales 2 citate? Analizează ce simți în acest moment și alege ce simți că te reprezintă cel mai bine. Pe baza citatelor alese vei face un exercițiu de reflecție:

Care este primul gând care ți-a venit în minte legate de acest citate? Notează mai jos niște idei, emoții sau întrebări.

3. Atunci când începe numărătoarea spune un număr. Împreună cu elevii care au spus următoarele 2 numere mai mari decât al tău veți forma un grup. Fiecare grup își va alege un set de întrebări din cele 4 de mai jos.

Citiți întrebările și discutați pe baza lor. Notați concluziile echipei referitoare la fiecare întrebare. Reprezentantul ales al echipei le va prezenta clasei.

◆ Secțiunea 1: Semnificația numelui

1. Ce înseamnă numele tău? (Dacă nu știi, poți face presupuneri sau căuta împreună cu colegii.)
2. Cunoști vreo poveste despre cum ai fost numit(ă)? Cine ți-a ales numele și de ce?
3. Crezi că numele tău te reprezintă? De ce da sau de ce nu?

◆ Secțiunea 2: Influența numelui în viața noastră

4. Crezi că numele poate influența personalitatea sau felul în care o persoană este percepută? De ce?
5. Ai întâlnit persoane care au fost judecate pe baza numelui lor? Cum crezi că se simt aceste persoane?
6. Dacă ai putea alege alt nume pentru tine, ai schimba ceva? De ce?

◆ Secțiunea 3: Numele și relațiile interpersonale

7. Cum te simți atunci când cineva îți pronunță corect numele? Dar când îl greșește?
8. De ce crezi că este important să respectăm numele altor persoane?
9. Crezi că numele poate influența prima impresie pe care o avem despre cineva? De ce?

◆ Secțiunea 4: Puterea numelor în societate

10. Poți da exemple de personalități cunoscute ale căror nume sunt puternic asociate cu reușite, idei sau valori?
11. De ce crezi că unele persoane își schimbă numele în carieră (artiști, scriitori, sportivi)?
12. Dacă ai putea inventa un nume care să reprezinte o superputere sau o calitate a ta, care ar fi acela și de ce?

Fișa de lucru 2 adaptată pentru elevii cu CES

Puterea numelui

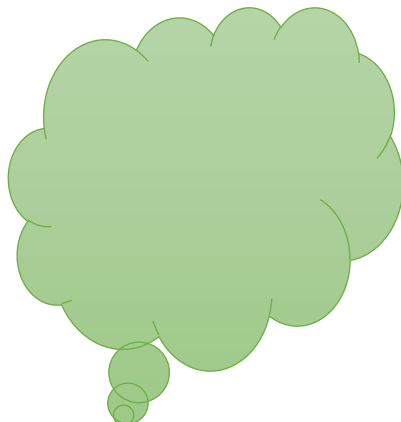
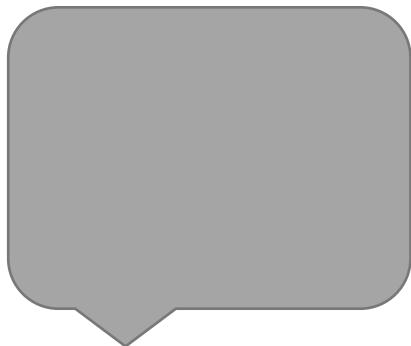
1. Plimbă-te prin clasă și citește afirmațiile lipite pe afișe. Alege 2 citate care simți că te reprezintă.

2. Ai ales 2 citate? Analizează ce simți în acest moment și alege ce simți că te reprezintă cel mai bine. Pe baza citatelor alese vei face un exercițiu de reflecție:

Care este primul gând care ți-a venit în minte legate de acest citate?

Desenează mai jos ce simți în legătură cu cele 2 citate./ Alege o melodie care simți că se potrivește cu cele 2 citate și ar exprima ce simți tu în acest moment./ Alege din fotografiile date/ cartonașele cu imagini, 2 sau mai multe fotografii/imagini care ar putea transmite ce simți tu în acest moment.

3. Atunci când începe numărătoarea spune/ arată/ scrie un număr. Împreună cu elevii care au spus următoarele 2 numere mai mari decât al tău veți forma un grup. Fiecare grup își va alege un set de întrebări din cele 4 de mai jos. Citiți întrebările și discutați pe baza lor. Notați concluziile echipei referitoare la fiecare întrebare. Reprezentantul ales al echipei le va prezenta clasei.

◆ Secțiunea 1: Semnificația numelui

1. Ce înseamnă numele tău? (Dacă nu știi, poți face presupuneri sau căuta împreună cu colegii.)
2. Cunoști vreo poveste despre cum ai fost numit(ă)? Cine ți-a ales numele și de ce?
3. Crezi că numele tău te reprezintă? De ce da sau de ce nu?

◆ Secțiunea 2: Influența numelui în viața noastră

4. Crezi că numele poate influența personalitatea sau felul în care o persoană este percepută? De ce?
5. Ai întâlnit persoane care au fost judecate pe baza numelui lor? Cum crezi că se simt aceste persoane?
6. Dacă ai putea alege alt nume pentru tine, ai schimba ceva? De ce?

◆ Secțiunea 3: Numele și relațiile interpersonale

7. Cum te simți atunci când cineva îți pronunță corect numele? Dar când îl greșește?
8. De ce crezi că este important să respectăm numele altor persoane?
9. Crezi că numele poate influența prima impresie pe care o avem despre cineva? De ce?

◆ Secțiunea 4: Puterea numelor în societate

10. Poți da exemple de personalități cunoscute ale căror nume sunt puternic asociate cu reușite, idei sau valori?
11. De ce crezi că unele persoane își schimbă numele în carieră (artiști, scriitori, sportivi)?
12. Dacă ai putea inventa un nume care să reprezinte o superputere sau o calitate a ta, care ar fi acela și de ce?

Fișă de lucru 2 *Harta vieții mele*

Desenați o hartă mentală care să cuprindă cuvinte, idei sau imagini ce reprezintă momentele importante din viața voastră: amintiri, dorințe, aspirații, realizări. Dacă vi se pare dificil să începeți, răspundeți la întrebările de mai jos.

3.6 Plan de lecție pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Clasa a 6-a¹³

(elevi cu deficiențe ușoare și/sau grave)

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Abilități de comunicare și limbaj

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Înțelegerea și aplicarea unor cuvinte-cheie dintr-o poveste adaptată

SUBIECTUL LECȚIEI: Cățelușul șchiop – înțelegerea vocabularului și emoțiilor în contextul povestirii

TIPUL LECȚIEI: Predare-învățare

COMPETENȚE GENERALE:

1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare, prin receptarea și producerea mesajului oral
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri
4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.2. Realizarea unei interacțiuni verbale (de tip dialog) folosind strategii simple de comunicare prin cuvinte, sintagme, expresii în enunțuri proprii cu scopul solicitării/oferirii de informații

1.3. Exprimarea opiniilor, emoțiilor și sentimentelor prin participarea la discuții pe teme familiare

2.1. Consolidarea citirii corecte și conștiente în ritm propriu a unor cuvinte, propoziții, texte scurte

4.1. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române

¹³ Activitate propusă de prof. învățământ special David Antoaneta Eugenia (de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea unor cuvinte-cheie dintr-o poveste, prin mijloace vizuale, auditive și tactile
- Asocierea cuvintelor-cheie cu imagini, simboluri sau gesturi
- Utilizarea unor mijloace alternative (pictograme, gesturi, joc de rol) pentru a exprima înțelegerea cuvintelor

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (10 minute)**

- *Obiectiv:* Captarea atenției elevilor și introducerea subiectului poveștii.
- **Activități:**
 - Se prezintă un pluș în formă de cățeluș șchiop și se întreabă elevii: „Ce credeți că s-a întâmplat cu el?”
 - Elevii sunt invitați să atingă și să privească plușul, iar în urma acestui stimul, să ghicească despre ce ar putea fi vorba.
 - Elevii aleg dintre imagini posibile cauze ale problemei cățelușului.
 - Se lansează întrebări de deschidere despre animale sau evenimente din viața lor.

2. Citirea poveștii și evidențierea cuvintelor-cheie (15 minute)

- *Obiectiv:* Familiarizarea elevilor cu textul și evidențierea cuvintelor-cheie.
- **Activități:**
 - Se citește povestea *Cățelușul șchiop* însoțită de imagini sugestive.
 - Elevii aleg pictograme care exprimă stările personajului (tristețe, bucurie).
 - Profesorul face pauze pentru a pune întrebări simple, de tip „Alege răspunsul corect” (ex.: „Cățelușul este trist sau fericit?”).
 - Cuvintele-cheie sunt evidențiate prin cartonașe:
 - cățeluș,
 - ♂ șchiop,
 - băiat
 - fericit,
 - trist, etc.

- Elevii asociază fiecare cuvânt cu imaginea și gestul corespunzător.
- Elevii nonverbali folosesc pictograme sau comunicarea asistată prin AAC pentru a răspunde.
- Elevii despart cuvintele în silabe

3. Dirijarea învățării (15 min)

- *Obiectiv:* Înțelegerea profundă a poveștii prin lectura expresivă și discutarea conținutului.
- **Activități:**
 - Poezia va fi citită cu expresivitatea și intonația necesare, respectând pauzele gramaticale și logice.
 - Profesorul explică cuvintele și expresiile noi.
 - Se prezintă planșele ilustrative și se discută pe baza întrebărilor orientative:
 - Care sunt personajele? (băiatul și câinele)
 - Unde trăiesc personajele? (în oraș/sat/cartier)
 - Ce face cățelușul? (stă singur, plânge, etc.)
 - Cum reacționează băiatul?
 - Se recitește textul pe strofe și se discută întrebările bazate pe conținutul povestirii.
 - Cum se numește poezia? („Cățelușul șchiop”)
 - Cine a scris poezia? Și ce-mi puteți spune despre autoare? (Elena Farago) (elevii citesc scurta prezentare a vieții și a operei scriitoarei)
 - Ce fac copiii când îl întâlnesc pe cățeluș? (Râd și îl strigă „cuțu șchiop”).
 - De ce nu se poate juca la fel ca frații săi? (Pentru că e șchiop și cade mereu).
 - Cum își petrece ziua cățelușul șchiop? (Stă singur toată ziua, plânge și se gândește că va fi șchiop toată viața și va trăi trist).
 - Ce i-ar plăcea să facă? (S-ar juca și ar lătra din poartă la copiii de pe drum).
 - Ce spune cățelușul despre copiii cuminiți? (Că sunt frumoși și i-ar plăcea să stea cu dânșii, să se joace și să-i asculte).
 - Dar ce spune despre copiii răi? (Că sunt urâți).
 - Cine a fost un copil urât? (Copilul din cauza căruia este șchiop).

- Ce a făcut copilul rău? (L-a lovit din răutate cu o piatră și l-a nimerit în picior, provocându-i multă durere).
- Cum încearcă copilul să își ceară iertare? (Îi dă zahăr și încearcă să se împrietenească).
- Cum alege câțelul să se comporte cu băiatul ce i-a greșit? (Ar putea să se răzbune mușcându-l de picior, dar vrea să îi demonstreze băiatului că un biet câine are inima mai bună decât el).

4. Activitate practică (15 min)

- **Obiectiv:** Consolidarea cunoștințelor și implicarea activă în procesul de învățare.
- **Activități:**
 - *Potrivirea cuvânt-imagine.* Trei elevi primesc fișe unde trebuie să unească un cuvânt cu imaginea sa, iar ceilalți primesc fișa de la Anexa 3.
 - *Jocul Arată-mi.* Profesorul spune un cuvânt, iar elevii arată imaginea sau fac gestul potrivit.
 - *Mima emoțiilor.* Profesorul spune „fericit” sau „trist”, iar elevii arată expresia corespunzătoare.

5. Joc de rol (10 min)

- **Obiectiv:** Dezvoltarea empatiei și a înțelegerii emoțiilor personajelor din poveste.
- **Activități:**
 - Elevii mimează emoțiile personajelor sau îngrijesc un „cățeluș rănit” (jucărie).
 - Se încurajează gesturile de afecțiune și empatie.

6. Concluzie și feedback (5 min)

- **Obiectiv:** Reflectarea asupra lecției și consolidarea învățăturilor.
- **Activități:**
 - Elevii aleg o imagine care arată cum s-au simțit în timpul lecției.
 - Se reamintește mesajul poveștii: „Este important să ajutăm ființele aflate în dificultate.”
 - Se recapitulează cuvintele printr-un scurt joc de arătare a imaginilor și repetare.
- *Adaptări pentru nevoile elevilor:*
- **Vizual:** Folosirea imaginilor și pictogramelor pentru fiecare cuvânt.

 Auditiv: Repetarea clară a cuvintelor și folosirea AAC pentru elevii nonverbal.

 Tactil: Utilizarea plușului și cartonașelor pentru asociere concretă.

 Motricitate: Mima și gesturile pentru a sprijini învățarea.

RESURSE MATERIALE:

- Povestirea „Cățelușul șchiop” adaptată cu propoziții scurte și imagini suport.
- Cartonașe cu emoții și simboluri vizuale.
- Jucării/plușuri în formă de cățeluși.
- Tableta/comunicator AAC pentru elevii care folosesc comunicare asistată.
- Fișe de lucru cu imagini secvențiale.

RESURSE UMANE:

- Profesorul de psihopedagogie specială, profesor de sprijin, elevi;

EVALUARE:

- Observarea participării active a elevilor în activitățile interactive.
- Evaluarea corectitudinii asocierii cuvintelor cu imagini și gesturi.
- Feedback individualizat pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (mijloace de comunicare asistată, adaptarea activităților pentru elevii nonverbal).
- Evaluarea empatiei și a reacțiilor pozitive față de personaje în timpul jocului de rol.

Fișa de lucru 1

Cățelușul șchiop de Elena Farago

Eu am numai trei picioare,
Și de-abia mă mișc: țop, țop-
Râd când mă-ntâlnesc copiii
Și mă cheamă „cuțu șchiop”.
Frații mei ceilalți se joacă
Cu copiii toți , dar eu
Nu pot alerga ca dâșii,
Că sunt șchiop și cad mereu!

Și stau singur toată ziua
Și plâng mult când mă
gândesc
Că tot șchiop voi fi de-acuma
Și tot trist am să trăiesc.
Și când mă gândesc ce bine
M-aș juca și eu acum
Și-aș lătra și eu din poartă
La copiii de pe drum!...

Cât sunt de frumoși copiii
Cei cuminiți, și cât de mult
Mi-ar plăcea să stau cu
dâșii,
Să mă joc și să-i ascult !

Dar copiii răi la suflet
Sunt urâți , precum e-acel
Care m-a șchiopat pe mine ,
Și nu-i pot iubi de fel...

M-a lovit din răutate
 Cu o piatră în picior,
 Și-am zăcut, și-am plâns
 atâta,
 De credeam că am să mor
 Acum vine și-mi dă zahăr
 Și ar vrea să-mi fie bun
 Și-aș putea să-l mușc odată
 De picior, să mă răzbun,
 Dar îl las așa, să vadă,
 Răul, că un biet câțel
 Are inima mai bună,
 Decât a avut-o el.

Elena Farago (n. [9 martie 1878](#), [Bârlad](#) –
 d. [4 ianuarie 1954](#), [Craiova](#)) a fost o poetă
 româncă care a compus poezie pentru copii
 (*Cățelușul șchiop*, *Gândăcelul*, *Cloșca*, *Sfatul*
degetelor, *Motanul pedepsit* etc.).

Fișa de lucru 2

1. Desprețuieți cuvintele în silabe:

CÂTELUȘ

2. Realizați corespondența:

Imaginea unui băiat

ȘCHIOP

Imaginea unui câțelus

BĂIAT

Imaginea unei
fete cămbătoare

AJUTĂ

Imaginea unui băiat
care șchiopșoară

TRIST

Imaginea unui copil
care ajută un câțelus

FERICIT

Imaginea unei fete triste

Fișa de lucru 3 CĂȚELUȘUL ȘCHIOP, de Elena Farago

Citește cu atenție poezia: **CĂȚELUȘUL ȘCHIOP, de Elena Farago**

Cerințe:

1. Transcrie o strofă din poezie (la alegere).

A set of handwriting practice lines consisting of eight horizontal rows. Each row is defined by a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. A vertical solid line runs down the left side of the first row, and a vertical dashed line runs down the right side of the last row.

2. Alcătuieste propoziții cu următoarele cuvinte :
cățelușul, copiii, șchiop, frați, picioare.

A set of handwriting practice lines consisting of eight horizontal rows. Each row is defined by a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. A vertical solid line runs down the left side of the first row, and a vertical dashed line runs down the right side of the last row.

3. Desparte în silabe cuvintele date:

șchiop, cățeluș, trei, singur, copiii, frați, cuminți, plâns, lovit, mușc.

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines. Each set includes a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, with a vertical margin line on the left.

4. Găsește cuvinte cu sens opus: **frumoși, cuminți, plâns, bun, a iubi.**

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines. Each set includes a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, with a vertical margin line on the left.

5. Ce i-ai transmite copilului care a lovit cățelul cu o piatră ?
(scrie răspunsul tău într-o propoziție).

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines. Each set includes a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, with a vertical margin line on the left.

Capitolul IV. Integrarea educației incluzive la ciclul liceal

4.1 Plan de lecție pentru aria curriculară Limbă și comunicare. Limba și literatura română

Clasa a 12-a

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Limba și literatura română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Poezia

SUBIECTUL LECȚIEI: Plumb

TIPUL LECȚIEI: Fixare și consolidare de cunoștințe

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare
2. Comprehensiunea și interpretarea textelor
3. Situarea în context a textelor studiate prin raportare la epocă sau la curente culturale / literare
4. Argumentarea orală sau în scris a unor opinii în diverse situații de comunicare

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.1 Aplicarea achizițiilor lingvistice în receptarea mesajelor orale și scrise, cu explicarea rolului acestora în reliefaarea mesajului
- 2.1. Adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate, în vederea înțelegerii și interpretării personalizate
- 2.2. Compararea, pe baza unor criterii clar formulate, a unor viziuni despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în textele studiate
- 3.1. Analiza relațiilor dintre o operă studiată și contextul cultural în care a apărut aceasta
- 3.2. Integrarea cunoștințelor privind limba și literatura română într-o viziune coerentă asupra culturii românești
- 3.3. Analiza unor conexiuni între literatura română și cea universală
- 4.2. Compararea și evaluarea unor argumente diferite, pentru formularea unor judecăți proprii

COMPETENȚE DERIVATE:

- Actualizarea definiției simbolismului - curent literar apărut ca reacție la romantism, parnasianism etc.
- Compararea simbolismului românesc cu cel european
- Enumerarea principiilor estetice ale simbolismului
- Identificarea periodizării simbolismului românesc
- Încadrarea lui George Bacovia ca reprezentant al simbolismului
- Înțelegerea fenomenului interpretărilor multiple, generat de modul diferit în care cititorii percep lumea textului
- Identificarea și analiza elementelor de compoziție și structură (titlu, incipit, temă, relații de opoziție, elemente de recurență: motiv, leitmotiv etc.)

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII**1. Introducerea lecției (15 minute)**

- *Obiectiv:* Actualizarea informațiilor în ceea ce privește simbolismul și trăsăturile acestuia.
- **Activități:**
 - Profesorul anticipează tema lecției noi pornind de la Fișa de lucru 1. Profesorul îi întreabă pe elevi cu ce asociază imaginile date. Profesorul îi roagă pe elevi să noteze câteva idei, gânduri legate de 2 imagini care le-au atras atenția.
 - Profesorul desenează o hartă mentală pe tablă.
 - Cu ajutorul întrebărilor îi ghidează pe elevi să actualizeze informațiile despre simbolism – curent artistic și literar, trăsături, elemente specifice.
 - Dacă aceste imagini ar fi parte dintr-o operă literară, ce ar simboliza?
 - Ce culori predomină în aceste imagini? Cu ce asociați aceste culori?
 - Înlocuiți aceste imagini cu niște cuvinte-cheie, cu versuri sau cu imagini artistice dintr-un text literar în proză.
 - Profesorul îi întreabă pe elevi dacă răspunsurile date nu le amintesc de un curent literar studiat (dacă aceștia nu identifică încă de la început despre ce curent literar este vorba). Actualizează informațiile despre simbolism și le notează împreună, profesorul pe tablă, elevii în caietul lor

cu ajutorul unei hărți mentale sau prin metoda ciorchinelui, după preferințe: reprezentanții simbolismului în artă și literatură, trăsăturile simbolismului, reprezentanții simbolismului românesc.

- Elevii sunt întrebați ce imagine de pe *Fișa de lucru 1* li se pare cea mai sugestivă pentru poezia simbolistă bacoviană.
- Profesorul proiectează textul poeziei *Plumb* de George Bacovia pe tabla inteligentă/videoproiector. Elevii o vor asculta după lectura model a profesorului, dar și în lectura audio.¹⁴
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (ADHD, autism, deficit de atenție):*
 - Folosirea unor cartonașe kinestezice, cu imagini, care să permită percepții senzoriale diferite și să redea în mod mai sugestiv, culorile predominante, textura peisajelor/obiectelor.
 - Elevii cu deficiențe de vedere pot asculta o descriere auditivă a imaginilor de pe fișa de lucru.
 - Elevii cu deficiențe de citire/ dislexie primesc cartonașe cu imagini contrastante, puternic colorate și cu texte scrise cu fonturi mari.
 - Elevii cu deficiențe de auz pot asculta versurile poeziei în căști/aparate auditive conectate la bluetooth-ul tablei inteligente.

2. Activități de fixare a cunoștințelor – (30 minute)

- *Obiectiv:* Fixarea cunoștințelor referitoare la simbolism și punerea lor în aplicare, prin analiza poeziei *Plumb*, de George Bacovia.
- **Activități:**
 - Elevii sunt împărțiți în echipe de câte 3 elevi.
 - Fiecare echipă va recita poezia *Plumb*. După aceea, prin aplicarea metodei *ascultare activă* vor discuta și analiza împreună poezia.

¹⁴ *Plumb*, de George Bacovia. Canalul cu povești. Video YouTube, 0:51. Publicat în 17 noiembrie 2020.

<https://www.youtube.com/watch?v=ogv4qp4znlg>

- Fiecare grup va avea un poet/critic literar, un reporter și un observator. Pe baza discuțiilor din fiecare rundă, elevii vor nota ideile generate prin intermediul ascultării active, urmând să le folosească ulterior pentru analiza textului.
- Fiecare rundă durează 4 minute (12 minute în total), în care elevii își joacă rolurile desemnate pentru *respectiva* rundă:
- **Poetul/criticul literar** prezintă o situație problematică din viața sa și va avea grijă să utilizeze cuvinte-cheie, fragmente de versuri.
- **Reporterul** adresează întrebări cât mai relevante pentru înțelegerea textului și pentru a stimula explicațiile date de poet/critic literar. Acesta încearcă să mențină dialogul activ și să nu se îndepărteze de textul poeziei, pentru a genera cât mai multe idei în cadrul grupului. În situația în care, reporterul simte nevoia de ajutor, pentru a nu pierde timp, poate să utilizeze și întrebări din ghidul de interviu sugerat în fișa de lucru 3.
- **Observatorul** observă comportamentele non-verbale și relevanța întrebărilor adresate de reporter, fără a interveni direct. În această situație, notează cât de multe detalii, idei, întrebări consideră relevante pentru analiza ulterioară a poeziei.
- După fiecare rundă, participanții schimbă rolurile (trei runde în total).
- La momentul finalizării celor trei runde, elevii vor centraliza aspectele relevante pentru analiza poeziei și vor pregăti prezentarea pe cre reprezentantul ales al grupei o va susține în fața clasei. (18 minute)
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Fiecare grup va primi și un set de cartonașe senzoriale, hârtie, carioci colorate, lipici și foarfecă. Elevii cu cerințe educaționale speciale pot alege să și exprime ideile prin descrierea emoțiilor imprimate de poezie, prin intermediul imaginilor, a propriilor desene sau al unui colaj. Colegii din grup vor nota aceste idei și le vor include în prezentarea finală.

- Pentru elevii cu deficiențe de vedere/ de citire, colegii pot citi de mai multe ori poezia, pentru a îi ajuta să se concentreze pe detaliile poeziei și să își exprime ideile legate de text.

4. Prezentarea activităților și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.
- **Activități:**
 - Elevii vor fi întrebați ce și-au amintit și ce au învățat nou.
 - Profesorul va răspunde întrebărilor și va oferi lămuriri/ feedback pentru activitățile din timpul orei.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă și markere colorate;
- Tablă inteligentă și acces la internet;
- Fișe de lucru;
- Cartonase/ cartonase kinetice cu imagini și cuvinte;
- Creioane colorate, post-it notes și cartonase cu emoji.

RESURSE UMANE:

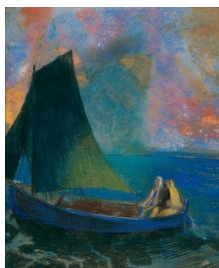
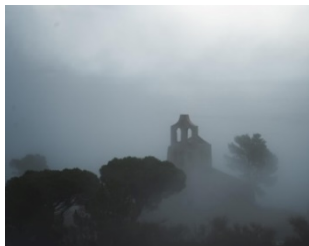
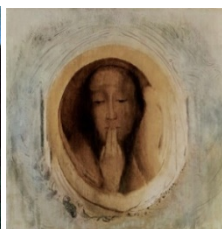
- Profesorul, elevii;

EVALUARE:

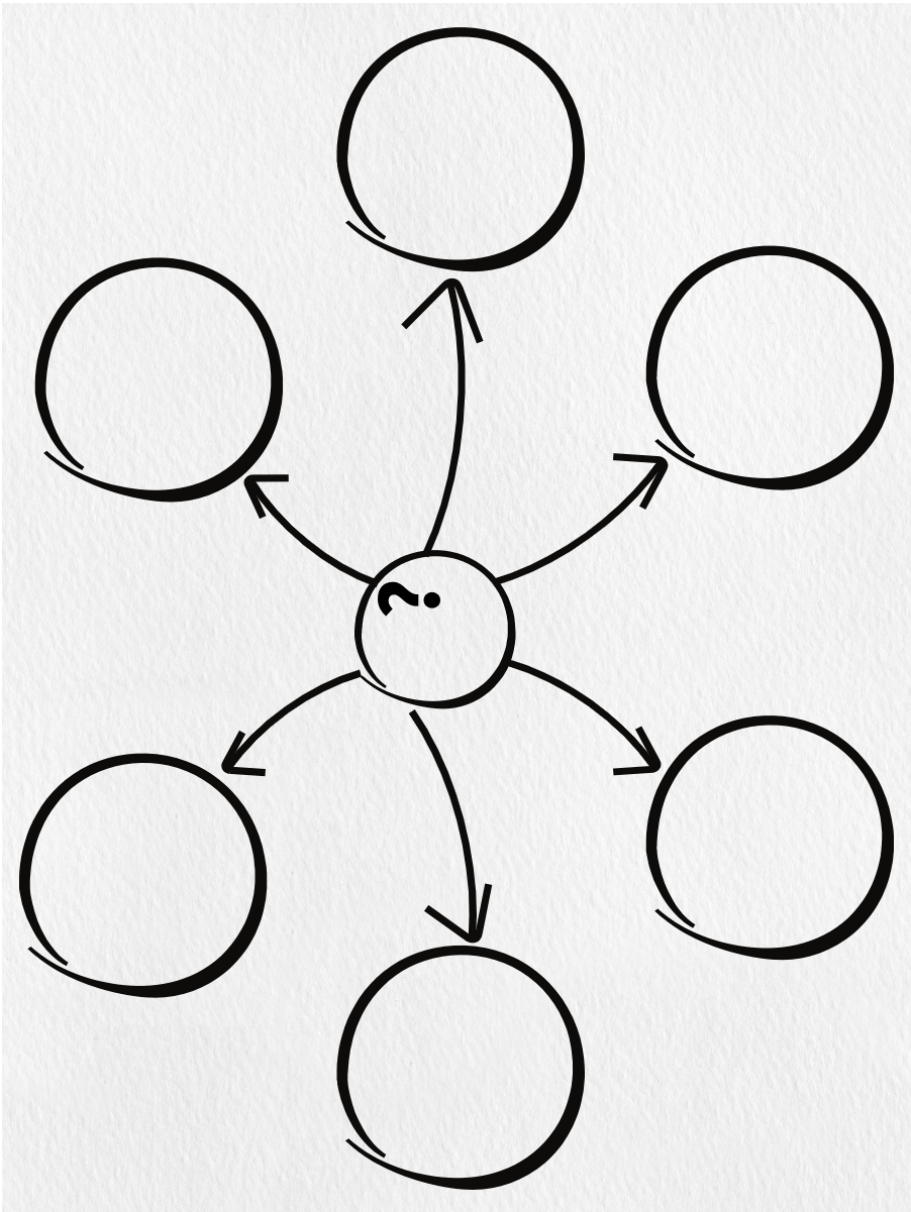
- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Feedback și discuții de grup pentru a verifica actualizarea și înțelegerea conceptelor.

Fișa de lucru 1

- Care este prima imagine ce vă atrage privirea?

- Închideți ochii. Deschideți ochii. Care este cea de-a doua imagine care v-a atras atenția?
- Gândiți-vă la cele 2 imagini. Notați câteva idei, emoții, întrebări în legătură cu acestea, utilizând ciorchinele de mai jos sau desenând o hartă mentală.

Fișa de lucru 2 *Simbolismul – actualizare de cunoștințe*

Simbolismul este un curent literar și artistic apărut în Franța, la sfârșitul secolului al XIX-lea, ca o reacție împotriva naturalismului și parnasianismului. Se caracterizează prin accentul pus pe simboluri, sugestii și stări sufletești ambigue, precum și printr-o puternică muzicalitate a versurilor.

Caracteristici principale:

- Cultivarea simbolului pentru a sugera stări sufletești și angoase.
- Folosirea sugestiei pentru a reda/ recrea senzații vizuale, auditive și olfactive;
- Refuzul expresiei discursive și prozaice, poezia fiind definită ca o artă a simțirii.
- Prevalența stării de reverie și a unor stări sufletești nedefinite.
- Poezia ca muzică a sufletului – utilizarea preponderentă a aceluiași sunete, refrene, leitmotive, schimbarea sunetelor doar prin alternarea ritmurilor.
- Împrumutarea tehnicilor muzicale în poezie – cuvintele trebuie să reproducă armoniile naturale, creând un efect hipnotic.
- Poezia asimetrică - apariția versului liber;
- Teme frecvente: nevroza, moartea, melancolia, orașul apăsător, depresia, condiția poetului neînțeles.
- Motive simboliste: solitudinea, iubirea ca nevroză, ploaia, toamna, instrumentele muzicale care exprimă stări sufletești.
- Teoria corespondențelor – relația dintre om și univers, sinestezia simțurilor (parfumurile, culorile și sunetele își răspund reciproc).
- Olfactivul și cromatica sugerează stări sufletești (ex.: galben – depresie, gri și negru – moarte, roșu – sânge, violet – doliu).
- Sinestezia – amestecarea percepțiilor senzoriale (ex.: sunetele sunt percepute ca având culoare).
- Spleen-ul – amestec de tristețe, dezolare și plictiseală existențială.
- Fluiditatea imaginilor, lipsa de contur,

Reprezentanți ai simbolismului:

- Stéphane Mallarmé – Poezia ca joc al cuvintelor, accent pe armonia sonoră, nevroză, halucinație.
- Arthur Rimbaud – Alchimia cuvântului, atribuirea culorilor sunetelor, realitate subiectivă.
- Paul Verlaine – Poezia este muzică înainte de toate, cultul nuanțelor, poezie de atmosferă.
- Charles Baudelaire – Sinestezia, lumea ca pădure de simboluri, relația dintre parfumuri, sunete și culori (poezia *Corespondențe*).

Concluzie:

Simbolismul a revoluționat poezia prin accentul pus pe muzicalitate, sugestie și introspecție, creând un univers poetic marcat de melancolie, mister și expresii artistice rafinate. Influența sa s-a extins în literatură, pictură și muzică, redefinind modul în care arta exprimă realitatea interioară a omului.

Fișa de lucru 3

Plumb

de George Bacovia

*Dormeau adânc sicriele de plumb,
Și flori de plumb și funerar vestmânt –
Stam singur în cavou... și era vânt...
Si scârâiau coroanele de plumb.*

*Dormea întors amorul meu de plumb
Pe flori de plumb, și-am început să-l strig –
Stam singur lângă mort... și era frig...
Și-i atârnav aripile de plumb.*

Ghid de interviu

1. Ce credeți că reprezintă titlul *Plumb*? E o alegere cam stranie pentru un titlu, nu?
2. Cum credeți că se reflectă greutatea și rigiditatea acestui metal în starea interioară a eului liric?
3. Ce imagini artistice ați utilizat/ați identificat în text?
4. Ce sunete ați regăsit mai des în text?
5. Puteți să îmi spuneți dacă în opinia dvs, în această poezie există mai multe planuri?
6. Dacă ar fi să redați mesajul poeziei printr-un singur cuvânt/ simbol, care ar fi acela?
7. Cum credeți că rezonază cititorii de astăzi cu această poezie? Mai este actuală această viziune asupra existenței?

4.2 Plan de lecție pentru aria curriculară Matematică și Științe ale naturii

Clasa a 9-a

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Mulțimea numerelor reale

SUBIECTUL LECȚIEI: Numerele reale. Intervalele numerelor reale

TIPUL LECȚIEI: Fixare/ consolidare

DURATA: 50 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

1. Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar
3. Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice
4. Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată
5. Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situații date
6. Modelarea matematică a unei situații date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

COMPETENȚE SPECIFICE:

1. Identificarea în limbaj cotidian sau în probleme de matematică a unor noțiuni specifice logicii matematice și teoriei mulțimilor
2. Transcrierea unui enunț în limbajul logicii matematice sau al teoriei mulțimilor
4. Explicarea caracteristicilor unor mulțimi folosind limbajul logicii matematice
5. Redactarea rezolvării unei probleme, corelând limbajul uzual cu cel al logicii matematice și al teoriei mulțimilor
6. Transpunerea unei situații cotidiene în limbaj matematic, rezolvarea problemei obținute și interpretarea rezultatului

COMPETENȚE DERIVATE:

- Identificarea și clasificarea numerelor reale
- Înțelegerea relației dintre diferitele submulțimi ale numerelor reale
- Aplicarea proprietăților numerelor reale în exerciții și probleme

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- **Obiectiv:** Familiarizarea elevilor cu tipurile de numere reale.
- **Activități:**
 - Profesorul va introduce lecția cu ajutorul întrebării: „Ce fel de numere întâlnim în viața de zi cu zi? Când folosim numere întregi, fracții, sau radicali?” Elevii vor da niște exemple de numere. (temperatura (-2°C), bani (5.5 lei), măsurători ($\sqrt{2}$ metri). Profesorul anunță tema lecției: mulțimea numerelor reale, relația dintre submulțimile sale, intervalele dintre numerele reale și aplicarea acestor concepte în probleme din viața reală.

2. Activități de predare a noilor cunoștințe – (30 minute)

- **Obiectiv:** Predarea și consolidarea cunoștințelor despre mulțimea numerelor reale și intervalele numerelor reale.
- **Activități:**
 - Profesorul le împarte elevilor fișele de lucru. În timp ce scrie pe tablă, le cere elevilor să scrie în caiete aspectele teoretice prezentate, pentru ca apoi să le poată aplica prin intermediul exercițiilor.
 - Pentru consolidarea cunoștințelor, profesorul le propune elevilor să „vâneze” numere împreună, prin intermediul metodei adaptate Scavenger Hunt - *Vânătoare matematică* – pentru aplicarea numerelor reale în viața reală.
 - Profesorul ascunde indicii în clasă care conțin numere din viața reală (de exemplu, prețul unui produs, temperatura, ora). Elevii trebuie să găsească numerele și să le clasifice corect.
 - Spre exemplu: găsește temperatura clasei și decide dacă este un număr rațional sau irațional.
- **Adaptare pentru elevii cu CES/ dificultăți de învățare:**
 - Profesorul atribuie elevului numere mai simple pentru a evita frustrarea.
 - Metoda „Axa numerică umană” (Activitate kinestezică) ajută elevii să vizualizeze și să clasifice numerele pe o axă numerică. Profesorul desenează o axă numerică mare pe

podeaua clasei (folosind bandă adezivă sau cretă). Oferă fiecărui elev un cartonaș cu un număr (ex: -3 , $1/2$, $\sqrt{2}$, 5 , $-\sqrt{3}$, π). Elevii trebuie să se poziționeze pe axă în funcție de numărul lor. Profesorul le prezintă elevilor clasificarea numerelor (naturale, întregi, raționale, iraționale).

- Profesorul oferă elevului cu nevoi speciale un număr ușor de plasat (ex: 0 , 2 , -1) pentru a-i asigura succesul. Atribuie un coleg de sprijin care să îl ajute să găsească poziția corectă.

4. Prezentarea activităților și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Împărtășirea progresului și recapitularea lecției.
- **Activități:**
 - Elevii vor prezenta soluțiile la problemele rezolvate.
 - Profesorul va oferi feedback pozitiv și va răspunde întrebărilor/ nelămuririlor.
 - Profesorul le trimite elevilor o resursă electronică de consolidare a cunoștințelor.
<https://www.youtube.com/watch?v=JkxdESSbYq0>
 - Se va discuta despre importanța numerelor reale și despre situațiile în care le folosim în viața cotidiană.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevilor cu cerințe educaționale speciale li se va acorda timp suplimentar pentru a răspunde sau adresa întrebări, iar prezentările vor fi susținute într-un ritm lent și clar, pentru a asigura înțelegerea corectă.

RESURSE MATERIALE:

- Tablă și markere.
- Proiector pentru diagrame și axa numerică.
- Fișe de lucru cu exerciții și probleme aplicative și manual.
- Bandă adezivă/ cretă.

RESURSE UMANE:

- Profesorul, elevii;

EVALUARE:

- Evaluare continuă prin întrebări și răspunsuri individuale.
- Feedback și discuții de grup pentru a verifica înțelegerea conceptelor și incluziunea tuturor elevilor.

Fișa de lucru

1. Definiție și clasificare:

Mulțimea numerelor reale ($\mathbb{R}$) include toate numerele care pot fi reprezentate pe axă. Se împarte în:

- Numere naturale ($\mathbb{N}$) = $\{0, 1, 2, 3, \dots\}$
- Numere întregi ($\mathbb{Z}$) = $\{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}$
- Numere raționale ($\mathbb{Q}$) = numere care pot fi scrise ca fracție m/n , cu $m, n \in \mathbb{Z}$ și $n \neq 0$ (ex: $1/2$, -5 , 0 , 3.75)
- Numere iraționale ($\mathbb{I}$) = numere cu zecimale infinite neperiodice (ex: $\sqrt{2}$, π , e)

2. Numerele reale pot fi notate matematic folosind logica matematică și teoria mulțimilor:

- Reprezentare în limbajul mulțimilor:
 - $\mathbb{N} \subseteq \mathbb{Z} \subseteq \mathbb{Q} \subseteq \mathbb{R}$
 - $\forall x \in \mathbb{Q}, x = m/n$, unde $m \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{Z}, n \neq 0$
 - $\forall y \in \mathbb{I}, y \notin \mathbb{Q}$
- Exemplu de transcriere a unui enunț:
 - „Toate numerele întregi sunt raționale.”
 - Formal: $\forall x \in \mathbb{Z}, x \in \mathbb{Q}$

3. Numerele reale pot fi reprezentate pe axa numerelor reale. Se desenează axa numerelor și se marchează tipurile de numere discutate: naturale, întregi, raționale și iraționale.

Explicație:

Mulțimea numerelor reale ($\mathbb{R}$) este formată din toate numerele care pot fi plasate pe axa numerică, fie că sunt numere raționale (ex: -3 , $1/2$, 4.75) sau iraționale (ex: $\sqrt{2}$, π , e). Axa numerelor reale este continuă și densă, ceea ce înseamnă că între oricare două numere reale există întotdeauna alte numere reale.

Cum se marchează tipurile de numere pe axă?

- Numere naturale ($\mathbb{N}$): Se marchează ca puncte discrete începând de la $0, 1, 2, 3, \dots$
- Numere întregi ($\mathbb{Z}$): Se extind pe întreaga axă, incluzând și numere negative ($-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots$).
- Numere raționale ($\mathbb{Q}$): Se pot marca ca fracții sau zecimale finite (ex: $1/3 \approx 0.333$)

- Numere iraționale ($\mathbb{I}$): Se plasează aproximativ (ex: $\sqrt{2} \approx 1.414$, $\pi \approx 3.14159$).
- Numere reale ($\mathbb{R}$): Orice punct de pe axă corespunde unui număr real.
- Între două numere raționale date, există o infinitate de numere raționale. Mulțimea de numere reale cuprinse între două numere reale date o numim **interval**.
Avem mai multe tipuri de intervale: mărginite și nemărginite.

Intervale mărginite:

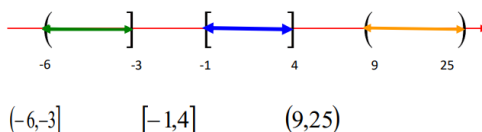
$(a,b) = \{x \in \mathbb{R} \mid a < x < b\}$ Interval deschis în ambele capete.

$[a,b] = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x \leq b\}$ Interval închis în ambele capete.

$a,b) = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x < b\}$ Interval închis în stânga și deschis în dreapta.

$(a,b] = \{x \in \mathbb{R} \mid a < x \leq b\}$ Interval deschis în stânga și închis în dreapta.

Exemple.

Intervale nemărginite

Interval deschis la stânga în a și nemărginit la dreapta

$(a, +\infty) = \{x \in \mathbb{R} \mid a < x\}$

Interval închis la stânga în a și nemărginit la dreapta

$[a, +\infty) = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x\}$

Interval nemărginit la stânga și deschis la dreapta în a

$(-\infty, a) = \{x \in \mathbb{R} \mid x < a\}$

Interval nemărginit la stânga și închis la dreapta în a

$(-\infty, a] = \{x \in \mathbb{R} \mid x \leq a\}$

Operații cu intervale

Intersecția $A \cap B = \{x \in \mathbb{R} \mid x \in A \text{ și } x \in B\}$

Reuniunea $A \cup B = \{x \in \mathbb{R} \mid x \in A \text{ sau } x \in B\}$

Diferența $A \setminus B$ x x $A \setminus B = \{ x \in A \mid x \notin B \}$

Observații

- Multimea numerelor reale $\mathbb{R}$ se scrie ca interval: $(-\infty, +\infty)$

Dacă:

$$p \Rightarrow \begin{cases} |x| < p \Leftrightarrow -p < x < p \\ |x| \leq p \Leftrightarrow -p \leq x \leq p \end{cases}$$

Exerciții

1. Cu ajutorul simbolurilor transcrieți:

a) interval închis de la patru la plus infinit:

.....

b) interval deschis de la minus unu la trei:

.....

a) $(-4; 5)$:

b) $[0; 2]$:

c) $(-\infty; 1)$:

3. Enumerați toate numerele naturale care aparțin intervalului:

a) $(-3; 2]$:

b) $(-\infty; 3)$:

4. Enumerați toate numerele întregi care aparțin intervalului:

a.) $[-5; \frac{1}{2}]$ b.) $(\sqrt{2}; 3)$:

5. Scrieți ca interval mulțimile:

$A = \{x \in \mathbb{R} \mid 3 \leq x \leq 5\} = \dots\dots\dots$; $B = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 < x \leq 0\} = \dots\dots\dots$

$C = \{x \in \mathbb{R} \mid |x| \leq 4\} = \dots\dots\dots$; $D = \{x \in \mathbb{R} \mid |x| < 3\} = \dots\dots\dots$

6. Puneți în evidență pe axa numerelor mulțimile:

a) $A = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 \leq x \leq 2\}$

4.3 Plan de lecție pentru aria curriculară Om și societate

Clasa a 9-a

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINA: Istorie

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Imperiul Roman

SUBIECTUL LECȚIEI: Principatul în Imperiul Roman (27 î. Hr. – 284 d. Hr.)

TIPUL LECȚIEI: mixtă

COMPETENȚE GENERALE:

1. Utilizarea vocabularului și a informației în comunicarea orală sau scrisă.
2. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale.
3. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți.
4. Sensibilizarea față de valorile estetice ale culturii.
5. Utilizarea surselor istorice și a metodelor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.3. Formularea de opinii și argumente referitoare la un subiect istoric.
- 2.3. Recunoașterea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice utilizând surse istorice diverse.
- 2.6. Utilizarea cunoștințelor și resurselor individuale în realizarea de investigații, de proiecte personale și de grup.
- 5.2. Construirea de afirmații pe baza surselor istorice și formularea de concluzii relative la sursele istorice.
- 5.4. Realizarea de analize comparative referitoare la spații și perioade istorice.
- 5.6. Investigarea unui fapt istoric.

COMPETENȚE DERIVATE:

1. Formularea de opinii și argumente referitoare la instituțiile Principatului Roman
2. Identificarea și descrierea caracteristicilor și impactului regimului autoritar sub Augustus
3. Elaborarea unor comparații între principatele din perioada Principatului Roman

4. Analiza impactului Pax Romana asupra stabilității Imperiului Roman

5. Utilizarea abilităților de gândire critică pentru a evalua și analiza surse istorice

6. Colaborarea în echipe și prezentarea unui punct de vedere clar asupra unui subiect istoric

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Introducerea contextului istoric al Principatului Roman și definirea termenilor cheie: Principat, Augustus, Senat, Imperium.

- **Activități:**

- Discuție introductivă pe baza informațiilor predate anterior despre Imperiul Roman și reformele aduse de Augustus.
- Profesorul va utiliza o hartă cognitivă pentru a explica modul în care s-a extins Imperiul Roman în timpul Principatului și cum a fost organizat acesta.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Utilizarea imaginii hărții pentru a ajuta elevii să asocieze informațiile cu locațiile geografice.
- Împărțirea lecției în pași mici și repetarea acestora, pentru a facilita înțelegerea noțiunilor.

2. Dezvoltarea lecției – Metoda Jigsaw (15 minute)

- *Obiectiv:* Detalierea instituțiilor Principatului Roman și a structurilor de guvernare.

- **Activități:**

- Clasa va fi împărțită în grupuri mici (4-5 elevi).
- Fiecare grup va primi câte un set de informații despre unul dintre subiectele următoare:
 - Augustul și rolul său
 - Senatul și atribuțiile sale
 - Consiliul Principelui și Garda Pretoriană
 - Dinastiile Imperiului Roman și succesiunea lor
- Grupurile vor citi și discuta informațiile primite, apoi vor sintetiza și vor pregăti o prezentare scurtă pentru restul clasei.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Informațiile vor fi adaptate prin folosirea unor texte simplificate sau materiale vizuale

suplimentare (de exemplu, imagini sau diagrame).

- Profesorul va oferi un ghidaj constant și va asista elevii în cadrul discuțiilor.

3. Aplicarea metodei Floare de Lotus (20 minute)

- *Obiectiv:* Reflecția asupra impactului Principatului asupra Imperiului Roman, folosind gândirea critică.

- **Activități:**

- Fiecare elev va completa o floare de lotus pe care va scrie în mijloc un concept-cheie (de exemplu: „Augustus”, „Pax Romana”, „Romanizarea”).
- Pe petalele florii, elevii vor scrie 3-4 idei sau evenimente care sunt asociate cu termenul central. De exemplu, pentru „Augustus”:
 - Reforme politice
 - Consolidarea puterii imperiale
 - Rolul în stabilirea Principatului
 - Crearea unui regim autocratic
- După completare, fiecare elev va explica cum a înțeles conceptul, prin utilizarea ideilor scrise pe petale, într-o discuție de grup.

- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*

- Elevii vor primi suport vizual - exemple clare și colorate de flori de lotus precompletate vor fi oferite pentru a ajuta elevii să înțeleagă structura activității.
- Elevii cu dificultăți de scriere pot utiliza suport digital sau pot discuta răspunsurile verbal.

4. Dezbateri și comparație (15 minute)

- *Obiectiv:* Dezvoltarea abilității de argumentare și a gândirii critice.

- **Activități:**

- Clasa va fi împărțită în două grupuri, fiecare grup având sarcina să argumenteze pro și contra unui subiect legat de Principat, cum ar fi:
 - „Augustus a adus beneficii sau limitări Imperiului Roman?”
 - „Senatul în timpul Principatului a avut un rol semnificativ în guvernare sau nu?”

- Fiecare grup va pregăti argumentele pe care le vor susține în fața clasei, folosind surse istorice și cunoștințele dobândite anterior.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevilor li se va oferi sprijin prin materiale pre-structurate pentru a ajuta elevii să identifice argumente clare și să le exprime într-un mod organizat.
 - Profesorul va ajuta grupurile în procesul de organizare a ideilor.

5. Concluzie și feedback (10 minute)

- *Obiectiv:* Recapitularea principalelor idei și consolidarea noțiunilor introduse.
- **Activități:**
 - Profesorul va recapitula lecția, subliniind importanța Principatului în formarea structurii Imperiului Roman.
 - Elevii vor oferi feedback privind activitățile desfășurate și vor discuta despre ce au învățat.
 - Finalizarea lecției cu un mic test de autoevaluare: „Ce părere ai despre reformele lui Augustus? Crezi că au avut un impact pozitiv asupra Imperiului?”
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Feedback personalizat pentru a ajuta elevii să înțeleagă unde au făcut progrese și unde pot să își mai îmbunătățească cunoștințele/ competențele.
 - Utilizarea unui chestionar simplificat pentru evaluare.

RESURSE MATERIALE:

- Hărți istorice ale Imperiului Roman.
- Fișe de lucru cu texte și întrebări.
- Materiale vizuale pentru metoda floare de lotus.

RESURSE UMANE:

- Profesor de istorie și elevi;
- Profesor de sprijin (acolo unde este nevoie);

EVALUARE:

- Evaluare continuă pe parcursul lecției prin observație directă și feedback.
- Evaluare finală prin analiza argumentelor și concluziilor extrase în timpul dezbaterii.

Fișa de lucru 1 Activitatea Jigsaw

Instituțiile Principatului Roman

Obiectiv:

Explorarea și înțelegerea instituțiilor politice și sociale ale Principatului Roman.

Instrucțiuni:

Fiecare grup va analiza un subiect din lista de mai jos. După discuție, grupul va prezenta cele mai importante idei despre subiectul lor.

Subiectele pentru grupuri:

1. Augustus și rolul său
 - Care era rolul său în guvernare?
 - Cum a reformat sistemul politic roman?
 - Care erau atribuțiile sale ca „Princeps” și „Imperator”?
2. Senatul în timpul Principatului
 - Care era rolul Senatului în perioada Principatului?
 - Cum era schimbat rolul Senatului față de perioada Republicii Romane?
 - Care era relația Senatului cu Augustus?
3. Consiliul Principelui și Garda Pretoriană
 - Ce rol avea Consiliul Principelui?
 - Care erau atribuțiile Gărzii Pretoriene și cum influențau guvernarea Imperiului?
4. Dinastiile Imperiului Roman și succesiunea acestora
 - Care erau principalele dinastii ale Imperiului Roman în timpul Principatului?
 - Care a fost impactul acestor dinastii asupra stabilității Imperiului?

Întrebări pentru fiecare grup:

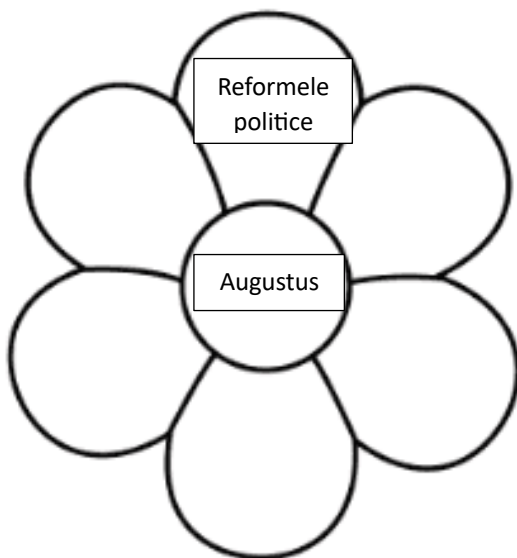
1. Ce credeți că a fost cel mai important element al instituției voastre în menținerea stabilității Imperiului Roman?
2. Cum se compară instituția voastră cu alte sisteme de guvernare din alte perioade istorice?
3. Ce provocări ar fi întâmpinat fiecare instituție în perioada Principatului?

Fișa de lucru 2 Activitatea Floare de lotus

Obiectiv: Reflecția asupra impactului Principatului asupra Imperiului Roman, dezvoltând gândirea critică.

Instrucțiuni:

1. În centrul „florii” scrie un concept-cheie pe care îl vei analiza (ex. Augustus, Pax Romana, Romanizarea).
2. Pe petalele florii, scrie 3-4 idei sau evenimente importante care sunt legate de acest concept.
3. După completare, fii pregătit să explici ce înseamnă acest concept și să legi ideile de pe petale de acest concept central.

Ce înseamnă acest concept?

Sugestie de rezolvare:**Exemple de concepte cheie pentru floarea de lotus:**

1. Augustus
 - Reformele politice
 - Crearea unui regim autocratic
 - Puterea militară
 - Extinderea Imperiului
2. Pax Romana
 - Stabilitatea politică
 - Creșterea comerțului
 - Pace în provinciile Imperiului
 - Înflorirea culturii romane
3. Romanizarea
 - Limba latină
 - Urbanizarea provinciilor
 - Religia romană
 - Educația romană

Întrebări de reflecție:

1. Ce ai învățat despre acest concept?

2. De ce crezi că acest concept a avut o importanță atât de mare în perioada Principatului?

3. Cum crezi că acest concept ar fi influențat viața cetățenilor romani?

Fișa de lucru 3 *Activitate de dezbatere*

Obiectiv:

Dezvoltarea abilității de argumentare și gândire critică în analiza Principatului Roman.

Instrucțiuni:

Clasa va fi împărțită în două grupuri, fiecare argumentând pro sau contra unui subiect legat de Principat. Fiecare grup va pregăti 3-4 argumente și va prezenta punctele lor de vedere în fața clasei.

Subiecte pentru dezbatere:

1. Augustus a adus beneficii sau limitări Imperiului Roman?
 - Argumente pentru:
 - Stabilizarea Imperiului după perioada de războaie civile
 - Reformele politice și instituționale
 - Îmbunătățirea economiei și a comerțului
 - Argumente contra:
 - Crearea unui regim autoritar
 - Limitarea puterii Senatului
 - Creșterea controlului militar asupra imperiului
2. Senatul în timpul Principatului a avut un rol semnificativ în guvernare sau nu?
 - Argumente pentru:
 - Senatul a continuat să aibă roluri importante în administrația locală
 - A susținut stabilitatea politică la nivel imperial
 - Argumente contra:
 - Puterea reală era concentrată în mâinile lui Augustus și ale altor împărați
 - Senatul a devenit mai mult un instrument decorativ, fără putere reală

Întrebări pentru dezbateri:

1. Care este punctul tău de vedere?

2. Ce argumente crezi că sunt cele mai convingătoare pentru susținerea punctului tău de vedere?

3. Cum ai putea să îți îmbunătățești argumentele pentru a răspunde unui contraargument?

Fișa de lucru 4 *Evaluare Finală (autoevaluare)*

Obiectiv: Evaluarea înțelegerii și reflexiei asupra lecției

Instrucțiuni:

Răspunde la următoarele întrebări pentru a evalua ce ai învățat în această lecție. Fii sincer cu răspunsurile tale și scrie în mod clar ce ai învățat.

Întrebări pentru autoevaluare:

1. Care a fost cel mai important lucru pe care l-ai învățat despre Principatul Roman?

2. Cum ai caracteriza importanța lui Augustus pentru Imperiul Roman?

3. Ce îți place cel mai mult la structura politică a Imperiului Roman în perioada Principatului?

4. Ce provocări crezi că ar fi întâmpinat Imperiul Roman în timpul Principatului?

4.4 Plan de lecție pentru Arte

Clasa a 9-a (filiera vocațională)

Disciplina: Educație artistică

Unitatea de învățare: Viața și opera lui Vincent van Gogh

Subiectul lecției: Viața lui Vincent van Gogh și neînțelegerea sa ca artist

Tipul lecției: mixtă

Durata: 50 minute

COMPETENȚE GENERALE:

- Utilizarea elementelor componente ale limbajului cultural-artistic
- Dezvoltarea sensibilității estetice și a înțelegerii diversității în percepția artei

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Exprimarea în spațiul public, cu ajutorul mijloacelor artistice, a propriei atitudini privind valorile culturale
- Cultivarea creativității ca dimensiune a personalității în ansamblu, cu aplicabilitate în domenii de activitate diverse

COMPETENȚE DERIVATE:

- Analiza și interpretarea operei lui Vincent van Gogh, având în vedere contextul social și cultural al vremii sale
- Exprimarea propriei perspective asupra unui artist neînțeles în viața sa, prin discuții și creație artistică

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII:

1. Introducerea lecției – Înțelegerea valorii artei și a contextului social al lui Van Gogh (10 minute)

- **Obiectiv:** Introducerea conceptului de „valoare a artei” și înțelegerea modului în care arta este percepută diferit în funcție de aprecierea publicului și de succesul comercial.
- **Activități:**
 - Introducerea metodei *Procesul artistului*. Elevii vor discuta despre ce înseamnă valoarea unei lucrări de artă și cum aceasta este influențată de faptul că un artist vinde sau nu lucrările sale.
 - Întrebare pentru începerea activității: „Credeți că valoarea unei lucrări de artă depinde de câte tablouri a vândut artistul înainte? Cum ar fi fost viața lui Van Gogh dacă ar fi vândut tablouri în timpul vieții sale?”

- Profesorul și elevii pornesc o discuție despre cum Van Gogh a fost neînțeles în timpul vieții sale și cum lucrările sale au devenit valoroase abia după moartea sa.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Se poate discuta într-un mod mai simplificat și mai vizual, folosind exemple clare pentru a arăta cum arta este percepută diferit în funcție de vânzare, arătând elevilor mai multe imagini cu tablourile artistului, din perioada sa de început și până la cele mai bine vândute tablouri după moartea sa.

2. Dezvoltarea lecției – Aplicarea metodei *Cum ar fi fost dacă...?* (15 minute)

- *Obiectiv:* Reflexia asupra unei posibile realități alternative pentru Van Gogh, bazată pe succesul comercial al operei sale în timpul vieții.
- **Activități:**
 - Metoda *Cum ar fi fost dacă...?* Elevii vor lucra în grupuri pentru a explora o întrebare ipotetică: „Cum ar fi fost dacă Van Gogh ar fi vândut toate tablourile sale în timpul vieții sale? Cum ar fi influențat asta evoluția sa ca artist?”
 - Fiecare grup va crea o scurtă poveste despre cum ar fi evoluat viața și opera lui Van Gogh dacă ar fi avut succes comercial. Vor discuta despre efectele asupra stării sale emoționale, asupra percepției publicului și asupra moștenirii sale ca artist.
 - După ce fiecare grup prezintă, restul clasei va analiza diferențele între realitatea lui Van Gogh și această variantă ipotetică.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot să folosească imagini sau desene pentru a-și exprima ideile, în loc să scrie mult.
 - Profesorul poate ajuta elevii să formuleze răspunsuri clare și să integreze exemple vizuale.

3. Metoda *Cubul* pentru analiza operei lui Vincent van Gogh (15 minute)

- *Obiectiv:* Înțelegerea diverselor aspecte ale operei lui Van Gogh și explorarea diferitelor perspective asupra acesteia.
- **Activități:**
 - Se folosește *metoda cubului*, un instrument care presupune analiza unui subiect din șase perspective diferite. Fiecare elev va alege un număr de la 1 la 6. Apoi va răspunde în scris, pe cartonașul primit, la întrebarea profesorului, va citi răspunsul în grup și apoi îl va lipi pe fațeta cubului cu același număr.
 - Elevii vor răspunde la aceste întrebări prin discutarea punctelor de vedere diferite ale operei lui Van Gogh.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot lucra în perechi sau grupuri mici pentru a facilita discuțiile.
 - Profesorul poate oferi un suport vizual cu întrebările pentru a ajuta elevii să se concentreze pe fiecare fațetă a analizei.

4. Metoda *Explozia solară* – Vizualizarea impactului social și artistic al lui Van Gogh (10 minute)

- *Obiectiv:* Evaluarea impactului artistic al lui Van Gogh asupra lumii și cum aceasta a evoluat după moartea sa.
- **Activități:**
 - Elevii vor folosi metoda *Explozia solară*, unde în centrul unei foi de hârtie se află *Autoportretul* lui Vincent van Gogh. De aici vor crea ramuri care pleacă din centrul acestuia pentru a explora diverse întrebări.
 - Elevii vor discuta în grupuri și vor contribui fiecare cu idei pentru a crea o „explozie” de gânduri și concepte legate de Van Gogh și opera sa.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Profesorul va ajuta elevii să formuleze idei și să își structureze gândurile.
 - Poate fi folosit un model de „explozie solară” completat de profesori pentru elevii cu nevoi

speciale, pentru a-i ghida în procesul de gândire.

5. Concluzie și feedback (5 minute)

- *Obiectiv:* Recapitularea lecției și analiza impactului pe termen lung al operei lui Van Gogh.
- **Activități:**
 - Discuție finală: „Ce am învățat astăzi despre valoarea artei și cum poate un artist să fie apreciat abia după moartea sa?”
 - Elevii vor împărtăși în câteva cuvinte cum arta lui Van Gogh le-a schimbat percepția asupra succesului și valorii în artă.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Elevii pot exprima oral sau prin desene ceea ce au învățat.
 - Se va acorda timp suplimentar pentru elevii care au dificultăți în exprimare.

RESURSE MATERIALE:

- Filme documentare despre viața lui Van Gogh <https://www.youtube.com/watch?v=1GwHUFV5Orc>
- Imagini cu lucrările lui Van Gogh (ex: „Noaptea înstelată”, „Autoportret”, „Floarea soarelui”)
- Hârtie de desen, culori, creioane, pensule, vopsele
- Fișe de lucru pentru metodele *Cubul* și *Explozia solară*.

RESURSE UMANE:

- Profesor de educație artistică, profesor de sprijin pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, elevi;

EVALUARE:

- Evaluarea participării elevilor la activitățile de grup și discuțiile metodologice.
- Evaluarea lucrărilor artistice și reflecțiilor personale asupra valorii operei lui Van Gogh.
- Feedback final asupra înțelegerii ideilor din lecție și integrarea lor în propria practică artistică.

Fișa de lucru 1 Analiza operei lui Vincent van Gogh

Obiectiv: Să ajute elevii să analizeze și să înțeleagă mai profund opera lui Van Gogh și să reflecteze asupra contextului în care a trăit și a creat.

1. Descrierea operei

Alege una dintre lucrările celebre ale lui Van Gogh și răspunde la întrebările de mai jos:

Lucrarea aleasă: _____

a) Ce emoții transmite această lucrare?

b) Ce tehnici artistice a folosit Van Gogh în această lucrare (ex: tușe groase, culori puternice, linii ondulate)?

c) Care este tema principală a lucrării (ex: natură, autoportret, viața cotidiană)?

d) Ce crezi că a vrut să comunice Van Gogh prin această lucrare?

2. Contextul social și artistic

a) Cum erau percepuți artiștii în timpul vieții lui Van Gogh? Crezi că el a fost înțeles de contemporanii săi?

b) De ce crezi că Van Gogh nu a vândut niciun tablou în timpul vieții sale?

c) Care crezi că a fost impactul lucrărilor lui Van Gogh asupra artei moderne?

3. Întrebări de reflecție

a) Cum crezi că s-ar fi simțit Van Gogh dacă ar fi vândut tablouri în timpul vieții sale?

b) Ce rol joacă succesul comercial în aprecierea unei lucrări de artă?

Fișa de lucru 2 Metoda Cum ar fi fost dacă...?

Obiectiv: Să ajute elevii să își exprime gânduri creative și să reflecteze asupra unei realități alternative pentru viața lui Van Gogh.

Întrebări ipotetice

Imaginați-vă că Van Gogh ar fi vândut toate lucrările sale în timpul vieții sale. Cum ar fi fost viața și cariera lui în această variantă?

Răspunde la următoarele întrebări:

1. **Cum ar fi fost viața lui Van Gogh dacă ar fi avut succes comercial?**
 - Cum ar fi influențat acest succes starea sa psihică?
 - Ar fi continuat el să creeze la fel?
 - Cum ar fi fost perceput în acea perioadă?
2. **Cum ar fi arătat moștenirea lui Van Gogh dacă ar fi fost un artist faimos în timpul vieții sale?**
 - Ar fi avut aceeași influență asupra artei moderne?
 - Cum ar fi fost apreciat de contemporani?

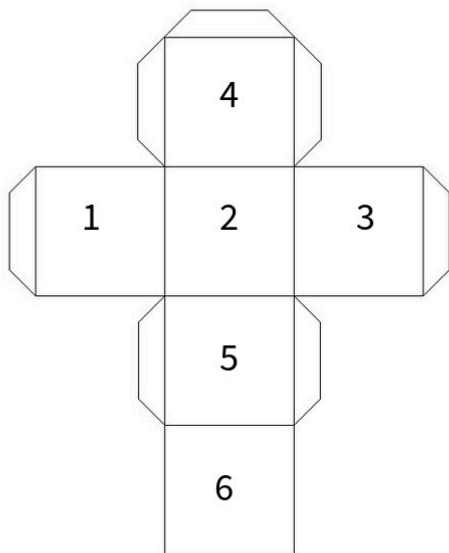
Reflecție finală

Pe baza răspunsurilor tale, cum crezi că valoarea unei lucrări de artă este legată de succesul comercial al artistului?

Fișa de lucru 3 Metoda Cubul – Analiza operei lui Van Gogh

Obiectiv: Să ajute elevii să înțeleagă diferitele aspecte ale operei lui Van Gogh printr-o abordare multidimensională.

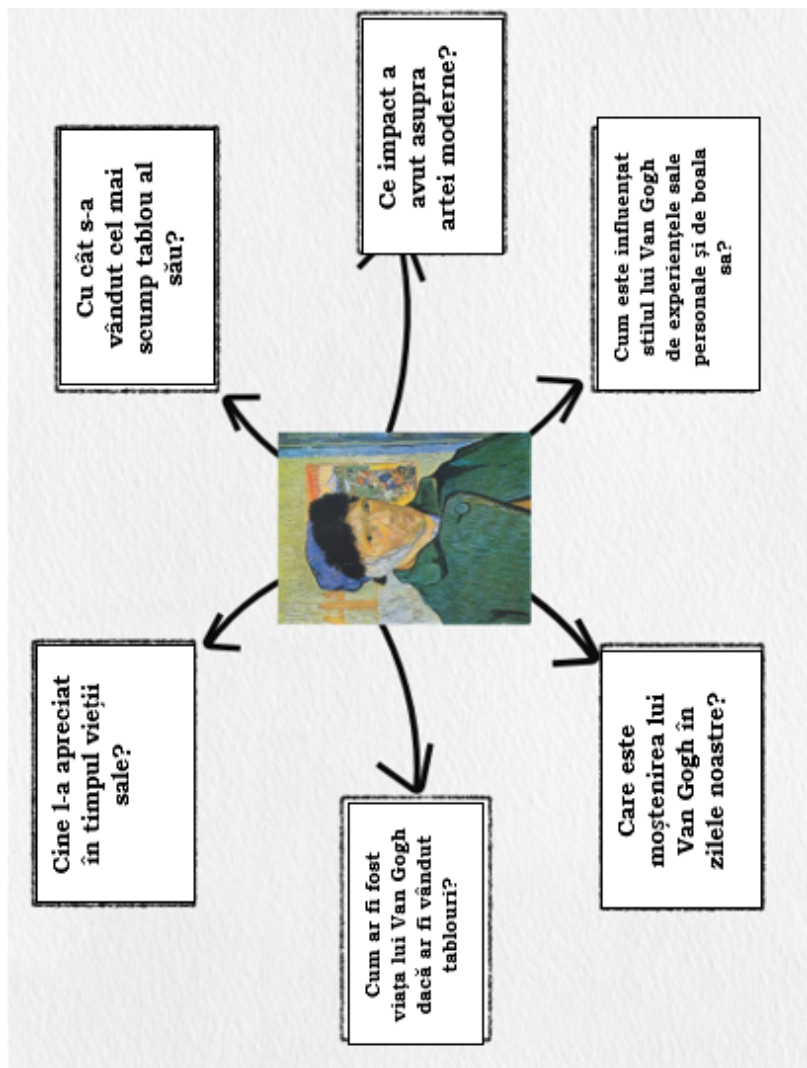
Instrucțiuni: Alege un număr de la 1 la 6. Răspunde la întrebare în scris, pe cartonașul primit, citește răspunsul grupului și apoi lipește-l pe fațeta cubului cu același număr.

1. **Cum se simțea Van Gogh ca artist?**
 - Scrie despre emoțiile și dificultățile cu care se confrunta în viața sa.
2. **Care este tema principală în lucrările lui Van Gogh?**
 - Descrie ce teme sunt recurente în operele sale (de exemplu, natura, portretele, autoportretele).

3. **Cum a fost perceput Van Gogh în timpul vieții sale?**
 - Ce fel de reacții a avut publicul și critica față de lucrările sale?
4. **Cum ar fi fost perceput Van Gogh astăzi?**
 - Dacă ar fi trăit astăzi, crezi că ar fi avut același succes? De ce da sau de ce nu?
5. **Care este influența lui Van Gogh asupra artei moderne?**
 - Reflectează asupra modului în care stilul său a influențat artiștii contemporani și chiar generațiile viitoare.
6. **Cum ar fi fost viața lui Van Gogh dacă ar fi vândut un tablou în timpul vieții sale?**
 - Cum ar fi schimbat acest lucru traiectoria sa profesională și personală?

Fișa de lucru 4 Metoda Explozia solară – Impactul artistic al lui Van Gogh

Fișa de lucru 5 *Exercițiu de reflecție– Valorificarea operei lui Van Gogh*

Obiectiv: Să ajute elevii să-și exprime gândurile finale despre lecție și despre valoarea operei lui Van Gogh.

1. Ce crezi despre viața și opera lui Van Gogh acum, după această lecție?

2. Crezi că valoarea unei lucrări de artă depinde de succesul comercial al artistului? De ce da sau de ce nu?

3. Cum se poate evalua arta în mod obiectiv, având în vedere că fiecare persoană poate avea o părere diferită despre aceeași lucrare?

4. Care ar fi un mesaj important pe care l-ai transmite unui artist aflat în dificultate, asemenea lui Van Gogh?

4.5 Plan de lecție pentru Consiliere și orientare

Clasa: a X-a

ARIA CURRICULARĂ: Consiliere și orientare

DISCIPLINA: Consiliere și orientare

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Autocontrol și autodisciplină

SUBIECTUL LECȚIEI: Semaforul emoțiilor

TIPUL LECȚIEI: Mixtă

DURATA: 50 minute

COMPETENȚE GENERALE:

2. Integrarea abilităților de interrelaționare, în vederea dezvoltării personale și profesionale

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.2 Elaborarea unui plan de îmbunătățire a autocontrolului emoțional

Responsabilitate și disponibilitate pentru decizii și acțiuni privind propria carieră

COMPETENȚE DERIVATE:

- Abilitatea de a recunoaște semnalele de autocontrol
- Dezvoltarea unui plan personal de autocontrol și autodisciplină

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute)

- *Obiectiv:* Elevii vor înțelege conceptul de autocontrol și vor recunoaște importanța acestuia în gestionarea emoțiilor și comportamentului.
- **Activități:**
 - *Întrebări introductive.* „Ce înseamnă autocontrolul pentru voi?” „Cum putem gestiona o situație tensionată?”
 - Introducerea *metodei semaforului*. Profesorul va explica semaforul ca o metaforă pentru autocontrol (roșu = oprire și calmare, galben = evaluare a opțiunilor și gândire, verde = acțiune pozitivă și responsabilă).
 - *Discutarea rolului semaforului în viața de zi cu zi.* Elevii vor fi întrebați când ar trebui să aplice autocontrolul în viața lor (de exemplu, în momente de furie, frustrare, sau tentativă de a ceda la tentații).

2. Dezvoltarea lecției (15 minute)

- *Obiectiv:* Elevii vor învăța să aplice autocontrolul în situații de zi cu zi și vor identifica semnalele corpului care le spun când trebuie să aplice autocontrolul.
- **Activități:**
 - *Scenarii de viață*
 - Profesorul va crea diverse scenarii în care elevii trebuie să identifice cum ar putea aplica tehnicile de autocontrol. Exemplele de scenarii pot fi similare cu cele anterioare (conflicte între colegi, tentații, momente de stres).
 - Elevii vor discuta și vor alege un scenariu pentru care vor aplica „semaforul”: atunci când spun „roșu” (**STOP**) ar trebui să însemne că se opresc și se calmează, „galben” (**GÂNDEȘTE**) va fi momentul de reflecție, iar „verde” (**MERGI ÎNAINTE**) va însemna că vor face alegerea corectă.
- *Adaptare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale:*
 - Scenariile vor fi explicate pas cu pas, cu ajutorul unor imagini și exemple clare.
 - Grupurile mici vor discuta împreună pentru a ajuta elevii să înțeleagă mai bine fiecare pas al semaforului.

3. Practică ghidată (15 minute)

- *Obiectiv:* Elevii vor exersa autocontrolul prin jocuri de rol și aplica semaforul în acțiune.
- **Activități:**
 - Jocul *Semaforul emoțiilor*
 - Elevii vor lucra în perechi. Un elev va fi provocat cu o situație de stres sau conflict (de exemplu, un coleg care îl desconsideră pentru că nu este îmbrăcat cu haine de firmă). Ceilalți vor acționa folosind semaforul: roșu (oprire, calmare), galben (gândire și evaluare a opțiunilor), verde (alegerea unei soluții calmante). Fiecare pereche va prezenta soluțiile adoptate în fața clasei.

4. Practică independentă (20 minute)

- *Obiectiv:* Elevii vor crea planuri personale pentru aplicarea autocontrolului în situațiile de zi cu zi.

- **Activități:**

- *Autocontrolul meu – semaforul emoțional*
- Elevii vor desena sau vor folosi hârtie colorată pentru a crea un „semafor personal” pe care să-l țină pe birou sau în caiet. Fiecare elev va scrie sau desena semnalele personale ale autocontrolului (de exemplu, „când îmi crește pulsul” = semn că trebuie să mă opresc).
- Elevii vor discuta despre tehnicile de autocontrol pe care le folosesc sau le vor învăța, iar apoi vor aplica semaforul pentru a înfrunta o situație dificilă.

5. Încheiere și reflecție (5 minute)

- *Obiectiv:* Elevii vor reflecta asupra importanței autocontrolului și vor împărtăși cum pot aplica semaforul în viața de zi cu zi.

- **Activități:**

- Discuție finală: „Cum te poate ajuta autocontrolul în situații de zi cu zi?”
- Elevii vor răspunde la întrebările finale:
 1. „Ce semnal (roșu, galben sau verde) folosești cel mai des?”
 2. „Cum te ajută autocontrolul să îți gestionezi emoțiile?”
 3. „Ce faci dacă te simți ca și cum ai trece de un semafor roșu?”

RESURSE MATERIALE:

- Hârtie colorată (roșu, galben, verde) pentru activitatea *Semaforul emoțional*.
- Fișe de lucru pentru activitățile *Scenarii de viață* și *Autocontrolul meu*.
- Markere sau creioane colorate pentru desenarea semafoarelor personale.

RESURSE UMANE:

- Profesorul de consiliere și orientare, profesorul de sprijin (pentru elevii cu nevoi speciale), elevi;

EVALUARE:

- Observarea participării și implicării elevilor în activități și discuții.
- Evaluarea planurilor personale de autocontrol (semafoarele emoționale).

- Feedback verbal la finalul lecției pentru a evalua înțelegerea și aplicabilitatea autocontrolului.

Fișa de lucru 1 *Semaforul emoțional*

Obiectiv: Elevii vor învăța să aplice semaforul pentru autocontrol și să identifice semnalele emoționale în diverse situații.

Partea I: Ce înseamnă semaforul pentru autocontrol?

Desenează sau scrie ce înseamnă fiecare culoare a semaforului pentru tine.

1. Roșu (Stop și calmare):

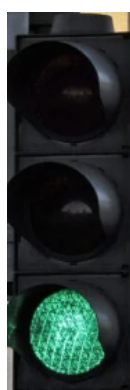
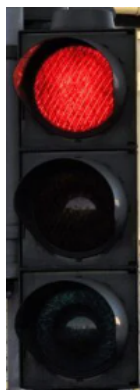
- Ce semnale fizice sau emoționale îți spun că ai ajuns în punctul în care trebuie să te oprești și să te calmezi?

2. Galben (Gândește și analizează opțiunile):

- Ce gânduri sau întrebări te ajută să iei o decizie mai bună când simți că vrei să acționezi impulsiv?

3. Verde (Acțiune pozitivă):

- Care sunt comportamentele sau acțiunile pe care le poți face pentru a acționa corect și responsabil?

Partea a II-a *Exercițiu de gândire aplicativă*

Citește următoarele scenarii și aplică semaforul:

1. **Scenariul 1:** Un coleg îți ia sticla de Cola din bancă fără permisiune.
 - Ce simți? Folosește semaforul pentru a răspunde.

2. **Scenariul 2:** Ești supărat pentru că nu ai obținut un rezultat bun la un test.
 - Cum aplici semaforul?

3. **Scenariul 3:** În timp ce tu citești un mesaj important de la un prieten din străinătate, cineva începe să strige pentru a-ți atrage atenția.
 - Cum îți gestionezi furia sau frustrarea?

Fișa de lucru 2 Autocontrolul meu – Crearea semaforului emoțional personal

Obiectiv: Elevii vor crea un „semafor personal” care să le reamintească pașii autocontrolului.

Partea I: Desenează-ți semaforul personal.

Pe o foaie de hârtie, creează-ți un semafor cu următoarele secțiuni:

- **Roșu (Oprește-te și calmează-te)** – Desenează ce face sau ce manifestă corpul tău atunci când te simți supărat sau nervos. Scrie câteva semnale pe care le simți (de exemplu, „îmi bate inima mai tare”, „simt că mă înfurii”, etc.).
- **Galben (Gândește și analizează)** – Ce întrebări îți pui înainte de a acționa? De exemplu, „Cum mă pot calma?”, „Ce se va întâmpla dacă țin sau mă enervez?”.
- **Verde (Acțiune pozitivă)** – Ce faci pentru a fi calm și responsabil? Poți scrie soluțiile tale preferate (de exemplu, „Respir adânc”, „Mă gândesc la ce ar fi mai bine pentru mine și ceilalți”).

Roșu (Oprește-te și calmează-te)	Galben (Gândește și analizează)	Verde (Acțiune pozitivă)
„îmi bate inima mai tare” „simt că mă înfurii” „simt că iau foc” „îmi crește pulsul” „îmi vine să arunc cu ce prind în mână” „încep să țin până răgușesc” „transpir”	„Cum mă pot calma?”, „Ce se va întâmpla dacă țin sau mă enervez?”	„Respir adânc” „Mă gândesc la ce ar fi mai bine pentru mine și ceilalți” „Practic yoga” „Ascult muzică” „Scriu în jurnal”

Partea a II-a: Folosește-ți semaforul emoțional!

Învață să aplici semaforul în fiecare zi! Notează pe această fișă câteva momente din viața ta în care poți aplica semaforul:

1. Un moment în care ai simțit că trebuie să te oprești și să te calmezi:

2. Un moment în care ai reușit să te gândești înainte de a reacționa:

3. Un moment în care ai ales o acțiune pozitivă:

Fișa de lucru 3 *Scenarii de autocontrol*

Obiectiv: Elevii vor analiza diverse scenarii și vor identifica cum pot aplica autocontrolul folosind semaforul.

Scenariile de autocontrol:

Citind fiecare scenariu, răspunde la întrebările de mai jos folosind semaforul.

1. **Scenariul 1:** Ai primit o notă mică la un test important. Te simți foarte dezamăgit și vrei să izbucnești în plâns. Cum aplici semaforul pentru a-ți controla reacția?

○ Roșu (Stop și calmare):

○ Galben (Gândește):

○ Verde (Acțiune pozitivă):

2. **Scenariul 2:** Un coleg te tachinează și îți spune ceva răutăcios în fața altora. Cum îți păstrezi calmul?

○ Roșu (Stop și calmare):

○ Galben (Gândește):

○ Verde (Acțiune pozitivă):

3. **Scenariul 3:** Ești într-o conversație cu un prieten și amândoi doriți același loc într-un joc. Cum procedezi pentru a rezolva conflictul în mod calm și corect?

○ Roșu (Stop și calmare):

○ Galben (Gândește):

○ Verde (Acțiune pozitivă):

Fișa de lucru 4 *Jocul semaforului emoțional*

Obiectiv: Elevii vor lucra în echipe pentru a analiza situații de viață și pentru a aplica semaforul emoțional.

Instrucțiuni:

Împărțiți-vă în grupuri de 3-4 elevi. Fiecare grup va primi câte un scenariu și va discuta despre cum poate aplica semaforul emoțional.

1. **Scenariul 1:** Ești obosit și nu vrei să îți faci temele, dar mâine știi că vei fi verificat de profesor. Ce vei face pentru a-ți păstra autocontrolul?

2. **Scenariul 2:** Ai un conflict cu un coleg din cauza unui proiect de grup, pentru că te lasă doar pe tine să lucrezi.

3. **Scenariul 3:** Te simți presat de timpul care trece și nu știi dacă vei reuși să termini tot ce ai de făcut.

Fiecare grup va prezenta soluțiile găsite pentru fiecare scenariu în fața clasei și va explica pașii semaforului emoțional.

Fișa de lucru 5 *Feedback pentru semaforul emoțional*

Obiectiv: Elevii vor reflecta asupra aplicării semaforului emoțional și vor analiza cum le-a fost de ajutor autocontrolul.

Întrebări de reflecție:

1. În ce moment din săptămâna trecută ai aplicat semaforul emoțional?

2. Care au fost semnalele tale interne care te-au avertizat că ai nevoie de autocontrol?

3. Ce tehnică de autocontrol ai folosit cel mai des (respiră adânc, numără până la 10 etc.)?

4. Cum te-a ajutat autocontrolul să îți îmbunătățești relațiile cu colegii sau profesorii?

4.6 Plan de lecție pentru învățământul special liceal, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Clasa: a X-a¹⁵

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Ecuații de gradul I

SUBIECTUL LECȚIEI: Rezolvarea ecuațiilor de gradul I cu o necunoscută

TIPUL LECȚIEI: Fixare / Consolidare

COMPETENȚE GENERALE:

1. Utilizarea conceptelor și algoritmilor specifici ecuațiilor de gradul I.
2. Aplicarea metodelor de rezolvare a ecuațiilor în contexte variate.
3. Dezvoltarea raționamentului logic prin exerciții aplicative.

COMPETENȚE SPECIFICE:

1. Identificarea termenilor și coeficienților unei ecuații de gradul I.
2. Aplicarea operațiilor algebrice pentru rezolvarea ecuațiilor.
3. Verificarea corectitudinii soluțiilor obținute.

COMPETENȚE DERIVATE:

- Transformarea ecuației într-o formă mai simplă prin operații elementare.
- Identificarea soluției corecte prin substituție.
- Aplicarea ecuațiilor în probleme practice.

ETAPE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚII

1. Introducerea lecției (10 minute) – Jocuri și învățare colaborativă

Obiectiv: Să activăm cunoștințele anterioare ale elevilor și să introducem conceptul de ecuație de gradul I într-un mod captivant.

¹⁵ Activitate propusă de prof. învățământ special David Antoaneta Eugenia (de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, jud. Alba), în urma parcurgerii cursului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din cadrul proiectului districtual „Dezvoltarea competențelor profesorilor pentru o educație incluzivă a tinerilor din medii defavorizate”, în programul „Educație pentru noua generație”, sesiunea 2024-2025, implementat de Rotary Club Alba Iulia.

- **Activități:**

- *Joc interactiv.* În loc de o întrebare simplă despre ce este o ecuație, putem organiza un quiz rapid pe tabletă sau prin aplicații ca Kahoot!, Quizizz sau Wordwall.net. Elevii răspund la întrebări referitoare la ecuații sau concepte matematice. Răspunsurile corecte le vor oferi elevilor puncte, iar acest lucru îi va stimula să participe activ.
- *Discuție colaborativă.* Elevii pot discuta în grupuri mici despre ce înțeleg printr-o ecuație, iar apoi să împărtășească ideile lor. Profesorul va sintetiza răspunsurile și va adresa o explicație detaliată a ecuației de gradul I ($ax + b = 0$), folosind un exemplu aplicat.

2. Activități de fixare (10 minute) – Aplicarea prin jocuri și tehnici vizuale

- *Obiectiv:* Aplicarea regulilor de rezolvare a ecuațiilor într-un mod interactiv.
- **Activități:**
 - *Joc pe tablă interactivă.* Profesorul scrie pe tablă ecuații incomplete și cere elevilor să completeze pașii de rezolvare. Elevii pot veni pe rând la tablă sau pot folosi aplicații interactive pentru a rezolva ecuațiile.
 - *Puzzle-uri matematice.* Elevii lucrează pe grupe, rezolvând un puzzle matematic. Fiecare grup primește o ecuație și trebuie să o rezolve pentru a obține o piesă a puzzle-ului. După rezolvare, se pune puzzle-ul pentru a crea o imagine legată de tematica lecției.

3. Aplicarea metodelor de rezolvare (15 minute) – Aplicații interactive în grupuri

- *Obiectiv:* Consolidarea metodelor de rezolvare a ecuațiilor prin colaborare și utilizarea tehnologiei.
- **Activități:**
 - *Aplicații educaționale.* Elevii lucrează cu aplicații de matematică pe dispozitive (ex: GeoGebra, Microsoft Math Solver). Aceste aplicații le permit să vizualizeze ecuațiile și să își verifice pașii de rezolvare într-un mod rapid și eficient.

- Învățare prin *joc de rol*. Fiecare grup de elevi primește o ecuație de rezolvat. Unii elevi sunt „experți” care ajută alți elevi, iar aceștia trebuie să explice procesul de rezolvare pas cu pas. Această activitate promovează colaborarea și învățarea activă.

4. Consolidarea cunoștințelor (5 minute) – Jocuri de echipă și reflecție

- *Obiectiv*: Aplicarea corectă a metodologiei de rezolvare a ecuațiilor mai complexe într-un context mai provocator.
- **Activități**:
 - *Maratonul ecuațiilor*. Elevii sunt împărțiți în echipe. Fiecare echipă trebuie să rezolve rapid un set de ecuații care includ paranteze și fracții. Pe măsură ce rezolvă, echipele câștigă puncte, iar cele mai rapide echipe sunt premiate cu distincții simbolice.
 - *Exercițiu de reflecție vizuală*. Folosind o aplicație de colaborare online (de ex. Padlet sau Jamboard), elevii pot posta răspunsurile lor și pot vizualiza procesul de rezolvare a celorlalți colegi.

5. Concluzie și feedback (5 minute) – Feedback pozitiv și autoevaluare interactivă

- *Obiectiv*: Recapitularea lecției prin autoevaluare și feedback pozitiv.
- **Activități**:
 - Evaluare prin acordarea de *feedback* clasei. Elevii își analizează progresul și își compară soluțiile. În loc de o simplă autoevaluare, elevii pot să își pună întrebări unii altora despre pașii de rezolvare și să își ofere feedback constructiv.
 - *Fișă de autoevaluare interactivă*. Elevii completează o fișă de autoevaluare online (de exemplu, prin Google Forms) cu întrebări care se referă la ce au învățat, ce le-a fost greu și ce metode au ajutat cel mai mult.

RESURSE MATERIALE:

- Tableta sau aplicații de învățare: Kahoot!, Quizizz, GeoGebra, Padlet, Jamboard.
- <https://wordwall.net/ro/resource/3041216/ecuatia-de-gradul-i>

- Aplicații matematice: Microsoft Math Solver, Wolfram Alpha.
- Fișe de lucru digitale: Google Forms pentru autoevaluare și feedback.
- Cartonașe interactive și fișe de puzzle pentru jocuri colaborative.

RESURSE UMANE:

- Profesorul, profesor de sprijin, elevii;

EVALUARE:

- Evaluare continuă, pe baza participării active a elevilor la jocuri și activități interactive.
- Feedback și discuții prilejuite de implementarea activităților colaborative pentru a verifica înțelegerea fiecărui elev.
- Autoevaluare digitală. Folosirea unor fișe de autoevaluare completate online pentru a oferi un feedback personalizat elevilor.

Fișa de lucru 1 *Exerciții de bază*

Instrucțiuni: Rezolvați următoarele ecuații. Urmăriți pașii corecți pentru fiecare exercițiu.

1. $x + 4 = 9$
(Rezolvați pentru x)

2. $4x - 2 = 10$
(Rezolvați pentru x)

3. $2x - 6 = 8$
(Rezolvați pentru x)

4. $3x = 12$
(Rezolvați pentru x)

5. $x/2 + 3 = 7$
(Rezolvați pentru x)

Fișa de lucru 2 *Exerciții avansate*

Instrucțiuni: Rezolvați următoarele ecuații cu paranteze și fracții. Fiți atenți la fiecare pas!

1. $2(x - 1) = 6$

(Rezolvați pentru x)

2. $3x/4 + 2 = 5$

(Rezolvați pentru x)

3. $5(x + 2) - 3 = 12$

(Rezolvați pentru x)

4. $x - 1/2 = 3$

(Rezolvați pentru x)

5. $4(x - 3) + 2x = 10$

(Rezolvați pentru x)

Fișa de lucru 3 Probleme aplicative

Instrucțiuni: Rezolvați următoarele probleme aplicative folosind ecuații de gradul I. Explicați raționamentul pas cu pas.

Problema 1: Pe o masă sunt 3 table de ciocolată, iar fiecare placă costă 5 lei. Dacă pe masă se află și un alt produs, iar prețul total al produsului și celor 3 table de ciocolată este 20 de lei, cât costă produsul?

(Scrieți ecuația și rezolvați-o)

Problema 2: Un autobuz pleacă din stație la ora 10:00 și se deplasează cu o viteză constantă de 50 km/h. Dacă un alt autobuz pleacă la ora 11:00 și se deplasează cu o viteză de 60 km/h, cât timp va dura până când autobuzul care pleacă mai târziu îl va ajunge pe primul autobuz?

(Scrieți ecuația și rezolvați-o)

Fișa de lucru 4 Autoevaluare

Instrucțiuni: Răspundeți la următoarele întrebări pentru a evalua ceea ce ați învățat în această lecție.

1. Ce este o ecuație de gradul I?

2. Care sunt pașii principali pentru a rezolva o ecuație de gradul I?

3. Cum te-ai simțit rezolvând ecuațiile? Ce ai înțeles mai bine? Ce îți este încă greu?

Capitolul V. Feedback și autoevaluare pentru elevi, profesori și părinți

Pentru o evaluare eficientă a gradului de incluziune a educației, este esențial ca toți elevii, părinții și profesorii să fie implicați activ în procesul de evaluare și să aibă posibilitatea de a influența atât dezvoltarea obiectivelor de învățare, cât și implementarea și evaluarea acestora.

A. Implicarea elevilor în procesul de evaluare

Elevii trebuie să aibă ocazia de a se implica activ în evaluarea propriului proces de învățare, având oportunități de a-și fixa propriile obiective de învățare și de a-și dezvolta abilități metacognitive. În acest sens, trebuie să existe o gamă variată de strategii și instrumente utilizate în clasă pentru a sprijini autoevaluarea și dezvoltarea competențelor necesare pentru stabilirea unor obiective realiste și specifice. Evaluarea elevilor nu trebuie să se limiteze doar la acordarea de note, ci trebuie să se axeze pe identificarea și stabilirea unor ținte care să ducă la îmbunătățiri semnificative în procesul de învățare.

De asemenea, profesorii trebuie să aplice metode de feedback care să fie adaptate la nevoile individuale ale fiecărui elev, astfel încât să îi motiveze și să contribuie la progresul acestora. Trebuie să existe, de asemenea, structuri și mecanisme care să permită elevilor să participe activ atât la evaluarea propriei activități în clasă, cât și la planificarea activităților de evaluare la nivelul școlii și al echipelor multidisciplinare. În acest mod, elevii devin parteneri activi în procesul educațional.

B. Implicarea părinților în procesul de evaluare

Părinții joacă un rol important în procesul de evaluare a copilului lor. Aceștia trebuie să aibă dreptul clar de a solicita și influența procedurile de evaluare care implică copilul lor, având și opțiunea de a accepta sau refuza rezultatele evaluării. Părinții sunt parteneri activi în dezvoltarea, implementarea și evaluarea obiectivelor de învățare ale copilului lor, iar acest proces trebuie să fie transparent și deschis.

Pentru a facilita acest lucru, trebuie să existe mecanisme și structuri care să permită părinților să contribuie la evaluarea activităților școlare și la planificarea acestora, atât la nivelul clasei, cât și al școlii în general. De asemenea, părinții

trebuie să înțeleagă și să recunoască importanța rolului lor în sprijinirea procesului de incluziune al copilului lor, atât la nivelul profesorilor, al școlii, cât și al autorităților educaționale.

Cu alte cuvinte, pentru o educație incluzivă de succes, este esențial ca elevii și părinții să fie implicați activ în procesul de evaluare, contribuind la dezvoltarea unui sistem educațional centrat pe nevoile și obiectivele fiecărei persoane implicate.

C. Implicarea profesorilor în procesul de evaluare

Evaluarea trebuie să fie utilizată de către profesori ca un mijloc de a stabili obiective și ținte atât pentru elevi, cât și pentru ei înșiși, în raport cu strategiile didactice eficiente pentru fiecare elev în parte. De asemenea, feedback-ul oferit elevilor trebuie să fie un instrument care contribuie la dezvoltarea și progresul acestora în învățare, iar profesorii trebuie să reflecteze și ei la rândul lor, în ceea ce privește propria activitate pedagogică pentru a se îmbunătăți continuu.

Profesorii trebuie să folosească o gamă largă de strategii de evaluare care să le permită să ofere feedback eficient și motivant elevilor. Aceasta trebuie să fie relevantă și semnificativă pentru procesul de învățare al fiecărui elev. Pentru a face acest lucru, este important ca profesorii să beneficieze de oportunități de formare și sprijin adecvat în utilizarea planurilor de evaluare, a metodelor și abordărilor care se leagă de Planul Educațional Individualizat (PEI) sau de orice alt instrument de stabilire a obiectivelor pentru fiecare elev.

Trebuie să reținem faptul că evaluarea este un proces fundamental care trebuie să fie utilizat de profesori nu doar ca un mijloc de a măsura performanțele elevilor, ci și ca un instrument de auto-reflecție și dezvoltare continuă. Evaluarea eficientă este centrată pe nevoile fiecărui elev în parte și se bazează pe o colaborare strânsă între profesori, elevi și părinți, pentru a sprijini dezvoltarea educațională globală a elevului.

5.1 Chestionar de feedback pentru elevi asupra lecțiilor cu componentă incluzivă

Scopul acestui chestionar este de a obține feedback cu privire la lecțiile și activitățile care promovează educația incluzivă în școala voastră. Vă rugăm să răspundeți sincer și deschis, deoarece părerile voastre sunt esențiale pentru noi!

1. Cum ți se pare atmosfera clasei în timpul lecțiilor care promovează educația incluzivă?

- ☐ Prietenoasă și deschisă
- ☐ Calmă și respectuosă
- ☐ Tensionată și plină de disconfort
- ☐ Altele (te rugăm să specifice) _____

2. Cum ai descrie sentimentul de apartenență la grup în timpul activităților care promovează întrajutorarea și lucrul în echipă?

- ☐ M-am simțit parte din echipă și am avut încredere în colegii mei
- ☐ M-am simțit inclus, dar uneori nu am reușit să colaborez bine
- ☐ M-am simțit mai mult un observator decât parte activă a echipei
- ☐ Nu m-am simțit parte din grup

3. Ai observat vreodată cazuri de bullying în clasă sau în școală? Dacă da, ce fel de situații de bullying ai observat? (Poți selecta mai multe opțiuni)

- ☐ Bullying legat de aspectul fizic (ex: îmbrăcăminte, greutate, înfățișare)
- ☐ Bullying legat de sănătatea fizică sau mentală (ex: deficiențe, boli, probleme de vorbire)
- ☐ Bullying legat de statutul social sau venitul familiei
- ☐ Bullying legat de originea etnică sau culturală
- ☐ Bullying legat de gen sau orientare sexuală
- ☐ Altele (te rugăm să specifice) _____

4. Cât de ușor ți-a fost să lucrezi în echipă cu colegii tăi în cadrul lecțiilor care aveau scopul de a promova întrajutorarea?

- ☐ Foarte ușor, m-am simțit confortabil
- ☐ Destul de ușor, dar au existat momente dificile
- ☐ Mai greu, pentru că nu am reușit să comunicăm bine
- ☐ Foarte greu, nu am reușit să lucrăm împreună

5. Te-ai simțit ajutat de colegii tăi în timpul activităților de grup?

- ☐ Da, mereu
- ☐ Da, de obicei
- ☐ Uneori
- ☐ Nu

6. Cât de des ai observat colegi care sunt excluși din activitățile comune (ex: jocuri, discuții de grup) din cauza unor diferențe (ex: situație financiară, boli, deficiențe, aspect fizic)?

- ☐ Foarte des
- ☐ Uneori
- ☐ Rar
- ☐ Niciodată

7. Cum crezi că ar trebui să reacționeze elevii atunci când observă că un coleg este hărțuit sau marginalizat din cauza unor diferențe?

- ☐ Să ignore situația
- ☐ Să încerce să apere colegul hărțuit
- ☐ Să anunțe un profesor sau un adult
- ☐ Să încerce să se distanțeze de bullying
- ☐ Altele (te rugăm să specifice) _____

8. Crezi că activitățile de grup au ajutat clasa să devină mai unită și să colaboreze mai bine?

- ☐ Da, mult
- ☐ Da, oarecum
- ☐ Nu prea
- ☐ Nu, deloc

9. Care dintre următoarele activități ți s-au părut cele mai utile pentru a învăța să lucrezi în echipă? (Poți selecta mai multe opțiuni)

- ☐ Jocuri de grup sau activități de team-building
- ☐ Proiecte de grup
- ☐ Discuții și brainstorming în echipe mici
- ☐ Activități de rezolvare a problemelor în echipă
- ☐ Alte activități (te rugăm să specifice) _____

10. Te consideri responsabil să intervii atunci când observi un act de bullying sau excludere a unui coleg? De ce?

- ☐ Da, pentru că este important să apărăm drepturile tuturor
- ☐ Da, pentru că nu este corect să tratăm oamenii diferit
- ☐ Nu, nu mă simt pregătit sau nu știu ce să fac
- ☐ Nu, nu cred că este treaba mea

11. Cum ai descrie impactul activităților de grup asupra relațiilor tale cu colegii?

- ☐ Mi-au îmbunătățit relațiile și m-au ajutat să îmi cunosc mai bine colegii
- ☐ M-au ajutat să interacționez mai mult cu colegii
- ☐ Nu au schimbat nimic în relațiile mele cu colegii
- ☐ Mi-au creat mai multe dificultăți în relațiile cu colegii

12. Cât de des simți că ai avut ocazia să ajuți un coleg în timpul activităților de grup?

- ☐ Foarte des
- ☐ De obicei
- ☐ Rar
- ☐ Niciodată

13. Cum crezi că activitățile de grup te-au ajutat să îți îmbunătățești abilitățile de comunicare și colaborare?

- ☐ M-au ajutat foarte mult
- ☐ M-au ajutat oarecum
- ☐ Nu m-au ajutat prea mult
- ☐ Nu m-au ajutat deloc

14. Crezi că școala oferă suficiente activități sau lecții care să ajute elevii să înțeleagă cum să se comporte respectuos față de colegii care sunt diferiți (din punct de vedere al statutului financiar, al sănătății sau al altor caracteristici)?

- ☐ Da, avem destule activități și lecții
- ☐ Ar trebui mai multe activități pentru a înțelege mai bine
- ☐ Nu sunt suficiente activități
- ☐ Nu știu

15. Ce crezi că ar putea îmbunătăți activitățile de grup pentru a încuraja și mai mult întrajutorarea și colaborarea între colegi?

- ☐ Mai multe activități de tip jocuri de echipă
- ☐ Oferirea de roluri clare în cadrul grupului
- ☐ Crearea unor obiective comune și stimulente
- ☐ Creșterea numărului de activități care implică soluționarea unor probleme împreună
- ☐ Alte sugestii (te rugăm să specifice) _____

16. Cum crezi că ar trebui să se comporte un profesor atunci când observă că un elev este hărțuit sau exclus din cauza unor diferențe?

- ☐ Să intervină imediat și să vorbească cu elevii
- ☐ Să încurajeze discuții deschise despre respect și diversitate
- ☐ Să ofere activități care să ajute la integrarea acelui elev
- ☐ Altele (te rugăm să specifice) _____

17. Cât de mult crezi că bullying-ul și marginalizarea pot afecta încrederea în sine și performanțele școlare ale unui coleg?

- ☐ Foarte mult
- ☐ Mult
- ☐ Puțin
- ☐ Deloc

18. În timpul activităților de grup, ai observat că elevii care au dificultăți în a se exprima sau care sunt marginalizați au fost susținuți și ajutați de ceilalți colegi?

- ☐ Da, toți colegii s-au ajutat reciproc
- ☐ Da, dar doar câțiva colegi i-au ajutat
- ☐ Nu, nu am observat acest lucru

- ☐ Nu am participat la astfel de activități

19. Cum crezi că ar trebui să reacționeze elevii atunci când observă un coleg cu venituri mici care este marginalizat sau hărțuit din acest motiv?

- ☐ Să-l apere și să-l susțină
☐ Să-l ajute să participe la activitățile de grup
☐ Să ignore situația
☐ Să discute cu profesorul despre problema observată

20. Cum te simți față de colegii tăi în clasă, având în vedere diversitatea acestora?

- ☐ Mă simt acceptat și parte a comunității
☐ Mă simt acceptat, dar uneori nu sunt înțeles
☐ Mă simt uneori exclus
☐ Mă simt complet exclus

21. Te simți încurajat să participi activ la lecții, indiferent de nevoile tale educaționale sau de stilul tău de învățare?

- ☐ Da, întotdeauna
☐ Da, de obicei
☐ Uneori
☐ Nu

22. Care dintre următoarele cauze crezi că stau la baza marginalizării colegilor care sunt diferiți (ex: venituri mici, probleme de sănătate, aspect fizic)?

- ☐ Lipsa de înțelegere și empatie din partea colegilor
☐ Prejudecăți legate de statutul social sau financiar
☐ Dorința de a se conforma unor standarde sociale sau de modă
☐ Altele (te rugăm să specifice) _____

23. Ce mesaje ai transmite colegilor tăi pentru a ajuta la reducerea marginalizării și bullying-ului în școală?

- ☐ Toți suntem egali și merită să fim respectați
☐ Este important să înțelegem diferențele și să fim empatici
☐ Fiecare are un loc în comunitatea noastră
☐ Altele (te rugăm să specifice) _____

24. Cât de mult consideri că lecțiile care promovează educația incluzivă te-au ajutat să înțelegi și să apreciezi diversitatea din clasă?

- ☐ Foarte mult
- ☐ Mult
- ☐ Puțin
- ☐ Deloc

25. Ce alte sugestii ai pentru îmbunătățirea lecțiilor incluzive în școala ta?

- ☐ Mai multe activități care implică colaborarea între colegi
- ☐ Lecții despre respect, diversitate și empatie
- ☐ Mai multe proiecte care să încurajeze ajutorul reciproc
- ☐ Altele (te rugăm să specifici) _____

Vă mulțumim pentru participarea la acest chestionar!

5.2 Chestionar de feedback pentru profesori asupra educației incluzive

Scopul acestui chestionar este de a aduna opinii și a primi feedback cu privire la educația incluzivă din școala dvs., pentru a identifica aspectele care funcționează bine și pentru a găsi modalități de îmbunătățire a procesului educațional.

Vă rugăm să răspundeți cu sinceritate la întrebările de mai jos, având în vedere experiențele și observațiile dumneavoastră din cadrul activităților educaționale.

1. Sunteți de acord cu principiile educației incluzive care promovează un mediu de învățare echitabil pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor?

- ☐ Da, sunt de acord
- ☐ Nu, nu sunt de acord
- ☐ Nu am o părere clară

2. Credeți că educația individualizată poate contribui la integrarea unui elev în comunitatea școlară?

- ☐ Da, în mare măsură
- ☐ Da, dar doar parțial
- ☐ Nu, nu cred că ar ajuta
- ☐ Nu sunt sigur/ă

3. Credeți că orice elev poate fi integrat în comunitatea școlară, indiferent de etnie, stare financiară sau dificultăți de învățare, prin educație?

- ☐ Da, în orice condiții
- ☐ Da, dar cu măsuri de sprijin suplimentar
- ☐ Nu, este imposibil în unele cazuri
- ☐ Nu sunt sigur/ă

4. Cum considerați că ar trebui să arate școala incluzivă din punct de vedere al accesului tuturor elevilor la educație de calitate?

- ☐ Este important să adaptăm curricula pentru toți elevii
- ☐ Este necesar să oferim sprijin individualizat acolo unde este cazul
- ☐ Toți elevii ar trebui să urmeze același curriculum fără modificări

- ☐ Nu știu, nu am o opinie clară

5. Care considerați că este rolul respectului reciproc într-o școală incluzivă?

- ☐ Un rol fundamental pentru integrarea elevilor
☐ Un rol important, dar nu esențial
☐ Nu are un rol important
☐ Nu sunt sigur/ă

6. Sunteți de acord cu valorizarea diversității umane în școala dumneavoastră?

- ☐ Da, cu siguranță
☐ Da, dar cu anumite rezerve
☐ Nu sunt de acord
☐ Nu am o opinie clară

7. Credeți că elevii pot deveni parteneri activi în procesul educațional alături de profesori, în școala românească?

- ☐ Da, sunt parteneri activi
☐ Da, dar doar în anumite condiții
☐ Nu, nu sunt capabili de a fi parteneri activi
☐ Nu sunt sigur/ă

8. Cum evaluați impactul parteneriatelor între profesori, elevi, părinți și comunitatea locală în susținerea educației incluzive?

- ☐ Pozitiv, contribuie la un mediu educațional deschis
☐ Are un impact moderat, dar nu este suficient
☐ Nu are un impact semnificativ
☐ Nu sunt sigur/ă

9. Credeți că educația incluzivă asigură egalitatea de șanse pentru toți elevii, indiferent de condițiile lor individuale?

- ☐ Da, în totalitate
☐ Da, dar cu unele limitări
☐ Nu, există diferențe semnificative în accesul la educație
☐ Nu sunt sigur/ă

10. Cum apreciați acceptarea diversității culturale în cadrul școlii dumneavoastră?

- ☐ Foarte acceptată și încurajată
☐ Parțial acceptată, dar cu provocări
☐ Nu este o prioritate în școala noastră

☐ Nu sunt sigur/ă

11. Cât de important este să încurajați colaborarea între elevii cu nevoi speciale și ceilalți elevi?

☐ Foarte important, esențial pentru integrarea acestora

☐ Important, dar nu este mereu realizabil

☐ Nu prea important

☐ Deloc important

12. Care dintre următoarele măsuri considerați că ar contribui cel mai mult la o educație incluzivă eficientă?

☐ Adaptarea curriculumului și materialelor didactice

☐ Formarea continuă a cadrelor didactice

☐ Colaborarea activă cu părinții și comunitatea

☐ Creșterea numărului de profesori de sprijin

☐ Alte măsuri (vă rugăm să detaliați) _____

13. Cum evaluați integrarea elevilor cu dizabilități sau nevoi educaționale speciale în activitățile de învățare din școala dumneavoastră?

☐ Foarte bine integrat

☐ Integrat parțial

☐ Nu sunt suficient integrați

☐ Nu sunt integrați deloc

14. Credeți că profesorii sunt suficient pregătiți pentru a răspunde diversității nevoilor elevilor din clasa dumneavoastră?

☐ Da, suntem pregătiți în mod adecvat

☐ Parțial pregătiți, dar avem nevoie de mai mult sprijin

☐ Nu suntem suficient pregătiți

☐ Nu știu

15. Cât de des ajustați metodele de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor?

☐ Foarte des

☐ Câteodată

☐ Rar

☐ Niciodată

16. Ce rol considerați că ar trebui să joace părinții în promovarea educației incluzive?

☐ Să participe activ la activitățile educaționale

☐ Să sprijine și să încurajeze diversitatea în familie

- ☐ Să colaboreze cu profesorii pentru adaptarea strategiilor educaționale
- ☐ Toate cele de mai sus
- ☐ Nu sunt sigur/ă

17. Credeți că școala dumneavoastră dispune de suficiente resurse pentru a susține educația incluzivă?

- ☐ Da, resursele sunt suficiente
- ☐ Parțial, mai sunt aspecte de îmbunătățit
- ☐ Nu, resursele sunt insuficiente
- ☐ Nu știu

18. Cum evaluați atmosfera generală de învățare în școala dumneavoastră în raport cu integrarea elevilor cu nevoi speciale?

- ☐ Pozitivă și susținătoare
- ☐ Acceptabilă, dar există loc de îmbunătățiri
- ☐ Nu este suficient de incluzivă
- ☐ Nu sunt sigur/ă

19. Care considerați că sunt beneficiile educației incluzive pentru întregul colectiv de elevi?

- ☐ Îmbunătățirea abilităților sociale și a empatiei
- ☐ Creșterea colaborării și a respectului reciproc
- ☐ Dezvoltarea unor abilități diverse
- ☐ Toate cele de mai sus

20. Cât de des participați la cursuri de formare profesională pentru a înțelege mai bine principiile educației incluzive?

- ☐ Frecvent
- ☐ O dată pe an
- ☐ Rareori
- ☐ Nu am participat niciodată

21. Care este gradul de susținere a educației incluzive în școala dumneavoastră din partea administrației școlii?

- ☐ Foarte susținută și sprijinită activ
- ☐ Susținută, dar nu suficient
- ☐ Nu este susținută adecvat
- ☐ Nu știu

22. Credeți că elevii cu dizabilități sunt tratați în mod echitabil în școala dumneavoastră?

- ☐ Da, sunt tratați echitabil
- ☐ Parțial, dar există diferențe
- ☐ Nu sunt tratați echitabil
- ☐ Nu știu

23. Cum considerați că influențează educația incluzivă performanțele școlare ale elevilor?

- ☐ Îmbunătățește performanțele tuturor elevilor
- ☐ Nu are un impact semnificativ
- ☐ Poate dăuna performanțelor
- ☐ Nu sunt sigur/ă

24. Ce măsuri credeți că ar trebui implementate pentru a sprijini mai bine educația incluzivă în școala dumneavoastră?

- ☐ Creșterea numărului de profesori specializați
- ☐ Dezvoltarea unor programe de formare continuă
- ☐ Implementarea de resurse educaționale suplimentare
- ☐ Implicarea mai activă a părinților și comunității

25. Considerați că există o cultură de incluziune puternică în școala dumneavoastră?

- ☐ Da, este bine definită și implementată
- ☐ Parțial, dar sunt aspecte care pot fi îmbunătățite
- ☐ Nu, cultura de incluziune este insuficientă
- ☐ Nu știu

Vă mulțumim pentru participarea la acest chestionar!

5.3 Chestionar de feedback pentru părinți asupra educației incluzive

Acest chestionar are scopul de a obține feedback din partea părinților cu privire la educația incluzivă, activitățile școlare și extrașcolare, precum și la modul de evaluare a copilului lor. Vă rugăm să răspundeți sincer și complet pentru a ne ajuta să îmbunătățim experiența educativă a elevilor.

1. Cum considerați că este evaluat copilul dumneavoastră la școală?

- ☐ Riguros și obiectiv
- ☐ Fără a ține cont de nevoile individuale
- ☐ Inconsecvent
- ☐ Alte observații: _____

2. Sunt metodele de evaluare folosite de profesori adecvate pentru nevoile copilului dumneavoastră?

- ☐ Da, sunt foarte adecvate
- ☐ Parțial adecvate
- ☐ Nu, nu sunt adecvate
- ☐ Nu știu

3. Care este opinia dumneavoastră despre feedback-ul primit de copilul dumneavoastră de la profesori?

- ☐ Este constructiv și motivant
- ☐ Este util, dar ar putea fi mai detaliat
- ☐ Nu este suficient de clar
- ☐ Altele: _____

4. Cum considerați că sunt adaptate activitățile educaționale pentru a sprijini diversitatea nevoilor elevilor?

- ☐ Foarte bine adaptate
- ☐ Parțial adaptate
- ☐ Nu sunt suficient adaptate
- ☐ Nu știu

5. În ce măsură sunt implicate activitățile extrașcolare în dezvoltarea socială și educațională a copilului dumneavoastră?

- ☐ În mare măsură
- ☐ Parțial

☐ Nu sunt implicate

☐ Nu știu

6. Cum apreciați diversitatea activităților extrașcolare disponibile pentru copii?

☐ Foarte diversificate

☐ Moderat diversificate

☐ Foarte limitate

☐ Nu sunt disponibile

7. Credeți că activitățile extrașcolare contribuie la integrarea copilului dumneavoastră în comunitatea școlară?

☐ Da, într-o mare măsură

☐ Da, într-o mică măsură

☐ Nu, nu contribuie

☐ Nu știu

8. Cum considerați că este evaluată implicarea copilului dumneavoastră în activitățile școlare?

☐ Reflectă corect progresul acestuia

☐ Este evaluată doar parțial

☐ Nu este evaluată corect

☐ Nu știu

9. Cum sunt gestionate diferențele dintre elevii cu nevoi educaționale speciale și ceilalți elevi?

☐ Sunt foarte bine gestionate

☐ Parțial gestionate

☐ Nu sunt gestionate corespunzător

☐ Nu știu

10. Credeți că profesorii sunt pregătiți să susțină nevoile educaționale speciale ale copilului dumneavoastră?

☐ Da, sunt foarte bine pregătiți

☐ Da, dar ar mai fi nevoie de formare continuă

☐ Nu, nu sunt suficient pregătiți

☐ Nu știu

11. Cum apreciați colaborarea între profesori și părinți în procesul educațional?

☐ Foarte bună

☐ Bună, dar poate fi îmbunătățită

☐ Nu este suficientă

☐ Nu știu

12. Sunt informațiile oferite despre progresul școlar al copilului dumneavoastră clare și suficiente?

- ☐ Da, sunt clare și complete
- ☐ Da, dar mai detaliate, ar fi și mai utile
- ☐ Nu, sunt vagi și insuficiente
- ☐ Nu știu

13. Credeți că școala oferă suficientă susținere în procesul de învățare pentru copilul dumneavoastră?

- ☐ Da, foarte multă susținere
- ☐ Susținere parțială
- ☐ Nu oferă suficientă susținere
- ☐ Nu știu

14. Cât de mult se simte copilul dumneavoastră integrat în activitățile educaționale?

- ☐ Foarte integrat
- ☐ Moderat integrat
- ☐ Puțin integrat
- ☐ Nu este integrat

15. Sunt părinții implicați activ în procesul de evaluare a copilului lor?

- ☐ Da, sunt implicați foarte activ
- ☐ Da, dar ar putea fi mai implicați
- ☐ Nu sunt implicați
- ☐ Nu știu

16. Ce părere aveți despre accesibilitatea școlii pentru elevii cu nevoi educaționale speciale?

- ☐ Foarte accesibilă
- ☐ Moderat accesibilă
- ☐ Nu este accesibilă
- ☐ Nu știu

17. Credeți că școala sprijină dezvoltarea socială și emoțională a copilului dumneavoastră?

- ☐ Da, într-o mare măsură
- ☐ Da, într-o mică măsură
- ☐ Nu prea sprijină
- ☐ Nu știu

18. Cum considerați implicarea comunității (părinți, profesori, alți membri) în procesul educațional?

- ☐ Foarte implicată
- ☐ Moderat implicată
- ☐ Nu este implicată

☐ Nu știu

19. Ce tipuri de activități extrașcolare considerați utile pentru dezvoltarea abilităților copilului dumneavoastră?

- ☐ Activități sportive
- ☐ Activități culturale (muzică, dans, teatru)
- ☐ Activități educaționale suplimentare (proiecte, excursii)
- ☐ Alte activități:

20. În ce măsură sunt sprijinite inițiativele educaționale ale copilului dumneavoastră, dincolo de programul școlar?

- ☐ Sunt foarte bine sprijinite
- ☐ Sunt sprijinite în mod moderat
- ☐ Nu sunt sprijinite
- ☐ Nu știu

21. Cum considerați că sunt tratate diferențele culturale și de mediu în cadrul școlii?

- ☐ Foarte bine tratate
- ☐ Parțial tratate
- ☐ Nu sunt tratate
- ☐ Nu știu

22. Considerați că elevii cu nevoi speciale de învățare sunt acceptați și respectați de către colegii lor?

- ☐ Da, într-o mare măsură
- ☐ Da, dar ar putea fi mai mult
- ☐ Nu, nu sunt acceptați suficient
- ☐ Nu știu

23. Ce rol credeți că joacă părinții în susținerea educației incluzive a copilului dumneavoastră?

- ☐ Un rol esențial
- ☐ Un rol important, dar nu decisiv
- ☐ Un rol mic
- ☐ Nu știu

24. Sunt părinții informați suficient despre programele și politicile de educație incluzivă ale școlii?

- ☐ Da, sunt foarte bine informați
- ☐ Da, dar ar putea exista mai multe informații
- ☐ Nu sunt informați suficient
- ☐ Nu știu

25. Ce sugestii aveți pentru îmbunătățirea educației incluzive în școala copilului dumneavoastră?

Vă mulțumim pentru completarea acestui chestionar și pentru contribuția dumneavoastră valoroasă în procesul educațional al copilului!

Concluzii

Educația incluzivă reprezintă un proces dinamic și continuu de schimbare, menit să asigure un proces educațional de calitate pentru toți elevii, respectând diversitatea și nevoile fiecărui copil, indiferent de contextul lor social, economic, cultural, lingvistic sau fizic. Educația incluzivă este un proces care vizează eliminarea tuturor formelor de discriminare și garantarea accesului la educație pentru toți elevii, adaptându-se constant la diversitatea acestora.

Volumul de față promovează acest concept esențial pentru sistemul educațional modern, subliniind faptul că educația incluzivă nu este un obiectiv imuabil sau un model rigid, ci un proces continuu de îmbunătățire a sistemului educațional, în care toți factorii implicați de la profesori, școli, autorități educaționale, la părinți și comunități trebuie să participe activ. Acesta nu se limitează doar la integrarea elevilor cu nevoi speciale, ci își propune să răspundă nevoilor tuturor elevilor, inclusiv prin metode care dezvoltă competențe de autoinstruire, colaborare și gândire critică. În acest sens, autoarele oferă exemple de planuri de lecție integrate în diverse discipline, de la limba română și matematică, până la educație civică și arte, care promovează un învățământ adaptat și centrat pe nevoile individuale ale fiecărui elev.

Educația incluzivă necesită o schimbare fundamentală în abordarea pedagogică, atât în ceea ce privește pregătirea profesorilor, cât și în modul în care sunt structurate materialele didactice și activitățile educaționale. Este esențial ca formarea profesorilor să nu se limiteze la competențe tehnice, ci să includă și dezvoltarea abilității de a identifica și aborda barierele care pot împiedica accesul elevilor la educație, precum atitudini discriminatorii, resurse insuficiente sau infrastructură inadecvată. În acest sens, educația incluzivă pune un accent deosebit pe formarea unor profesori capabili să aprecieze diversitatea ca pe un atu, să răspundă provocărilor educaționale cu soluții inovative și să transforme școlile în medii de învățare incluzive.

Un alt aspect fundamental este faptul că educația incluzivă nu se limitează doar la accesul la educație, ci se

preocupă și de calitatea, retenția și finalizarea studiilor, abordând barierele care pot împiedica elevii să își desăvârșească educația. Aceste bariere pot fi financiare, sociale sau culturale, dar și legate de un sistem educațional care nu este suficient de flexibil și adaptabil pentru a răspunde nevoilor diversificate ale elevilor. În această privință, educația incluzivă necesită o colaborare strânsă între toți actorii educaționali – profesori, părinți, autorități și comunități – pentru a depăși aceste obstacole și a asigura un proces educațional continuu, eficient și echitabil pentru toți.

Implementarea cu succes a educației incluzive depinde de angajamentul sistematic al tuturor părților implicate și de integrarea unui cadru de politici educaționale care să sprijine acest proces. Fiecare școală și fiecare învățător/profesor are rolul de a contribui activ la crearea unui mediu educațional deschis și incluziv, iar acest lucru nu poate fi realizat decât printr-o schimbare profundă în modul în care percepem și punem în practică educația.

În concluzie, educația incluzivă este mult mai mult decât o modă educațională, este o necesitate în construirea unui sistem educațional echitabil și accesibil pentru toți. Este un proces continuu de transformare, care depășește barierele fizice și sociale ale școlilor tradiționale și care se bazează pe o colaborare activă între profesori, părinți, elevi și comunități pentru a crea un mediu în care fiecare elev are șansa să învețe și să se dezvolte la potențialul său maxim. Implementarea educației incluzive nu este doar un obiectiv educațional, ci un angajament moral și social care trebuie susținut prin acțiuni concrete și constante.

Bibliografie

- Barton, L., & Armstrong, F. (Eds.). (2007). *Policy, experience and change: Cross cultural reflections on inclusive education*. Dordrecht, Netherlands: Springer.
- Curricula „Spune Da schimbării!”- Opțional transcursricular în cadrul proiectului: “The change agent”. Nr. contract: 2018-EY-PMIP-R1-0016
- Dovigo, F. (2017). *Special educational needs and inclusive practices: An international perspective*. Brill.
- Evans, P., Bronheim, S., Bynner, J., Klasen, S., Magrab, P. & Ranson, S. (2002). Social exclusion and students with special educational needs. In A. Kahn & S. Kamerman (Eds.), *Beyond child poverty: The social exclusion of children*. The Institute for Child and Family Policy at Columbia University, New York.
- Gray, T., & Madson, L. (2007). Ten easy ways to engage your students. *College Teaching*, 55(2), 83-87.
- Garber, P. (2008). *50 communication activities, icebreakers, and exercises* (1st ed.). Amherst, Mass: HRD Press.
- Kaplan, I. & Lewis, I. (2019). *Promoting inclusive teacher education: materials*. [UNESCO Office Bangkok and Regional Bureau for Education in Asia and the Pacific](#).
- Lave, J. & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press.
- McCusker, S. (2014). Lego serious play: Thinking about teaching and learning', *International Journal of Knowledge, Innovation, and Entrepreneurship*, 20:1, 27-37.
- Presecan, N., & Popa L.-L. (2021). *Manual de educație incluzivă. Prin educație spre vocație*. Editura Reîntregirea, Alba-Iulia
- Pavel, G. (1 martie 2018). Educația incluzivă în școala românească. *EDICT – Revista educației*. <https://edict.ro/educatia-incluziva-in-scoala-romaneasca/>
- Plows, V. & Whitburn, B. (2017). *Inclusive education. Making sense of everyday practice*. Sense Publishers.

Rayner, S. (2007). *Managing special and inclusive education*. Sage, London.

Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național. Document de politici educaționale.

https://www.edu.ro/sites/default/files/DPC_31.10.19_consultare.pdf

Rogers, C., Lyon, H., & Tausch, R. (2014). *On becoming an effective teacher: person-centered teaching, psychology, philosophy, and dialogues with Carl R. Rogers*. (1st ed., pp. 67-76). New York: Routledge.

Vygotsky, L.S. (1981). The genesis of higher mental functions. In J.V. Wertsch (Ed.), *The concept of activity in Soviet psychology* (pp. 144-188). M.E. Sharpe.

Site-uri educaționale/ instituționale

<https://comprehensibleclassroom.com/2022/03/14/trashket-ball-game-for-reviewing-content>

<https://education.lego.com/en-us/lessons/spike-essential-science-see-it-hear-it-build-it/spikeessential-using-ideas-from-nature/>

<https://emilyfintelman.com/2019/07/14/island-survival-a-cooperative-game/>

<https://positivepsychology.com/self-discipline-exercises/>

<https://teachersandwritersmagazine.org/survival-island/>

<https://www.edutopia.org/article/benefits-teaching-ethical-dilemmas/>

<https://www.twinkl.ro/resource/t-he-334-desert-island-survival-activity-sheet>

<https://www.unicef.org/romania/ro/topics/%C8%99coli-prietenoaase-pentru-copii>

<https://www.yarrahills.vic.edu.au/wp-content/uploads/2021/12/WHAT-IF-Instructional-Model-Strategies.pdf>

Repere-pentru-proiectarea-si-actualizarea-curriculumului-național-versiune-de-lucru-decembrie-2015.pdf

<https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/planuri-cadru-de-invatamant-si-programe-scolare-invatamant-liceal-2023-docx>

Rotary

District 2241

România și Republica Moldova

Rotary

Club Alba Iulia

ISBN 978-606-613-274-9